

سیناقت

سیلاقت، سیلاقتکا بهردو اما چاندی و کهنتوری به

هه یفانه به ل نامیدی دهر دکه قبت

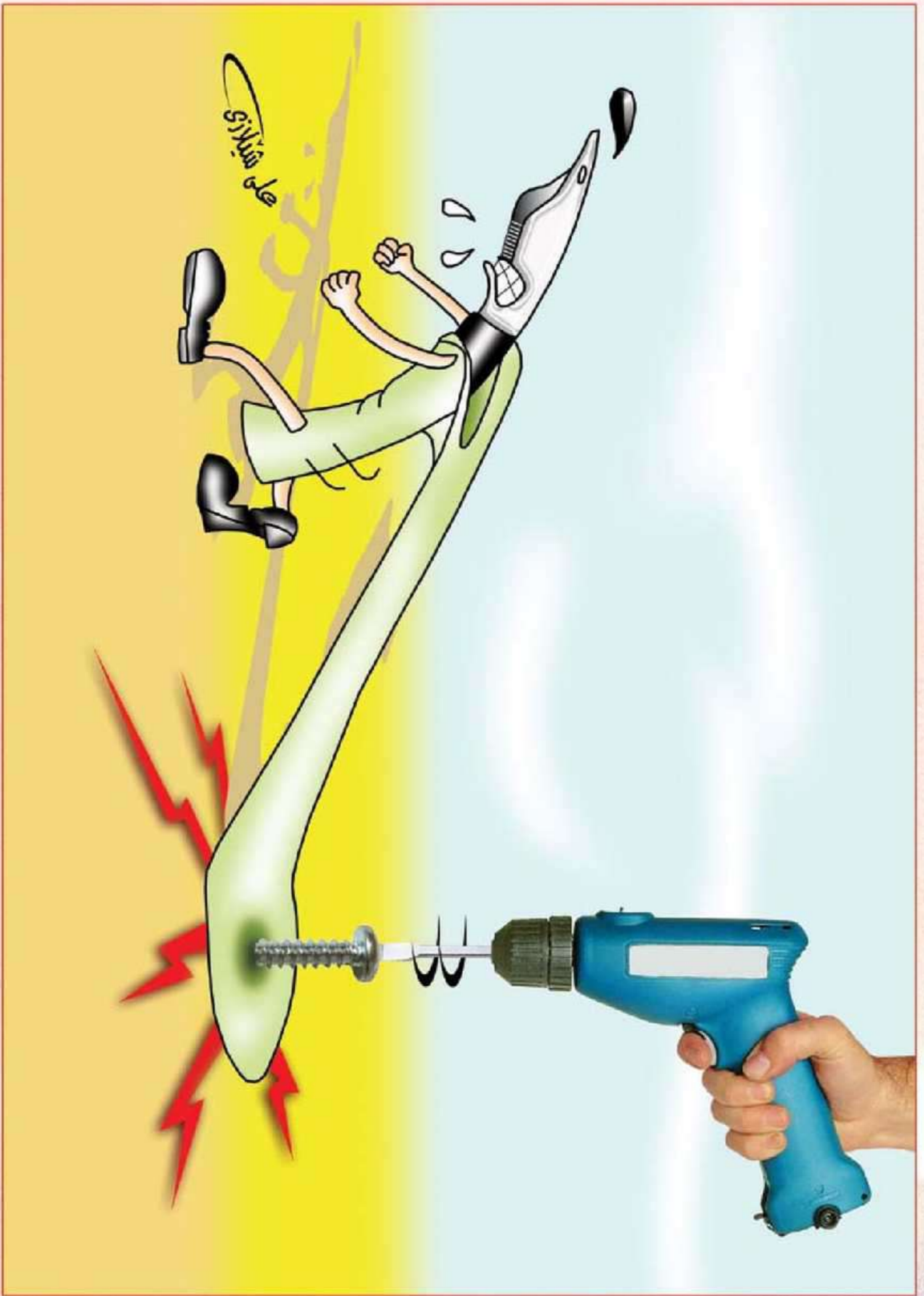
هژمار (۷۲) نیسانا ۲۰۲۲

ناریشیت مشهختیان ل ده ما
گه هشنا وهلاتی ئاکنجیبوونی

چویی فهتاج نویترین بهر ههمی
خوب ناقتی خو به لاق دکهت

دیاردا خازوکی ل دهوکی سنور به زاندینه

پشتی پ خودان کری و ب خیزان ئیخستی دست ژ خودانکهره بهرددهت

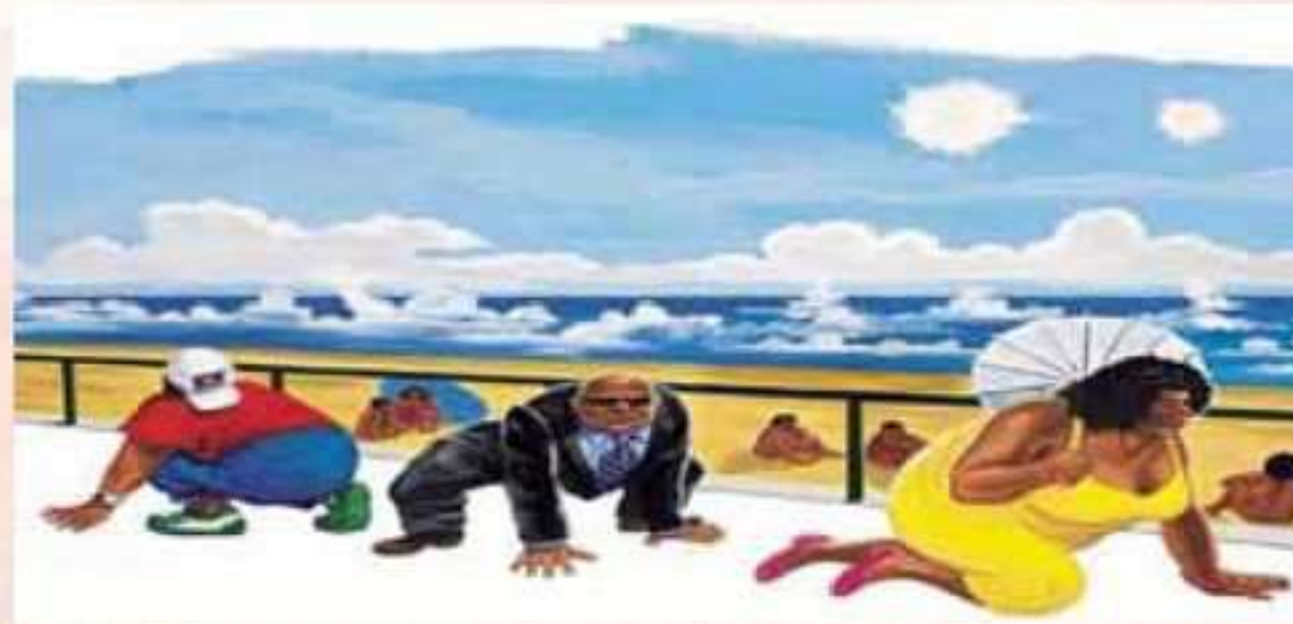

دهزگایی نایینی ل ئیرانی

قوناغین وهرار و پیشکهفتنا بیناکاری ل سهرسنکی

ههکه هات و دیاردهیین سروشتی ب ناواپهکی دی بان !!!

خودانی ئیمتیازی

محمد مه د محسن

سهرنقیسکار

خالد دیرهشی

xaliddereshi63@yahoo.com

دهستهکا نقیسکاران

عبدالوللا مشهختی

د. ناشتی عبدالوللا کیم

محمد مه د عبدالوللا نامیدی

یوسف محمد مه د سعید

سهردار هیئتوتی

دهرهیناننا هونهری

محمد مه د مهلا حهمدی

mehemed_sersink@yahoo.com

فوتو: دلوقان عهته م

تیبلیدان: کوما کاری

نهدریس : نامیدی - کانیا مالا موبایلا سهرنقیسکاری: Mobile: 4642107

E_mail: govarasilav@yahoo.com Tel: 0627633369

سیلاڤ ل سهر تورا ئینته رنیستی: www.amedye.com

- هر بابته ښه گهښته سیلاڤ، بهیته به لاکرن، یان نه، بو خودانی ناهیته زفراندن.
- ژبلی نهو گوتاریت ناڅی سیلاڤ ل سهر نه بهرپرسیار نینین ل ناڅه روکا چ گوتار و بابته یت دهینه به لاکرن.

گاڤا راستیی

The moment of the truth

دوبقرا ئهف هزره هاته فوتو کۆپیکرن ژلایین که نالی عهره بی یئ ئهسمانی (تیم بی سی) فه د سالا بوریدا ب ناقی (لحظه الحقیقه) بهلی وهسا دیاریو سه رکهفتن بدهستقه نهئینا، چنکی تنی بو چند خهله که کا د ماوی چند مههه کا دا یئ بهردهوام بو بهری بهیته راوهستاندن. . ئهفه ژی وی دگههینیت کهتوار و کاودانین وهلاتین ئهههین موسلمان تیدا دژین گهلهک ژ وی کاودانی ئهفین مللهتهکی وهکو ئهمریکیا یان ئهوروپا تیدا دژین جودایه، تایبهت دهرباری خیانهتا ژن و میترا دگهل ئیک، یان گهندهلی دکاریدا یان دزیا مالی حوکمهتی و مللهتی و گهلهک کیشهیین دی.

ههر چاوا بیت مههستا مه د ناقریکنا ئهقی پروگرامیدا ئهوه؛ نهگه راسته نامیرهکی وهسا بهیژ بو دیارکنا راستیا ل دونیایی هه بیت، بوچی تا نوکه بتنی وهکو د بهرنامهیهکی تهرفیهی دا هاتیه کار ب ئینان و نهشیایه جهی خو دناف سیاسی و دهسهلاتدارا دا ل ههر جههکی بیت بکهت، کو هتا ئهقی چهرخی بیست و ئیک ژی نهگه راستی و دهسهلاتدارا ئهو شیان هه بان دا بهری روزی ژی برهنگهکی وهسا فهگترین وهکو ههژن وان قیابا! نهفروکه مهزترین گهندهلی و زورداری و کوتهکی دناقا گهلین جیهانیدا، ههیه تایبهت ل وهلاتین جیهانا سیی و ژوان نهفریقیا و وهلاتین ئهههی و روزههلاتا ناقین و هندهک پشکین ئاسیا، ژبلی ئهوروپا روزههلاتی و دیسا کیشورهی ئهمریکا باشوری. نهگهری سه رهکی ژی چونکی دو رویاتی ههیه و ههر سه رکردهیهک یان دهسهلاتدارهک خو براستی و دلپاقری و دهستپاقری دیاردهکته و ژناقدا ژی هه می دره و دلپسی و زکره شیه. ئهری باشه با ئهف نامیره بو کهنگی بهیته کارئینان! ما نهیا رهوایه پروگرامهک هه بیت ناقدارترین سه روک و وهزیرین وهلاتان میهشان کهن و تنی ئیک پرسیار ژی بکهن: ههوه چ جار چ گهندهلی و خیانهت ل مللهتین خو نهکریه؟! و بهس مه چ ددی ژ بهرنامهی نهدفیا، نهفجا نهگه راستی گوت باشه و راستی نهگوت ژی، مالا نامیری ئاقا و ئهو دی راستیین وان بیژیت یان ئهوان بهرپرس و سه رکردان ژ کهفل و ژانکین درهوا ئیننه در!

ئیسماعیل عهلی دۆسکی

ل فان سالین داویئ بهرنامهیهک ل سه ر ئیک ژ که نالین تهله فزبونین ئهسمانین ئهمریکی ب ناقی (چرکا راستی) هاته نمایشکرن کو ئیک ژ نهنتیکهترین بهرنامه ل سه رتا سه ری جیهانی ده رکهت ژ بهر هزرا ویا گهلهک بالکیش و نهنتیکه ژ بهر ئهو پرسیارین ب زهحمهت و جهی شه رمدیهی ژلایین پیشکیشکه ریه بو پشکداری بهرنامهی دهاتینه پیشکیشکرن، بو دانا بهرسقین دروست. ژخو نهگه پشکداری بهرسقا شاش ژی دابایه، دا ئیکسه ر نامیری دیارکنا راستی ئهوی ب درهوین بهرامبه ر کهس و کارین وی و هه می بینهرا ده رتییخت. نهفجا پرسیار چهند ل جهی شه رمی بایه و بهرسقا یا بزهحمهت با، کهسهک نهدفیا بهرسقا شاش دابا، لهوا پشکدار نهچار دبون بهرسقا دروست دابان، دا ژلایهکی درهوین ژی نهدهرکهفن و لایهکیدی ژی دیاریا خویا ب بها بدهستقه ئینابا.

چرکا راستیی هه‌بیت بو هه‌ر که‌سی ژ روژا سویندا کاری بخوینیت و بچیته سه‌ر کورسیا کاری تاییه‌ت کاری سیاسی و روژه‌ک بو هه‌بیت تیدا راستیی بی‌ژیت، نه‌گه‌ر نا، ئامیری دیا‌رک‌رنا دره‌وا نه‌وی راست بکه‌ت و مافی وی بده‌تی. نه‌ق‌جا هند خه‌لکه‌ک پیدقی ئاماده‌بونا دادگه‌ها و دو‌یف گه‌ربانا پار‌یزه‌را ژی نابیت.

نه‌ری بوچی به‌رنامی که‌نالی نه‌ره‌بی ب وی له‌زی هاته راوه‌ستاندن! وه دیاره گ‌ف‌اشتن و ناکوکی ل سه‌ر ئیدارا به‌رنامه‌ی هه‌بوون کا بوچی تنی مروقیین ساده ژ ته‌خ و چینین جفاکی میه‌شان دکهن و به‌رپرس و سه‌رکرده‌بین نه‌ره‌ب میه‌شان ناکهن و نه‌وان پرسیارین به‌رته‌نگا‌ف ژوان ناکهن! نه‌گه‌ر نه‌قروکه نه‌و ماف هه‌باییه که‌سه‌کی وه‌کو به‌ششار نه‌سه‌دی هاتبا میه‌شان کرن دا ب چ روی به‌رسقا پرسیارین خو‌ده‌ت! وه‌سا دگه‌ل هه‌ر گونه‌ه‌کاره‌کی دیی وه‌کو وی ل هه‌ر جهه‌کی دی، دبیت نه‌گه‌ر راستی نه‌گوتبا ژی، ئامیری به‌رنامه‌ی خو‌ل به‌ر ریژیا دره‌وین وان نه‌گرتبایه و نه‌گه‌ر پی‌قنه‌نان نه‌بیت هه‌ر ل جه‌دا په‌قی بایه! بی‌گومان خه‌لکی مه‌ ژی د کاودانین نه‌قرودا و بی‌ تومیدیا وا ژنه چاره‌ک‌رنا گه‌نده‌لیی و ل به‌ر هندابوونا وان کا کی راستگویه و کی نا، نه‌و تنی پیدقی ئامیره‌کی بقی ره‌نگینه، به‌لی نه‌گه‌ر مه‌ هه‌بن ژی دی بو به‌رنامه‌یه‌کی ته‌رفیه‌ی ئیته ب کارئینان و چه‌ند که‌سه‌کین ساده دنا‌ف جفاکیدا و کو کاری وان ژ فه‌رمانبه‌ره‌کی زیده‌تر نه‌بیت دی میه‌شان کهن و به‌رپرسین مه‌زن ژی دی بخو‌ به‌ری خو‌ده‌نی و پی‌ مزویل بن و وه‌ختی خو‌ل به‌ر بورینن ول که‌نیی دهن.

دقبا به‌رده‌وام ل بی‌را مه‌ بیت کو هه‌بوونا هه‌ر کیشه‌یه‌کا گران دنا‌ف جفاکاندا، چ ژیکه‌ه‌بوونا ریژین ملله‌تی، بی‌ تفاق، گه‌نده‌لی و نه‌ دادوه‌ری، گونه‌ه‌ین کوشتنی یان هه‌ر قه‌یرانه‌کا دی بیته سه‌ده‌ما نه‌ رحه‌تی و ته‌ناهییا خه‌لکی، نه‌گه‌ر ژی دره‌وه و دو‌یرکه‌تن ژ راستیییه. موخابن دنا‌ف جفاکین ئیسلامیدا ژوانژی نه‌ره‌بی کو نه‌م ژی ژلایی جیوگرافی و سوسایه‌تیقه دنا‌فا واندا تیکه‌لبوینه، پتر نه‌ف قه‌یرانه یا مشه‌یه، هه‌ر چه‌نده ئولی ئیسلامی گه‌له‌ک ئاموزگاریا موسلمانا کریه بو دو‌یرکه‌تن و پاراستنا وان ژ دره‌وی، ژوان ژی گوتنا خو‌دی مازن ده‌ما دفه‌رموت د ئیک ژ نایه‌تین سوره‌تا ته‌وه‌دا دبیت «یا‌ایها الذین آمنوا اتقوا الله و کونوا مع الصادقین» کو خودایی میه‌ره‌بان دیار کری وه‌کو نه‌رک ل سه‌ر گه‌لی موسلمان ژ جه‌لاله‌تا وی بترسن و دگه‌ل مروقیین راستگوو بن. نه‌قه ژی وی دگه‌هینت کو نه‌قروکه موسلمان پی‌گیریی ب ده‌ستوری خودی ناکهن و ژ خودی ژی ناترسن. نه‌گه‌ر راسته ترس و باوه‌ری ب خودی هه‌با، دره‌وژی ل ملله‌تین خو‌ نه‌دکرن و گه‌نده‌لی و خیانه‌ت ژی وه‌کو ئیشه‌کا فه‌گر به‌لاف نه‌دبوون. لی هه‌ر چه‌نده ل هنده‌ک وه‌لاتا چ باوه‌ری ب نایینین نه‌سمانی ژی نینه، به‌لی بی‌ ریژی ل نه‌وی یاسایی دگرن نه‌قا بو دادوه‌ریا جفاکی هاتیه چه‌سپاندن. ده‌م هات نه‌قروکه دنا‌ف سیاده‌تا هه‌ر وه‌لاته‌کیدا

۱۹۶۰ داهاتی دهزگای نایینی ل مهشهاد نیزیکی ۴۵۰ ملیون ریالین ئیرانی بوویه، کو نهفه ژی بو وی دهمی هندی بودجهیا دهولهتهکی بوویه.

دگیرانا دهسلاتا سیاسی دا ئیران تووشی ناریشهیهکی بوو، نهو ژی نهو بوو کو د باوهریا شیعا دا همر دهسلاتهکا بیی (مهدی المنتظر) بهیته گپران دهسلاتهکا نه رهوایه و دقیت بهیته ژناقبرن و دقیت مسلمان ههموو چاقهری بن تا کو (مهدی) دهردهکفیت دا کو نهو دهسلاتی بکته و جیهانی تهژی دادپهروهی و چاکی و خوشی بکته!

ژ بو چارهسهرکنا قی تاریشی سفهویان وهسا بهلا فکر کو نهو ژ نفشی (ئیمام موسا الکاظم) ن و هوسا وان دهسلات ژ بو خوه رهواکر و کس نهشیا دژایهتیا وان بکته. لی قاجاریان ژ بو چارهسهرکنا قی تاریشی مهتودهکی دی دهرتختن و وان وهسا بهلا فکر کو نهو (نونهریا سیبهر خودی دکهن ل سهر نهردی). ههلبهت قهدیتنا فان مهتود و فهتویان همر ب هاریکاریا زهلامین نایینی دهاته کرن، ژ بهر کو بهردهوام ههفکاریهکا خورت دناقبهر نایینی دهاتهکی دا ههبوو و گورینا دهسلاتا سیاسی ل ئیرانی چ کاریگریهکا وهسا نهذکره سهر دهسلاتا دهزگای نایینی، ژ بلی سهردهمی رزا شا و کوری وی. بهرامبهری قی چهندی دهسلاتی ژی دهسلاتهکا زیده ددا زهلامین نایینی. بو نمونه دیاردا (بهست) ههبوو کو نهو ژی نهو بوو، دهما گومانبار، یان گونههبار یان ژی کسهکی دژی دهسلاتی خوه گهاندبا مالا مهزنهکی نایینی یان مزگفتهکی نهو یی پاراستی بوو و همر کس یان دهزگایهکی دهستی خو درتیزکریایی، نهو چهنده وهک دهستدریژی کرن بو سهر دهزگای نایینی دهاته دیتن.

کاریگریا دهزگای نایینی دژبانا سیاسی یا ئیرانی دا چاقخشاندن ب دیروکا ئیرانی دا بو مه دیاردکته کو دهزگای ناقبری شونتیلین خوه ل سهر تهقایا روودانین گرنگین قی وهلاتی هیلاینه، کو نهفین خواری چهنده نمونهیهکن ژ وان:

۱- قی دهزگای رولهکی بهرچا ههبوویه دشهری ل دژی روسیا دا ل سالا ۱۸۲۶ و پوچکرنا ئیمتیاژین نابووری یین ئیرانی داینه (بارون رویتهر) بریتانی ل سالتین ۱۸۷۲-۱۸۷۳ .

۲- فهتویا حهرامکرنا تووتنی: پشتی ل سالا ۱۸۹۰ حکومهتا ئیرانی ئیمتیاژا تووتنا قی وهلاتی دایه (میجر جیرالد تالبوت) ی بریتانی، آیهالله حاج میرزا محمد حسن شیرازی، کول وی دهمی ل سامهرا یا ئیراقی بوو، فهتویهک دهرتخت و گوت: (بکارئینان و تیکهلی کرن لگهل تووتنی و بهرهههین وی، وهکی شهپرکری یه ل دژی ئیمامی زهمانی (مهدی) خودی لهزی ل دهرکهفتنا وی یا پیروز بکته (عجل الله فرجه الشریف). نهفه ژی بوو نهگهری هندی کو ههموو مهلا و گوتاریژ ل سهر مینبهران تووتنی حهرام بکهن و هوسا ژی بزاقان ل نهسفههان و تههران دهستپیکر و نهفه ژی بوو

نوها ژی نهف ریبازه ل ئیرانی پتر وهک ناسنامهیهکا دهسلاتی و نهتهوییه دهیته بکارئینان ژ ریبازهکا نایینی، نهو ژی ژ بهر فان هردوو نهگهرین خواری:

۱- ئیران بخوه ژ گهلهک نهتهوهیین جودا پیکهاتیه وتهنی خهلیکی ئیرانی نیزیکی ۵۰٪ فارسن، لی ۹۰٪ شیعهنه. کهواته نهگهریان ب ناقی نهتهوا فارس دهسلاتی بکته دی دهسلاتی ل نیشهکا خهلیکی ئیرانی کته لی نهگهری ب ناقی شیعهگهیری بیت دی ل فان نهتهوان ههمویان کته. لهوما ژی وان ریبازا شیعهگهیری پتر وهک سیوانیهکی بکارئینایه کو وان نهتهوان ههمویان ل بن کومکن و دهسلاتی لیکهن.

۲- ژ بهر کو دهولهتا ئوسمانی وهکی دهولهت و نونهری ئیسلامی و سهرداری ههموو مسلمانان دهاته دیتن. ژ بهر قی ژی ئیرانیان قیا ب ریکا قی ریبازی خوه ژ کاریگریا وان ب پاریزن و هوسا نهو شیان جهمسهرهکی دی ل بهرامبهر ئیمپراتوریا ئوسمانی ئافاکهن و سهرورهیا خوه یا سهردهمی ساسانیان جارهکادی بزقینهفه. ژ بهر قی چهندی ژی ژ بو خوه دوورکرن ژ دهولهتا ئوسمانیا سوننی، نیک ژ کارین پهیرهوکارین قی ریبازی نهو بوو کو خهبر و ناخفتن کریت دگوتنه خهلیفین راشدین (ابوبکر، عومهر و عوسمانی) و عائیشای ژنا پیغمههبری یا کو ههفرکا علیی کوری نهبتالی بوو.

ژ بو پتر بهیتر ئیختنا قی ریبازی همر ژ سهردهمی سفهویان و تا کو نوها ژی دهسلاتی بهردهوام گهلهک گرنگی دایه زهلامین نایینی و ههرچهنده حکومهتی بهردهوام موچه و هاریکاریین دارایی ژی ددانه وان، لی ههمدهم ژی نهو خودانین نابووری و روشنبیریا خوه یا سهربخوه بوونه، وهکی داهاتی نهرد و پروژین وهققی، کو ۳۰٪ ژ نهردی ئیرانی وهقف بوویه و داهاتی وی بو قی دهزگای نایینی دچوو، زیدهباری بهخشین و زهکات و داهاتین دی یین جودا. شیعه د وی باوهریی دا بوون کو ئولداریا وان یا بی مفایه نهگهری نهو نهپهیرهوکارین چ ئیمامان بن، هوسا ژی وان پینجیکی ژ مالی خوه ددا زهلامین نایینی چونکی وان باوهردکر کو نهو نونهرین (مهدی) نه کو ئیمامی وان. هوسا دی بینین کو زال بوونا وان ل سهر جفاکی وجهی وان یی بلند و پر بوها دناف خهلیکی دا وهکروبو کو ههموو دهمان نهو خودان داهاتهکی باش بن. ب تاییهتی پهیوهندیین چینا نایینی بهردهوام لگهل چینا بازرگانان دخوش بوون، ژ بهر بهرزهوهندیین ههفپشک. ژ بهر کو گهلهک جاران زهلامهکی نایینی دشیا ب فهتویهکی بازاری بشکینیت یان بلند بکته. ژ بهر قی چهندی ژی ههموو دهمان بازرگانان پارین قهلهو دکرنه د دهقی زهلامین نایینی و دهزگای وان دا. گهلهک جاران ژی مهلا ل گوندان دگهران، ب تاییهتی دناف دهقهرین پاشکفتی دا و ب ناقی نایینی گهلهک فیلبازی ل وان دکرن و پاره و مالهکی مهزن ژ وان دقهچکاند. هوسا ژی رورژ بو رورژ نهف دهزگای نایینی دبوو خودان داهاتهکی گهلهک مهزن. بو نمونه دی بینین کول سالتین

نه گهری شکاندنا بازاری تووتنی و ل دوماهیی ژی پلانا حکومتی هاته ژناقبرن.

۳- دهزگایی نایینی رۆلهکی بهرچاف ههبوویه د بزافا دهستوری (مهشروتییهت) دا یا کول سالیین ۱۹۰۵-۱۹۰۶ ل ئیرانی روودایی و دهنجامی سهرکهفتنا قی بزاقی ژی دا نهو شیان فان دهستکهفتنا بدهستقه بینن:

ا- لگۆزه دهستوری نایینی ئیسلامی - رپیازا شیعه گه ریا دوازه نیمامی بوو نایینی دهوله تی.

ب- کهسین نه مسلمان نابیت بهینه د ناف حکومتی دا.

ج- رۆژنامه و ریخستنن (خودی نهناس) هاتنه گرتن.

د- پینج آیه الله دقیت چاقدیریا بریارین په رله مانی بکه ن ژ نایینی قه، ههتا ده رکهفتنا مهدی!

ه- مافی دهزگایی نایینی ههیه مایی خوه د سیاستی دا بکه ت.

۴- ل سالا ۱۹۵۲ دهزگایی نایینی ب سه رۆکاتیا آیه الله ابوقاسم کاشانی ل دژی شاهی پشته فانی محمد مصدق کر تا کو نهو شیای ل سهر شاهی به سهر که قیت و حکومتا خوه دامه زینیت، لی پستی هینگی ب هتجه تا هندی کو مصدق بوویه نه گهری به پیزبوونا پارتیا (توده) یا کومونیسست و دژایه تیا شهریه تی ئیسلامی دکه ت، آیه الله کاشانی لی پستری بوو و ل دژی وی راوه ستا، کو چاقدیر و هسا باوه ردکه ن نهف دژایه تیه بوو نه گهری لاوازبوونا مصدق و پستی هینگی ب ریکا کۆده تایه کی حکومتا وی هاته ژناقبرن.

سه رده می رزا شا (۱۹۲۵-۱۹۴۱) و پاشی ژی یی کوری وی محمد رزا شا (۱۹۴۱-۱۹۷۹)، دهیته هه ژمارتن ره شترین سه رده م ژ بو دهزگایی نایینی ل قی وه لاتی، ژ بهر کو قی بنه مالی ب هه موو هتزا خوه دژایه تیا دهزگایی نایینی دکر، ژ بهر هندی ژی ل دوماهیی نهو که فتنه بهر غه زه با وان و تهخت و دهسه لاتا وان ب دهستی قی دهزگایی هاته ژناقبرن.

رزا شاهی و کوری خوه قیا دهسه لاتا دهزگایی نایینی ل سهر کهرتی په روه ردی کیمکه ن و ژ بو قی چهندی ژی وان هه ژمارا خوه ندنگه هتین نایینی گه له ک کیمکر و بهری په روه ردا ئیرانی دا سیسته می رۆژناقایی و نهو مه لایین کو وهک قازی ل دادگهان هاتیه ن دامه زراندن ژ دادگهان دوورکر و دیاردا (بهست) ژی راکر. لی ل سالا ۱۹۶۳ ژ نهجامی دژواربوونا زۆرده ستیا محمد رزا شاهی، ژ نه چاری خه لکی ئیرانی بهری خوه داغه دهزگا و زه لامین نایینی و جاره کا دی رۆلی قی دهزگایی خورتبووه، تا کول سالا ۱۹۷۹ شیای رۆله کی سهره کی د شوپسا ژ ناقبرنا سیسته ما شاهاتی دا بگپرت، یا کو پستی هینگی ب شوپسا ئیسلامیا ئیرانی هاتیه ناسین.

حهوزه یا علمی یا قوم

دهما مرۆف باس ل دهزگایی نایینی ل ئیرانی بکه ت، مرۆف نه چاره کول سهر حهوزه یا علمی یا قوم راوه ستیت، ژ بهر رۆلی وی

یی گرنگ و سهره کی د بزافا دهزگایی نایینی یی ئیرانی دا. شیخ مورته زایی نه ساری دهیته هه ژمارتن ژ گرنگترین دامه زرتنه رین حهوزه یا علمی یا قوم، یا کو ب قی شیوه یی نه فرۆکه هه یی. ژ بهر کو نهو شیای ل دهستپیکا سالیین ۱۸۰۰ نهو پینجیکیا کو خه لکی شیعه ددا مه لا و فهقه و نیمامان، نهو بگوه ریت و ل شوونا کو نهو بو بهریکین وان بچیت، بهری وی بده ته هندی کو نهو داها ت ژ بو ناقارنا بنگه هتین زانستی (زانستی نایینی) بهیته بکارنیهان، کو وی ده می هه موو سهر ب (نهجه ف) قه بوون. دیسان وی د نقیسیین و ده رستین خوه دا پتر گرنگی ددا په یوه ندیین ناقبه را پهیره وان (موریدان) و نیمامان و گرتدانا دناقبه را زانایین نایینی و خه لکی دا ل سهر بنگه هه کی نایینی. پستی وی ژ می رزا محمد حسنی شیرازی جهی وی گرت ل سالا ۱۹۶۴، یی کو دهیته هه ژمارتن ئیکه مین مه رجعه یی سیاسی ل حهوزه یا علمی یا قوم و ئیکه مین سهرکهفتنا سیاسی یا دهزگایی نایینی ژی ههر ل سهر دهستی وی بوویه ده می فه توایا خوه یا بناف ودهنگا حهرامکرنا تووتنی ده ریخستی.

لی که سی کو ب شیوه یه کی دیارتر و ب کریار دهیته هه ژمارتن دامه زرتنه ری قی حهوزه یی، شیخ عبدالکریمی حائیری یه زدی یه، کول دهستپیکا سالیین ۱۹۶۰ ژ باژیری (تهراک) لگه ل کۆمه کا شاگردین خۆ، کو خومه یی ژی دناف دا بوو، چوونه قوم و ل ویری دهست ب په روه ردا نایینی کرن. ههر د قی قۆناغی دا خومه یی ژی وهک کاره کته ره کی دیاری قی حهوزه یی ده رکه فت و وی دهستپیکر حهوزه وهک بنگه هه کی سهره کی بکارنیهان ل دژی محمد رزا شاهی. پستی کو شاهی بزاقین وی وهک مه ترسیهک ل سهر سیاستا خوه دیتین، رابوو نهو زیندانکر و پاشی ژی ل سالا ۱۹۶۴ دوور ئیخسته تورکیا، پاشی ل سالا ۱۹۶۵ ژ تورکیا چوو ئیراقی و خوه گه هانده حهوزه یا علمی یا نهجه ف و ل ویری د سه مینار و گۆتارین خوه دا ل سهر سیسته ما (ویلایه تا فه قیه) یان دهسه لاتاداریا ئیسلامی دراوه ستا و به رده وام شاگردین خوه ل سهر بنه مایین ناقارنا حکومتا ئیسلامی په روه رده دکرن.

ژ بهر کو چاقی خومه یی ل گرتنا دهسه لاتنی بوو، لهوما وی به رده وام گۆتارین خوه تو ماردکر و فریدکره ئیرانی بو پهیره ویتن خوه و تیدا پیداکیری ل سهر هندی دکر کو ته نی حهوزه یا علمی یا قوم دشیت ئیسلامی قه ژینیه ته قه.

هه رچه نده حهوزه یا علمی یا نهجه ف وهک حهوزه یا سهره کی یا شیعا ل جیهانی دهاته ناسین، لی ل قی دوماهیی نه م دینین کو حهوزه یا قوم سهر ژ وی ستانديه و بوویه یا ئیککی، نهو ژی ژ بهر فان نه گهران:

۱- به عسیین ئیراقی د ۳۵ سالیین دهسه لاتا خوه دا ب دهسته کی تاسنی ل دهزگایی نایینی یی شیعه گه ری دا ل ئیراقی و نهو گه لهک لاوازکر.

۲- ب نه گهری ژ ناقچوونا سیسته ما سه کولارا شاهی و هاتنا

ناریشیت مشهختیان ل دهما گهشنا وهلاتی ناکنجیبوونی

نارام دهوکی

ئهغه ژی ناریشهک تا بیژی سهرگیتیه ژ بهر کو دیتنا شولی بخو بزحمهته ئهقجا نهگهر مشهختی بی گهلهک بزحمهتتره نهتهنی ژ بهر زمانی شکستی بهلکو گهلهک ژ ولاتان پرسا ئهزمونا خو دکهن کو ته بدهنه شولی. بو نمونه ل کهندها سهره رای هندئی تو زمانی بزانی و تو کسهک چالاک ژی بی دکاری خودا ژ جهی تو ژئی هاتی لی دسهر قئی هندیرا داخازا هندئی دکهن کو مروقی ئهزمونا کهندهی هه بییت. ژ بهر هندئی گازندا گهلهک مشهختیان ئهوه دبیتن ئهمی چهوان قئی ئهزمونی بدهست قه ئینین گهر کس من نه دت شولی؟. ژ بهر قئی یهکی گهلهک مشهختیان ل پیشیبی کاری خو بهخش دکهن ههتا چند هه یقان ههتا بکارن کارهکی بدهست خو قه بینن. ههر ئهف ئهگهره ژی دبیته هویئ هندئی کو گهلهک مشهختی د چن بو دهمی دریت لسهر ههقکاریا سوشیلهی دروینن خار و د بهررا کارهک نه قانونی دکهن که ئهوژی پارهیی (کاشه).

۳. چاند: ئهف ناریشه ژ دهستپیکئی ژ ناریشین نه مهزنه لی هییدی هییدی ل جورئ دووی دبیته مهزنتین ناریشا خیزانی و گهلهک خیزان دگهن ریکین گرتی لسهر قئی یهکی و خیزان ژ ناف دچه. پیشیبیکیهکا نهروا دهست پی دکهت. مشهختی ههز دکهت ل وی وهلاتی به و ههر مینا وهلاتی خو بژیت وهکو چاند و عرف و عادات یان ئایین لی راستی وهسان نینه. لهوان ژی گهلهک مشهختی ههر ژ دهستپیکئی روخان ل دهف پهیدا دبیت و نکاره چاندی نوو قهبول بکه.

۴. رهگهز په رستی: ئهف گرفتاریه ههر وهلاتهک لدویف رهگهز په رستی وان کا چهند یا بلند و نزمه. بو نمونه وهلاتی کو نه لدهمی خو و د بنهردتا مشهختیان نه قهست کریئ و خه لکی عهسل لی زورینه نه بو نمونه ئهلمانیا که خو جهی ئهلماننه ئهف جووره وهلاته رهگهز په رستی زورا بهرزه. لی جههک مینا ئهمریکا و ئوسترالیا که پرانیا خه لکی لی مشهختینه ههرچهنده توخمی سپی زوو چووینه ویری لی ئهوژی ههر مشهختی

گهلهک ژ مشهختی و پهنا بهران وهسان هزر دکهن دهما کو د گهن ولاتی نیشته جیبوونی، هه موو ناریشین وان وی بدویماهی هین و دی ژیانهک گهلهک خوش بهنه سهر. لی راستی ژی نه وهسانه بو گهلهکان ژیان وهلی دهیت خو زیان رادهیلن و دبیتن خو زی ئهم ژ جهی لی نه هاتباين بلا مری □ ت ویری باین نهکو ساخین قی وهلاتی. ههلبهت ناریشین مشهختیان دوو جووره گرفتارینه، جورئ یهکی ژوان ئهوه یی کو لرژیتن یهکی و ههتا بو دهمی چند سالهکان و یا دووان ژی ئهوه پشتی دهمهک دریتتر لی دمینن و زاروک لی مهزن دین و بهر خوردی دگهل چاندی خو بی و نوو بکهن. ئهمی پتر لسهر فان ههر دوو خالان راوهستن.

ناریشیت جورئ ئیکئی: مینا مه خوبا کری کو ئهف ناریشه ل دهستپیکئا روژیتن یهکی و ههر مشهختیهک و لدویف رابردوو و زانینا خو یا ژیانانو لی پرانیا وان دقان گرفتاریین خاری دا دبوورن.

۱. زمان: خویایه دهما کهسانهک وهلاتی خو بهیله دهما دچیته یهکی دن زمان یه که مین ئالوزیه مشهختی تووش دبیتن. دیاره زمان کللیکا قه کرنا هه موو ده رگه هانه، گهر شیانیت زمانی نه بن کار گهلهک بزحمهت وی برتفه بچن. گهلهک جارن وه رگیت هه نه بهلکو ل هنهک دهراقان ههر نه بن ئهغه دبه گرفتاریهک مهزن. بو چاره کرنا قئی گرفتاریی پتريا وهلاتین مشهختیا وهردگرن بو ماوهیی ۶ مههان کورسین زمانی ددهنی کو بهس وهلی بیتن بهرکا خو ژ ئاقی بینه دهر. لی پیزانین وهسان خو یا دکهن کو % ۲۰ ژی سوودهک وهسان ژئی ناکهن کو پشتی کورس بدوای دهیت کو بکارن بی ئالوزی ژیانانو خو بیهنه سهر، لهوان ژی گهلهک ژ مشهختیان بو ماوهیین دریتتر دچن خاندنی.

۲. شوول: ههر وهلاتهکی پروگرامهک دانایه بو ههقکاریا مشهختی بو دهمهک دیار کری. پرانیا وهلاتان دهمی سالهکی ههقکاریی دکهن. لی پشتی سالهکی دقیت مشهختی بکاره خو و خیزانا خو بخودان بکه.

هیدی هییدی یی پیر دبن. د بیتته خه مهک و دمینیته ددلی مشهختی دا و ههر دوو دله. ژيانا دوو دلی ژی گهلهک بیزاریه. نهو دخازیت بزقریت و زاروک و خیزان دگهل نینن. گهر بمینه ترسا مانا خو و زاروکین خو دکه کانئ ل پاشهروژی دی چ لی هیین. باش دزانن نفشهک یان دوو زاروک تازه بو کور و کچا وی ولاتی لی بی و مازن بووی نهفتهژی حهزا دایک و بابی نینه. لهوان نهف خالا نقشتی د بیتته ژيانهک هشیار و روژ برروژی پالهپهستوبا وی زیده دبه.

۳. خه مووکی: خه مووکی ئیک ژ وان نهخوشیانه یا کو روژا یهکی مشهختی دگریت و هییدی هییدی لی گران دبه. نهفه خه مه یا ل کهسی زهنگین و فهقیر ژ بهرکو ههردهم د هشا ویدا جهی ژئی هاتی پشکهکه ژ ژيانا وی یا روژانه. ژ بهر قئی یهکی ژی گهلهک ژ مشهختیان نهف نهخوشیا فهشارتی دلدیدا مهزن دبه و نه دزانه یی نهخوشه یان یی ساخه. گهلهک خو پی نائینن دهری یان ژی نزانن و د خه ما خو دا دمینی بی ههفال.

۴. یهک نهگرتن: پرانیا مشهختیان حهز دکهن لسهر ناستی جفاکی یهک بگرن و ژبهر کو جهی ژئی هاتین دهردهسهریین سیاسی و فهقیری و بی حالی و دخازن کارهکی بههقره بکمن داکو روژهکی ل پاشهروژا گهلی خو و خه لکی خو بین خودان. لی دهما دگهن ههف نهف خاله گهلهک یا بزهمهته بیت کار و هه موو بیزار دمینی و دهستقالا و پوسیده دبن. ژ بهر کو د ههف ناگهن. ههرچهنده نهگهرین زانستی و نهگهرین ژيانا نوو نه هاریکاره نهف یهکه وهره بجهئانین، بو نموونه ل وهلاتین سهرمایه دار وهل کهسانان دکهن کو تهنی تو بکاری تییرا خو هه بی ژ بهر کاری مژویلیا ژيانی نهفجا چهوان وی بکاری کاری خو بهخش پهیدا بکهی بو ئافاکرنا جقاتا و دگهل گروپین سیاسیین جودا جودا و چه ندین خالی □ ن دن. لی ههردهم مشهخته تی وهسان بییر دکهن گهر جقاتا وان نهبه کیماسیهک مهزنه و گهلهک جارن جقاتان کومهله پیدئینه بو جی به جی بوونا کاران.

نهف خالین لسهری هاتین بهحس کرن ئاریشین ههره مهزنن ل ژيانا مشهختیین نفشی یهکی دهما دگهنه وهلاتی ئاکنجی بوونی. د به وهلات ژ وهلاتی جودا به لی بریژهیا مهزن نهفین سهری یین ههره ههفپشکن د ناقا هه موو مشهختی و وهلاتان دا.

بوون ژ بلی پیست سوران که دروژا نهفرودا گهلهک نهمایه ددهستا لقان وهلاتان لهوان ریژا رهگهز پهرسیی یا کیمه. لی کیم یان زیده ههر ههیه سهره رای هندی کو وهلاتین پیشکه تی و دیموکراتن لی نهف خاله ههرا لجهی خو و گهلهک جارن مشهختی دبیتته قوربانی قی بیرکری و سهرگیژی بو چی دبه.

ههلبهته دبیت گهلهکین دن ههبن و ژ قی وهلاتی بو نهفی دی د جیاوازین لی نهفین ل سهری هاتین شروفه کرن یین سهره کی و هاوبهشن کو هه موو مشهختی چ کیم یان زیده توش دبن.

جووری دووی: نهف جوهره گهلهک مهترسیداره و میان بهحس کری گهلهک ژ خیزانا خو ل بهر ناگرن و خیزان ژ نافک دچن. نهف جوهره پشتی ۱۰ قییرا دهست پی دکه نهوژی دبیزنی قوناغا ئاکنجی بوونی. نهفه نهو دهمه دهما باب و کور د ههف ناگهن یان کچ و دایک و هییدی هییدی ئاریشه هه موو خیزانی فه دگریت و دبیتته ئاریتشا دهیک و بابان. روونکرهک لسهر قی بابه تی لقان خالین خاری.

۱. ئاریتشا بییرا جودا: وه کو ل پیشی مه دهست نیشانکری کو پشتی چند سالهکان ههر نهندامهک حهز دکه جهی خو بگره و برهنگه کی ژيانا خو ببهته سهر. لقییره باب بتاییه تی و دایک ههر ههولدهن کو زاروکین وه کو خو پهیره وی چاندی خو بپارینن لی ژ نیشکه کیقه ته هند دیت کو ههر کهسهک برییهکا جودا چوو کور دی هیتهفه و گوهارکی دگوهی و کچ وی فه مینه بو هاتنا مال و نهفه ناگوونجن دگهل ههست و بییرا مالخوی مالی و وی ههولدهن کو کور یان کچ مینا وان بکمن، لی بو وان کارهک ئاسایه ژ بهر کو نهو کور و کچ لویری مهزن بوون و ئیدی نهو بابو و دادی بو وان نه گرنگه. بقی ئاواوی و بهه بوونا هزرهک جودا د هه موو بواره کیدا وی ببه نهگهرا هندی کو ئیدی یا بزهمهت به بچیهته سهر. گهلهک ژ خیزانان تووشی دهردهسهریا پولیس و دادگهان دبن و تووشی نهخوشیین گرانین دهرونی دبن و دگه ههته وی قوناغی کو باب یان دای یان ههر نهندامهک خو بکوژه و ئیدی ژیان برهشی دمینه و ههر دوو هزر دکه لا خودا دسوژن.

۲. دوو دلیا مان و زقرین: نهف خاله یا نقشیه و نهیا گرنگه لدهف کهسی ههتا د بینه کو ژیی وان و کهس و کارین وان ل وهلاتی ژئی هاتین چوو سهر و

گهنجی مه و ریکلام بوو کهلتور و هونهری بیانیان

دوژمن و نه یارین خاکا مه نه، قیجا چ زنجیره و دئ بینی کومه کا زه لاما یا ب دویف ژنه کی که تی هه می بین بو دین وهاربین و ئیک دئ ماره که ت ئیک دئ بهر ده ت (ته لاق) ئیک دئ خو کو ژیت بو و ژبلی نه ئینی کو گهنجین مه پی داخبار دبن، سهر باری مفایین نابوری کو ب هونهری وان وهلاتان دگه هین و کارتیکر نه کا گه له ک خراب ژی ل سهر جفاکی مه دروست دکهن، کو ب چ ناوایه کی نه و زنجیره دگه کلنور و تیتالین جفاکی مه ناگونجین. پیدقیه نه و که نال نه و پارئ ب دوبلاژ کرنا زنجیره کا بیانی دمه زخیخیت بلا ژ دروست کرنا زنجیره کا کوردی ب مه زخیخین و نه م ژی چ ژ وان کی مترنینین و نه که سی ب کاری دوبلاژ کرنی رادبیت چ گومان نین کو نه و دئ شیت ب کاری نه که تری ژی رابیت. سهر باری قی هه می گه له ک جارا ژی ناریشین جفاکی ژی ژ فان زنجیره دروست دبن.

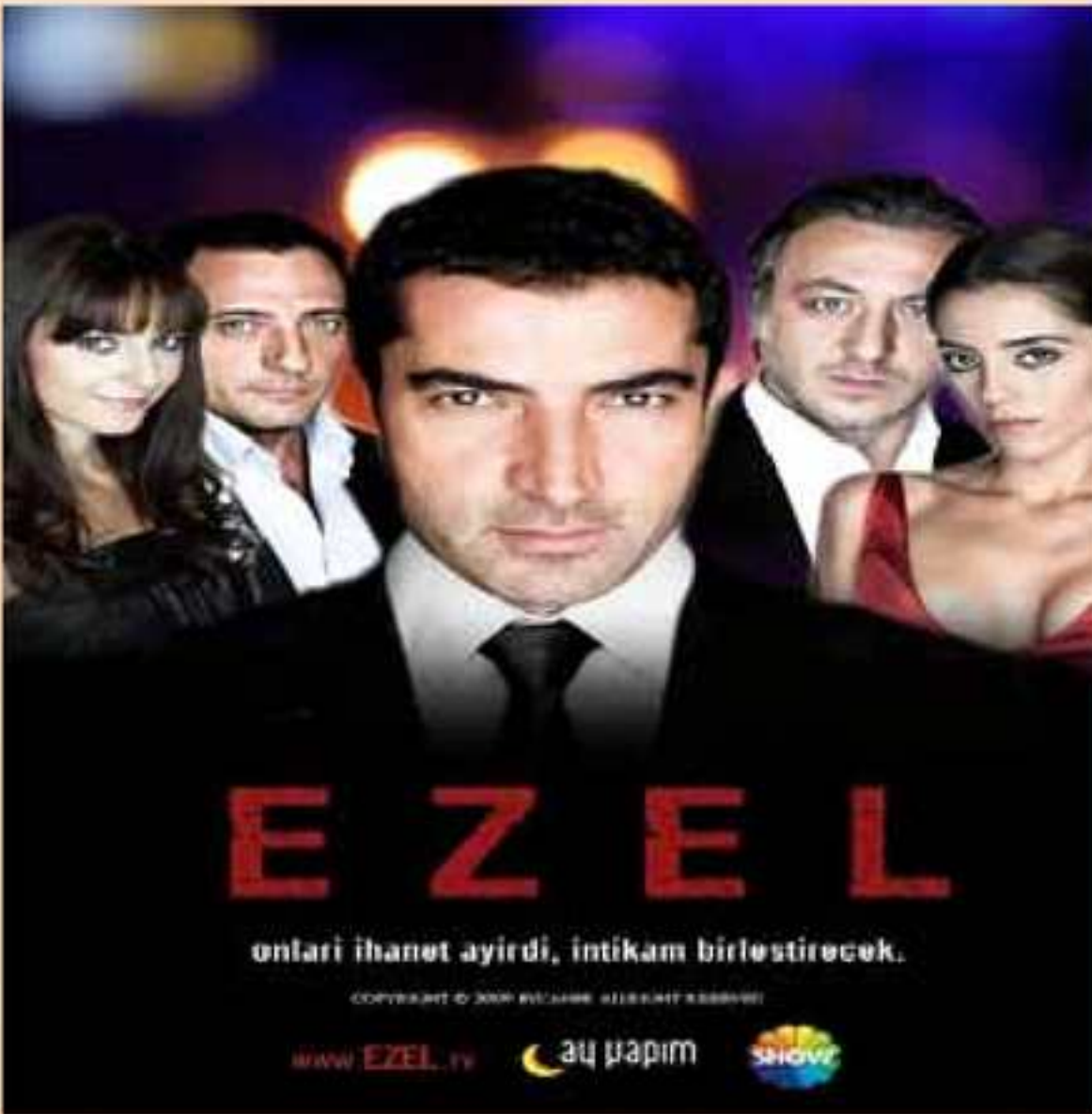
ب راستی ژی نه شین بترین کو حکومت ریگری ژ فان که نالان بگریت و نه هیلیت نه و که نال فان زنجیره په خش بکه ن، پیدقیه حکومت پتر بازرگانین وان وهلاتان بینیته ناف وهلاتی کو پتر بهر ژوه ندین مه دگه لن و دبنه دوستین وهلاتی مه.

عبدوللا مهدي

گهنج روله کی بهرچا دینیت دبه ره ف پیشچونا وهلاتی دا، چونکی پرانیا کاروبارین وهلاتی بین د دهستین گه جاندا و راگه هاندنی ژی روله کی بهرچا پی هه د پیشاندانا رووی دروستی وهلاتی ب جیهانی. ههروه سا راگه هاندن ب شوره سا سپی ژی دهیته ب نا فکرن.

به لی مخابن گه له ک ژ گه نج و که نالین راگه هاندنی بیت کار دکهن و مفایی دگه هینه وان وهلاتان کو نه هه می دزانین کو نه و وهلات ب هه می شیانین خو پی کار دکهن ژ بوو نا فبرن و نه هیلانا ملله تی مه. گه له ک گهنجین وهلاتی مه ژ بو سهر برنا ده مه کی خوش دئ رابن ب دهست نیشان کرنا وان وهلاتان کو دهنگین توپین وان ل ناف گو هین مه ب دوماهییک ناهیت و پاره کی مه زن ژی ل وان وهلاتاندا دمه زخیخ سهر باری هندی کو ده می نه و گه نج دزقرنه فه ریکلامه کا توکمه ژ بو وان وهلاتان دکهن و دلئ هنده ک ژ گهنجین دی ژی ب وان وهلاتان سهر سام و مه نده هوش دکهن. دهر باره ی راگه هاندنی کو هنده ک ژ که نالین کوردی پی دهست ب دوبلاژ کرنا زنجیرین وان وهلاتان کری کو

گارته تا سالتین پینجیا هاتینه دیتن ل قییره و ویراهه (۵)، نهف دیکومینته راستیه کی ددهته بهردهستی مه کو سهرسنگ بهری سال ۱۹۲۲ کافله گونده کی بهردای بوو ژ بهرکومه کا نه گهران (مه) نها دهرفته نینه بهحس ل سهر بکهین بو پتر بیتزانینا بنیره نقیسینا: نهزیف محمد علی: سهرسنگ میژوو هاقینگه، گوشارا سیلافت هژماره (۳۱)، لی ب ههر رهنگه کی هه بیت بیناکاریا بهری سال ۱۹۲۲ ل سهرسنگی ل بهر دهستی مه نینه و تم نهشیین ستایلی وئ دیار بکهین.

بیناکاری چی یه: بیناکاری (العمارَه _ architecture) وه کی یه که به کا خوش ژیا نیا خه لکی یه، دهیته راقه کرن وه کی ره گه زه کی جفاکی یی زندگی (۶)، مهردم ژئ ههر ناقاهیه کی مروفت ب دهست دروست بکه تن، چ خانیهک بیت مروفت خو تیدا ب پارتزیت، یان که لهه کا لهشکهری بیت، یان ژئ په رسته گه هک بیت، کو مروفت بی ترس دناف دیواریت وئ دا بهندکی گیانی خو دگهل سروشتی هزرا خو گریده تن، بو وئ چهندي ژ که فلوژانکی خو یی ترستی ده رکه قییتن، دیسان بیناکاری وه کی مروفتان دبیت و مهزن دبیت و دمريت ! له گهر دهسته لاتا مروفتان، یان جفاکنا بی هیز بو نهو ژئ دگهل دا دمريت، دیسان دیکومینته که بوو که قناسا وه کی پیقه ره کی یه بوو زانینا ناستی بهرف پینشچوونا ملله تان و ناستی هزرکنا مروفتان ل سهردهمیتن جودا یین دیروکی، ل قییره پرسیارهک سهره لدهت و دبیت: نه ری بیناکاری چاوا دهست پی کره؟ دبیت ناقاهی رهنگه دانهک بیت ژ شکفت و کونجالکین سروشتی، چونکی نمونین ناقاهین بهراهی گلهک ب شکفته دچوون، ههر چهنده تم دکه قینه دشاشی یی دا ده می تم کولکه کی دروست کری ژ تاخی، یان، قهره می، یان، ههر ماده یه کی دی تشته کی دویر بدانین ژ بیناکاری (۷).

ههر چهنده هندهک نهقی تیرمی زه بلهح ددانه سهر ناقاهین مهزنتر و جوانتر، وه کی خانیتن ب سهروبهر و تژی پیقه رین خوشیی و کوچک و که لها، ژبوو تیگه هشتنا بیناکاری ژ لایین خزمهت گوزاری قه دوو جوریت بیناکاری دکه قنه بهردهستی مه، نهوژی یا باژیری و یا ساپاندی، یان، لهشکهری، دیسان نهقه ژئ ب ههست و نهستین مروفتان قه دگریداینه، دبیت مروفتی بو نیکم

جار ناقاهی ژ گورستانا دهست پی کریت، چونکه نهو مالا دو ماهیی یا مروقایه، و هیدی بهرف په رسته گه و جهین دهسته لاتتی قه چبیت (۸)، ل قییره پرسیارهک سهره لدهت و دبیت نه ری ل سهرسنگی چ جوری بیناکاری هه بوو سه پاندی، یان، باژیری بهری هاتنا کریستیانا؟ نهف پرسیاره دهیته بهرسف دان ژ وان بهرمایین شینواری نه قین ل سهرسنگی و دهروبه را ماین، ههر چهنده کو سهرسنگ د چند قوناغه کا دا بوریه، نهقی چهندي ژئ چه قهنگین بیناکاریا وئ یا بهراهی ژ دهستی مه دایه، لی □ نیرینهک بو شینوارین دهروبه رین سهرسنگی تیگه هشتنه کی ددهته مه ل سهر و هرا را بیناکاری ل سهرسنگی دسه ردهمیتن جودا دا، ب تاییهت که لها ناشهوا و که لها نامیدیکا خراب، ههر چاوابیت دیار دبیت کو که لها ناشهوا دکه قیته سهر کومته کی بلند، بلندایا وی نزکی (۳۰۰ م) ل هنداف گوندی ناشهوا، ل ههر چوار ره خین وئ بلندایا و که قرتن فروکه نه، ههر چهنده نه خشی وئ دگهل شینواریت وئ چ تشتی وه سانه مایه کو مروفت بهحس لی بکه تن (۹)، لی دیار دبیت کو بیناکاریا سه پاندی ل دهقه ری یا بهلاف بوو، ب تاییهت نه گهر تم بزاین کول سهردهمکی جهین لهشکهری و بیناکاریا خو پاراستنی یا بهلاف بوو، نهک یا ب ههستا مروقایه تی دهیته دروست کرن، بو قی مهردمی جهین بلند وناسی دهاتنه هه لبرارتن، دیسان نه گهر تم سه حکه یینه که لها (نامیدیکا خراب) نهقا دکه قیته روزه لاتتی سهرسنگی ب دویراتیسیا (۶ کم)، دیسان نهف که لهه ل سهر کومته کی گروفر و نیف ناسی هاتیه چیکرن، ل سهر نه خسه کی باز نهی، بیناکاریا نهقی که لهی پتر ژ ههر تشته کی یا لهشکهری یه، ههر چهنده دیروکا ههردوو که لها ب رونی یا دیار نینه، ل وئ ژنده رین نیسلامی بهحس وئ وان دکهن، ب تاییهت که لها ناشهوا کو ل سهردهمی میر عماده دین زه نکی یی نه تابکی جهی راوستان و هه قدرتی بول سهر (۱۰).

ههر چهنده دوو جوریت که توارین بیناکاری مه هه نه ژ لایین ناقه روکی قه یا نیکی بیناکاریا خاره (curvilinear) کو برهنگه کی نه راست دهیته دروست کرن، رهنگه جهی جوگرافی و تووگرافی کارتیکرنی ل سهر راست و خواریا ناقاهیان بکه تن (۱۱)، جوری دووی بیناکاریا راسته (rectilinear)، ههر چهنده سالوخه تین نهقی جوری ناقاهی ل باهرا پتر جها دهردکه فن ب تاییهت پشتی بیناکاری ب تیگه هین خو یین نوی و پیشکفته دی ده رکه فتی (۱۲).

یا دهیته بهحس کرن کو سهرسنگ دناقه را چهنده ده مان دا دهاته ناقاکرن و ویران کرن، نهف چهنده ژئ ژ رهوشا وئ دهات، ب تاییهت نه گهر تم سه حکه یینه سهرسنگی دناف دوله کی دا یا گریدایه و ب رهنگه کی نیکسهر دگهل (گاروکی) *، دیسان ژ نه گهرا بارینا بهرف و بارانه کا مهزن، سر و سه رمایا سهرسنگی یا ب ناف ودهنگ، نه خاسمه سهرسنگ دکه قیته بن سیها سرتا چیا یی گاره ی (۱۳)، قی چهندي ره قینهک بو مروفتی په یادگریه و ترسهک بو چی

ڦه دگریت نه گهر جهی نامان و نه رزاقی ژی بیت).

۳_ سه رشوو و جهین خزمه تگوزاری.

۴_ ژورین ژیان و نقشتنی بو ژنان.

گه لهک جارا جوری خانی و قهباری وی دگهل ناستی ژيانا مروغان دهاته ههلبژارتن و ئاڤا کرن، برهنگه کی گشتی ئاڤاهی بوو مه ره ما پاراستنیت ژینگه هی و کربارا وی دهاتنه دروست کرن، لی لایه نی جوانکاری نه دهاته بهرچاڤ و هرگرتن، بتاییهت، نهو جوانی و دیکوری کو ژ روخساری ژ دهرفه دهیته کرن (۱۶).

دناف نهقی قوناغی دا نه دم دشین ئوتیلا بهری و کوچکا شاهی وهکی نمونه وهریگرین:

ئوتیلا بهری ل سالا ۱۹۴۶ دهست هاقیتیه ئاڤا کرنا وی، ل سالا ۱۹۵۱ ب دوماهی هاتیه، نه خشی نهقی ئوتیلی ژ لایی نه نده زیاره کی هندی ب ناڤی (مستر تاهر هندی) دگهل نه نده زیاری عیراقی ب ناڤی (فرحان جمعه) ڤه هاتیه دانان (۱۷)، نه خشی نهقی ئاڤاهی هندک هیلین راستن، بوشایین وی ب رهنگه کی لاکیشهی هاتینه دروست کرن، رهنگی گروفر (بازنهی) یی دایه خارنگه ها ئوتیلی (۱۸)، نهقی ئاڤاهی یه ژ (۷۱) ژورین نقشتنی پیک دهیت، نهومی دووی ژ راره وهکی پیک دهیت و ژور دکه ڤنه سه لایه کی وی راره وی، نهقی راره وه هاتیه زنده کرن ب هندک بوشایین لاکیشهی بو وی چندی بشیت روناها پیئدقی بگه هینیهت ئوتیلی بتاییهت نهوی راره وی (۱۹)، دیسان هولک مهزن دگهل مهله ڤانگه و خارنگه و باغچین مهزن تیدانه، ئاڤاهی ژ دوونهموما پیک دهیت، نهومی سهری بو نقشتنی یه، نهومی خاری بو خزمهت گوزاری و بریقه برنی یه، دیسان شانویهکا هاقینی دناف ئوتیلی دا یه، ئوتیل ڤه رجوده یه ژ لایی دروست کرنی ڤه، جوانی یه ژ لایی بینا کاری ڤه (۲۰)، ههلبهت دبیرنی ئوتیلا بهری، چونکه روخساری وی بهری بازی هاتیه دروست کرن، تاسالین هفتی یادا دگوتی (ئوتیلا سه رسنک یا گوزاری) پاشی ناڤی □ وی بو ئوتیلا بهری (۲۱)، تشتی دی یی بالکیش و ژ تاییه تمه ندیین نهقی ئوتیلی کڤانین نیڤ

بویه نهو جار جار نهقی ناخی چول بکهن، نه بیته جهی هوین و پالینا وی یا بهرده وام.

ل ڤیره نه دم دشین قوناغین وهرارا بینا کاری ل سه رسنکی پشک بکینه سه رس س قوناغین سه ره کی:

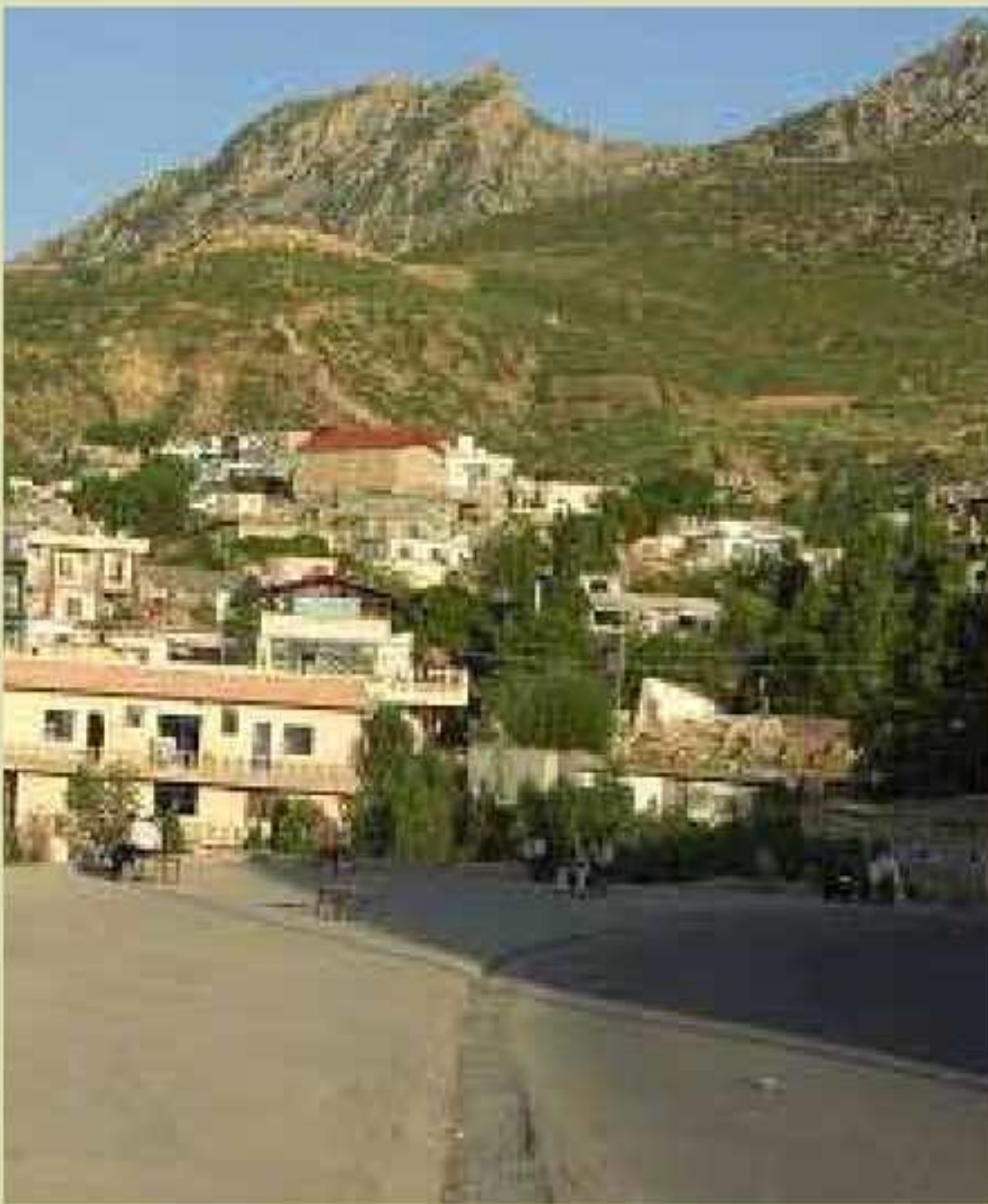
قوناغا ئیکی: نهقی قوناغه ب قوناغا کهن دهیته نیاسین، نه دم دشین دورپیچ بکهن دناف بهرا سالتین (۱۹۲۲_۱۹۶۰ ز) ، نهقی قوناغه پتر گوندی سه ری ڤه دگریتن (ناخی کریستیان)، نهقی ئاڤاهی دهینه هژمارتن کاکلکا ئاڤا کرنا بهراهی ل سه رسنکی، نهو جوریت خانیا نهوین ههین پتريا وان بو چاره کرنا سهقا بایی ده ڤه ری دهاتنه دروست کرن، ژ بهرکو سه رسنک ده ڤه رکا ساره، بارسته کا مهزنا بهفر و بارانا لی دباریت دوه رزی زستانی دا و یاناقه راسته ل وهرزی هاقینی دا، نهقی چندی دهرونهک بوو مروقی سه رسنکی په یادا کره کا چاوا دی هه ڤرکیی دگهل وی سه رمایی کهن، ژ بهر ڤی چندی بانین خانین خو پیچک خار کرینه دا بهفر خول سه رس نه گرت، هه ر چنده نه چ ژ وان خانین کهن نه ماینه، چونکه ناست و هونه ری ژيانا مروغان یا هاتیه گهورین، نهقی چندی کارتیکرنا کره سه رس روهه نبیریا بینا کاری ل سه رسنکی، دیوارین خانین کهن گه لهک د ستوربوون، نهوین ژ ناخی دهاتنه دروست کرن، ستورایتیا دیوارین وان (۵۰ سم)، لی نهوین ژ بهرا دهاتنه دروست کرن ستورایتیا دیوارین وان دنافهرا (۴۵_۷۵ سم)، ژ بهر ڤی چندی سیسته می ئاڤاهیان ل سه رسنکی بهرده وام د گهورینی دابوو، هندک ژوان ل سه رس ستیلی کهن هاتبوونه ئاڤا کرن، نهوژی پشت بهستن ب وان مادههین ل ده ڤه ری ههین، ب تاییهت بهر و جورین وی، بانین وان خانیا دراست بوون، دیوارین وان گه لهک د بهر ڤه ره بوون، نهقی بهر ڤه ره بوونه وهکی ریگره کی سه رمایی دهاته بکارینان، سه ره رای دانا هیزه کی بوو خانی، دیسان په نجه رین بچویک دهاتنه بکارینان نهقی چنده ژی قهباری نه ردی دیار دکر، بو بدهست ئیخستنا روناها سروشتی، دیسان ده رگه گه لهک د بچویک بوون پانیاوان دنافهرا (۷۰_۹۰ سم) وبلنداها وان (۱۷۰ سم)، ژ ئیک نهوم پیک دهاتن، هندک جارا بارودوخی تووگرافی دوو نهوم دروست دکر (۱۴).

باها پتر نهقی قوناغه گوندی کریستیان ڤه دگریت، ب تاییهت پشتی (۲۵) خیزانیت کریستیان ڤه ستا سه رسنکی کری، نهقی خیزانه بوونه کاکلکا ئیکی یا ئاڤا کرن و بنیادانانا سه رسنکی، نهقی خاله چندی خانین کهن دگهل دیره کی و خاندنگه هه کی ڤه دگریتن، نهقی چنده بتنی جهی کومکرنا مروڤایه، چ جهین کارگیری و حکومی تیدا نه بوون، تا هاتنا مالا شاهی و دروست کرنا ئوتیلا بهر □ ی و کوچکا شاهی ل سه رسنکی (۱۵).

پشک کرن و هونه ری ئاڤاهیین کهن بقی رهنگی ل خواری بوو:

۱_ کوچک، یان، ژورا میه ڤان و زه لمان، دیسان دبوو جهی نقشتنا میه ڤانان.

۲_ لینانگه (ههلبهت جهی بوشاییا لینانگه هه میی

بازنهی نه کو برهنگه کئی بهر به لاف ل روخسار و دو ماهیا ئوتیلی هاتینه بکارئینان و ل ههردوو نهوما (۲۲).

نموونی دوویی کو ئهه بشیین دقئی قوناغی دا دیار کهین کوچکا شاهی یه، ئهفا ل جهه کئی بلند ل هنداف سهرسنکی هاتیه دانان، دبیزنه ئهقی گری گری قهسری، ههه چهنده هندهک دبیزنی گری خهستی، چونکی نه خوشخانا سهرسنکی دکه قیته نزیکی ئهقی جهی، ل سالا ۱۹۵۳ دهست هاقیته ئافاکرنا وئ و ل سالا ۱۹۵۵ بدوماهی هاتیه، ئهف ئاهاهی ژ سئ نهوما پیک دهیت، هونهری وئ یئ بیناکاری بهریتانی یه، وهکی ستایلی کوچکا (شاه فهکتوریایی) یه، تشتی جوان و بالکیش دقئی ئاهاهی دا گرنگی دان ب جوانی وبالکیشا ئاهاهیان (۲۳)، ههه نمونه کئی ئهقی ئاهاهی تاییه تمه ندیا خو ههیه، نهومی خارئ وهکی جهی خزمه تگوزار و لینانگههی یه، نهومی ناهه راستی جهی پیشوازی کرنی یه، ل قیره هیمایین بیناکاریا ئورپی دهردکهفن ئهوزی دهردکهفتنا کوچکی ئاگری یه (FIRE PLACE)، ههه چ نهومی سهری یه چهنده ژوره کین بهرهه فکری (سویت) دهردکهفن، ئهفهژی تشته کئی نوی یه دبیناکاری دا کول سالتین پینجیادا ل سهرسنکی یا به لاف بو (۲۴)، تشتی بالکیش دهردکهفتنا وینا و بهله کونا دناف ئهقی ئاهاهی دا، دیسان ستایله کئی تاییه تی ستونا هاتیه دروست کرن، دهردکهفتنا مهله فانگهه و باغچین جوان دناف ئهقی کوچکی دا، دیسان ستایلی وئ یئ بانی وهکی جه مه لون هاتیه دروست کرن، سهری بانی وئ یئ خاره ژ بهر ره وشا سهقای و بای (۲۵).

قوناغا دوویی: ئهه دشیین بیژین ئهف قوناغه قوناغا ژ کارکهفتنی یه (المرحله الانتقاليه)، کو ههه ئیک ژ کانی چنارک و بازارئ سهرسنکی دگهل تاخی سهره له دان فه دگریت، ئهف قوناغه دکه قیته دنابهرا سالتین (۱۹۶۰-۱۹۹۰)، دقئی قوناغی دا ههستین مروشان پتر لقین و گرنگی دا ب کومه لگههی و مروف پتر دره وشا سهقای گه هشت، ل قیره کارتیکرنا سهقای ل سهه ئاهاهیین سهرسنکی برونی دیار دبیت، چونکه بانیت خار هاتنه دروست کرن، دیسان بو ئیکهه جار باغچه دناف سنوریت مالی دا دهردکهفتن، بوشایین بئین فرهه یئ برونی دیار دهن بهروفاژی بیت کهفن، دقئی قوناغی دا ماددین ئافاکرنی و خولیکدانی هاتنه بکارئینان، ئاهاهی ب بهرا دهاتنه دروست کرن، ل هندهک جهین کیم دوو نهومی ژی دهردکهفن، وهکی ره گهزه کئی نوی یئ ئاهاهیان ل سهرسنکی دگهل ب کارئینانا په یسکا ژ نافدا (۲۶).

ئهگهه ئهه سهحکهینه ئاهاهیین قئی قوناغی دئ بینین کو بانئ وان ئاهاهی ژ ستایلی جه مه لونه، تیدا دوو جوریت ژورا دهردکهفن، ژوریت میهفانا و ژوریت نهستی دگهل سهرشوو و جهین خزمه تگوزاری و لینانگههی تا رادهیه کی ل هندهک جهه هولین نافخوی دهردکهفن، تا رادهیه کی جهین خزمه تگوزاری ژ

ئهردی دهاتنه بلند کرن، دیسان گرنگی یا هاتیه دان ب لایه نی جوانی یئ و گه لهک جارا ل دهو روبه رین خانی باغچه نه (۲۷).

قوناغا سیی: ئهف قوناغه ب قوناغا نوی دهیته ناقرن، ئهوزی دهردکهفتنا هونهری بیناکاری روژ ئاقای یه دناف ئاهاهیین ئاکنجیبونی، ئهه دشیین بیژین ژ سالا ۱۹۹۰ دهست پی دکهت و نهازی یا بهرده وامه، ئهف قوناغه هندهک ئاهاهی ژ ناف سهرسنکی فه دگریت دگهل بهر فرهه بونا باده ره شکی و تاخی □ ئازادی، بیگومان دقئی قوناغی دا سهرسنک وهکی ستایلی بیناکاری هاتیه تیکدان و ههرا کهفنا تیا وئ نه کریه.

دهرئه نهجامین ئهقی فه کولینی:

سهرسنکی سروشته کئی جوان و بالکیش یئ ههی تا رادهیه کی ستایلی وئ یئ گشتی گهشت و گوزاری یه، پیشکهفتن و مه زنبوونا وئ یا ل سهه دهمی شاهی دهست پی کری، بتاییهت پشتی سهه دانا (شاه فیصلی ئیکئی) ل سالا ۱۹۳۲ بو سهرسنکی، هاتیه هه لبرارتن وهکی جهی گهشت و گوزاری، بنه مالا شاهی ل عیراقی، پاشی کومه کا ئوتیلا لی دروستبوینه، تیدا کومپانین ئورپی (ئیتالی-فرهنسی) رابوینه ب دروستکرنا گوندین گهشت و گوزاری و گرنگترین پروژه ل سهرسنکی هاتینه نهجام دان ئهقین ل خارئ نه:

۱- ئافاکرنا ئوتیلا بهری کو ژ (۲۰۰) تهختیت نهستی پیک دهیتن.

۲- پشتی ریکهفتنا (۱۱ ئاداری ۱۹۷۰) حکومه تا عیراقی

- ۳_ نه‌زيف محمد علي: سهرسنگ ميژوو هاقينگهه، کوفارا سيلاف، هژماره ۳۱، ناميديي، ۲۰۰۸، ل ۱۶.
- ۴_ ههمان ژندهر، ل ۱۷.
- ۵_ محمد عبدالله ناميدي: سهرسنگ دنافبهرا دوهي و نه‌فرودا، کوفارا دهوک، هژماره ۷، دهوک، ۱۹۹۹، ل ۴۰، ديسان بنيره نه‌زيف محمد علي: سهرسنگ، ل ۱۷.
- ۶_ کوفان نَحسان ياسين: هونهري بيناکارين شينوارين ناميديي، کوفارا سيلاف، هژماره ۴۱، ناميديي، ۲۰۰۹، ل ۱۲.
- ۷_ کوفان نَحسان ياسين: بيناکارين شارستانيه‌تين که‌فن، ل ۸۶.
- ۸_ ول ديورانتي: قصه الحجاره نشاه الحجاره_الشرق الدني، ترجمه: زكي نجيب محمود، مجلد ۲/۱، مکتبه الاسره، القايره، ۲۰۰۱، ص ۱۴۹.
- ۹_ درويش يوسف هروري و شقان شکري هروري: که‌لها ناشهوا(ناشهب)، کوفارا دهوک، هژماره ۲۹، دهوک، ۲۰۰۵، ل ۲۵.
- ۱۰_ د. عبدالله خورشيد: العماره الاسلاميه في العماديه حتى القرن ۱۸ الميلادي، رساله دکتورا غير منشوره مقدمه الي جامعه صلاح الدين، اربيل، ۲۰۰۸.
- ۱۱_ کوفان نَحسان: بيناکاريا شارستانيه‌تين که‌فن، ل ۸۸.
- ۱۲_ ههمان ژندهر، ل ۸۹.
- ۱۳_ گاروک: نهو چيايه نهوي دکه‌قيته هنداف سهرسنگي دياره يي هاتيه بچويکرن ژ په‌يها(گارِه) و (وک_UK) يا زاگروسي يا بچويک کرني پيټه هاتيه نيساندن.
- ۱۳_ نه‌زيف محمد علي: سهرسنگ قبل و بعد ۱۹۲۲، مجله نوژين القسم العربي، ناميديي، العدد، ۲۴، ص ۵۳.
- ۱۴_ دلير حسن و اخرون: تقرير عن مصيف سهرسنگ، مقدم الي جامعه دهوک كلييه الهندسه_القسم المعماري، دهوک، ۲۰۱۰، ص ۴۳.
- ۱۵_ المصدر نفسه، ص ۱۸.
- ۱۶_ المصدر نفسه، ص ۴۳-۴۴.
- ۱۷_ کوفان نَحسان و نه‌زيف محمد علي: نوتيتلا سهرسنگ يا گوزاري و سلاقيت کوتلکا، کوفارا سيلاف، هژماره ۴۴، ناميديي، ۲۰۰۹، ل ۱۰.
- ۱۸_ دلير حسن: تقرير عن سهرسنگ، ص ۳۴.
- ۱۹_ المصدر نفسه، ص ۳۵.
- ۲۰_ المصدر نفسه، ص ۳۶.
- ۲۱_ کوفان نَحسان و نه‌زيف محمد: نوتيتلا سهرسنگ، ل ۱۰.
- ۲۲_ دلير حسن: تقرير عن سهرسنگ، ص ۴۰.
- ۲۳_ کوفان نَحسان ياسين: کوچکا شاهي لسهرسنگي ناقاهيه‌کي نه‌فسانه‌يي يه، ژ مالپهري WWW.amedye.com.
- ۲۴_ دلير حسن: تقرير عن سهرسنگ، ص ۲۷.
- ۲۵_ کوفان نَحسان ياسين: کوچکا شاهي ل سهرسنگي ناقاهيه‌کي نه‌فسانه‌يي يه، ژ مالپهري WWW.amedye.com.
- ۲۶_ دلير حسن: تقرير عن سهرسنگ، ص ۵۲.
- ۲۷_ المصدر نفسه، ص ۵۲.
- ۲۸_ المصدر نفسه، ص ۵۹.

- رابوويه ب دروستکرنا (۷) خانيا ل سهر نهو گري مهزن نهوي دکه‌قيته بهرامبهر نوتيتلا بهري، پاشي (۱۰۰) که‌پر هاتينه دروست کرن بو مه‌رمين گه‌شت و گوزاري .
- ۳_ ل سال ۱۹۷۶ حکومتا عيراقتي ب هاريکاريا کومپانيه‌کا فرهنگي رابوو ب دروستکرنا گونده‌کي گه‌شت و گوزاري (القريه الفرنسيه) ، کوژ (۷۰) که‌ره‌فانا پيک دهات، ل سهر سي ستايلا هاتبوونه به‌لاف کرن، ديسان لايه‌نين خزمه‌تگوزاري وه‌کي (کافتريا و پيشوازي و نوتبخانه و کارگيري..... هتد) تيدا هه‌بوون دگه‌ل پارکا راوستانا تروميټلا و چندين باغچين دلغه‌که‌ر.
- ۴_ ناقارنا نوتيتلا شليتر دنافبهرا سالين (۱۹۷۸_۱۹۷۹) ژ لايي کومپانيه‌کا نيتالي فه، پيک دهات ژ (۱۰۰) ژوريت نقستني دگه‌ل خارنگه‌ه و هول پيشوازي و مه‌له‌فانگه‌هي.
- ۵_ ههر نيک ژ هول سينه‌مايي و شانويي دگه‌ل نوتيتلا شليتر هاتنه دروست کرن ژ لايي کومپانيه‌کا نيتالي فه کو جهي (۵۰۰) که‌سا تيدا هه‌بوو.
- ۶_ ناقارنا هول ياريا ژ لايي کومپانيه‌کا نيتالي فه، کوژ کومه‌کا ياربان پيک دهات دگه‌ل کافترياه‌کي.
- ۷_ ناقارنا خارنگه‌ها چنار نه‌وژي ژ لايي کومپانيه‌کا نيتالي فه کو جهي (۲۰۰) که‌سا تيدا بوو و که‌ل و په‌لين وي نيتالي بون (۲۸).
- پيشيار و چ به‌يته کرن باشه:
- ۱_ سهرسنگ جهه‌کي گه‌شت و گوزاري يه يا گرنگ نهوه گرنگي ب وي لايه‌ني به‌يته دان، کو درتيا گه‌شت و گوزاري فه بيناکاري ژي پيشکه‌فتني بخو فه بينيت، نه‌وژي برتيا نوژه‌نکرنا نوتيتلا بهري و کوچکا شاهي و مه‌له‌فانگه‌ها نولمپي، ديسان په‌يداکرنا لاقين پيدفي بو راکيشان و سهرنجا گه‌شتيارا نه‌وژي برتيا ناقارنا هوتيل و موتيلين نوي و ههمي خوشگوزه‌رانيا بو گه‌شتيارا.
- ۲_ پاراستنا کوچکا شاهي ل سهرسنگي کو بيته جه‌ه‌نگه‌کي گه‌شت و گوزاري، چونکي بو سهرده‌مه‌کي گرنگي ديروکا عيراقتي دزقريته‌فه نه‌وژي (سهرده‌مي شاهي) يه.
- ۳_ به‌رفره‌هکرنا لايه‌نين بازرگاني کو بشيت خزمه‌تا لايه‌نين گه‌شت و گوزاري بکه‌تن، نه‌وژي ب ناقارنا مارکيت و يارين خوشيي و که‌سکاتي و باغچا.
- ۴_ مفا وه‌رگرتن ژ سروشت و سه‌قايي سهرسنگي بو دروستکرنا جهين خوشاندنا سهربه‌فري و دروستکرنا تلفريکا.
- ژندهر و په‌راويز:
- ۱_ کوفان نَحسان ياسين: بيناکاريا شارستانيه‌تين که‌فن و کارتيتکرنا وان ل سهر دروستبوونا بيناکاريا کورده‌واري، کوفارا مه‌تين، هژماره ۲۰۰، دهوک، ۲۰۱۱، ل ۸۴-۸۵.
- ۲_ کوفان نَحسان ياسين: شيري يان باوه‌ريي کورد کرينه بوسلمان، کوفارا سيلاف، هژماره ۵۵، ناميديي، ۲۰۱۰، ل ۲۰.

۲۲ی نیسانی ئیکه مین روژناما کوردی ژ دایک بوو

پاریزهه / ریزگار کرم نیروهه

ل سال ۱۹۰۲ دهرکهفت بو.

ژماره ۳ ی ژ روژنامی یه کهم جار ب زارافی کرمانجی بهلافکر، ههروهسا د ژماره ۴ ب زارافی کرمانجی و تورکی بهلافکر. ههروهسا میر بهدرخان کسه که رهوشه نپیر و زانا بوو ژیلی زمانئ کوردی چهندین زمانیت دیتر دزانین و شاره زایه کا باش د زمانین فرسی و فارسی و عهره بی و تورکی دا هه بوو.

ههروهسا نهقی خیزانا بناف و دهنگ، ب فیانا وه لاتئ خو کوردستانئ و رهوشه نپیریا بهرده وام و شیان چهند گوفا ره کان دهر بیتخن وه کی گوفا را (هاوار) و (روناهی) و (روژانوی) و (ستیر):

گوفا را (هاوار) ل ۱۹۳۲/۳/۱۵ ژمارا ئیک هاتی یه بهلافکرن، ههقی دوو جار دهرچو و ب زمانئ کوردی دگهل هه ژماره کی دا ۳_۴ لاپه رین فرهنسی دگهل دا بون، و ژماره ۲۳ ژ گوفا را (هاوار) ب پستین عهره بی و ئه لیف و بیتا کوردی لاتینی دهاته بهلافکرن، و هاوار یا بهرده وام بو تا ۱۹۴۳/۸/۱۵ هاواری (۵۷) ژماره لی دهرچوون.

رهوشه ن بهدرخان کسه یه تیه کا ب هیز و خزمه ته کا مهزن بو رهوشه نپیریا کوردی و دوزا کورد کره هه ل دهست پیکا ژیا نا خو هیقی یا وی رزگار بوون و سه ریخو بوونا کوردستانئ بوویه ل گوفا را (هاوار) دا کار کره وه کو وه رگیت و نفیسه ر و روژنامه نفیس و ئیکه م ژنا کورد بوو گوفا ر ب ئه لیف و بیتا لاتینی بهلافکرین.

و ل دهمی شه ری جیهانی دووی میر جه لادته گوفا ره کا دیتر بناقی (روناهی) و ب زمانئ کوردی ژماره ئیک ل نیسانا ۱۹۴۲ ل شامئ دهر ئیخسته بهر دهستی خو بنده قانان ل سه ر دهنگ و باس و رویدانین شه ری جیهانی بوو، و پستی هنگی بابه تین زمان و نه ده ب و و ئه ی تیدا بهلافکرن تا کو نادارا ۱۹۴۵ ی (۲۸) ژماره لی دهرچوون.

و گوفا را (ستیر) ب ئه لیف و بیتا لاتینی دهرچوو ژلایی میر جه لادته فه ل سال ۱۹۴۳ ب تنئ ۳ ژماره لی دهرچوون، و (روژا نوی) ل سال ۱۹۴۳ ب زمانئ کوردی و فرهنسی دهرچوو و ۷۳ ژماره لی هاتنه چاپ کرن و بهلافکرن تا سال ۱۹۴۶ ی.

دهمی سولتان عبدالرحمه مید پتیرا نه ندامین بنه مالا بهدرخانین زیندان کرین کسه ک نامینیت ئه رکی بر ئه برنا روژنامی بگریته ستوی خو دبیته دو ماهیک هاتنا ته مه نئ روژناما کوردستان.

تا نه فرۆکه خه باتا روژنامه قانی یا کوردی بهرده وامه ب سه دان هژمارت روژنامه یان و گوفا ران و چاپکرنا په رتووکان بیت دهینه بهلافکرن ل هه می وه زاره ت و ریشه بهری و داموده زگه هان و زانکو و کولیژ و ریک خراویت حزبی و کهنالین ئه سمایی و رادیو و مال په رین ئه لکترونی ژ بو پیشخستنا راگه هانن و روژنامه قانی کوردی، ب هه لکه فتا ۱۴ سالیا ژ دایک بوونا روژناما کوردستان یا دیروکی پیرو زبایی ل هه می روژنامه قانیت کوردستانئ دکه یین.

ژئده ر :

- ۱_ بهدرخانیه کان مالباتیکی خه باتکار، یوسف ئه حمده مه نتک.
- ۲_ چهند بهر په ره ک ژ دیروکا روژنامه قانی کوردی، مصدق توفی.

روژنامه قانی دژیا نا مروفا یه تیدا رویدانه کا گرنگ بوو و دگهل په یدا بوونا خو روئی ریشه چونا دیروکی گوهوری و مروفا یه تی ژ قوناغه کی به رف قوناغه کا دیتر، پیشکه فتیتر و گه شتر دا ری، نهف رویدانه، نانکو په یدا بوونا روژنامه قانی نه رویدانه کا بهر وهخت بوو مینا چهندین رویدانین دیتن سروشتی و مروفا یه تی تنئ بهر په ره کی یان چهند بهر په ره کا ژ دیروکی شه دگرت.

به لکی رویدانه کا بهرده وامه و هندی مروف و مروفا یه تی هه بن، نهو ژئ دئ هه بیت و دئ بهرده وامی ب کاروانئ خو ده ت، مینا هه ر پیدقیه کی ژ پیدقیاتین ژیا نی مروف دئ پیدقی روژنامه قانی بیت و ل هه می جه و ده مان دئ دهرگه هئ هزر و بیرین مروقی قوتیت وه ک پشکه ک ژ ژیا نا مروقی دئ دگهل مروقی ژبت و روژنامه قانی بخو دبیته دیروک و خودان دیروکه ک تایبته بخو.

نهف چهنده ل سه ر ژیا نا گه لی مه ژئ مینا ته قایا گه لیتن جیهانی د چه سبیت، لهوما سه رکیتشین بزاقا رزکار یخوازا کوردی هه ر ژوی ده می هه ست ب پیدقیاتیا روژنامه قانی بو گه لی کورد کره و بهری سه د و چاره ده سالان ل ۲۲ نیسانا ۱۸۹۸ ی ئیکه مین روژناما کوردی ب ناقی (کوردستان) ل قاهره ول سه رده ستی بنه مالا شور شگیت و سه رکرده مالباتا بهدرخانین هاته سه ر دنیا یی و ژ وی روژی هه تا نه فرۆ روژنامه قانی کوردی ل هه می جه و ده مان یا بهرده وامه ویا کاروانئ خو دنا ف هه می کاودانین خوش و نه خوش و بهر ته نگی و بهر فه هیا دا دده ته ری و مل ب ملی دیروکا بزاقا رزکار یخوازا کوردی یا پینگا قان به رف پیش ده اقیت نوو بخو ژئ یا دبیته دیروک خودان دیروکه کا تایبته بخو.

نهو هوکارت دژوار و مه تر سیدار بیت عوسمانیا دژی کوردان و نهف روژنامه دبیته مه زترین دوزمن بو ده ولته عوسمانیان و بوونه نه گه ری هندئ کو روژناما کوردستان ل ده م و جهی خو نه هاتنه بهلافکرن و ل گه له ک جهین جودا جودا هاته بهلافکرن و چاپکرن ب فی رهنگی:

ژماره ۱_۳ ل چاپخانا هیلال ل قاهره ژ لایی مقدا مده دته بدرخان هاته چاپ کرن و بهلافکرن.

ژماره ۴_۵ ل چاپخانا جریده ت کوردستان ل قاهره ژ لایی مقدا مده دته بدرخان هاته چاپ کرن و بهلافکرن.

ژماره ۶_۱۹ ل جنیف ژ لایی عبدالرحمن مده دته بدرخان هاتیه چاپ کرن و بهلافکرن.

ژماره ۲۰_۲۳ دووباره ل قاهره ژ لایی عبدالرحمن مدحت بدرخان هاتیه چاپ کرن و بهلافکرن.

ژماره ۲۴ ل لندن ژ لایی عبدالرحمن مدحت فه هاتیه چاپ کرن و بهلافکرن.

ژماره ۲۵_۳۰ ل فولکستون ل ژیریا لندن هاتیه چاپ کرن و بهلافکرن.

ژماره ۳۱ ل جنیف هاتیه چاپ کرن و بهلافکرن ژ لایی عبدالرحمن مدحت فه.

جهی ناقری پیدانئ یه دده می چوار سالاندا بتنی ۳۱ هژمار ل قئ روژنامی دهرکهفتن، هژمار ۳۱ دویمهیک ژماره بو، نهو ژئ

سیستهمی کارکرن و ریقه برنی ..

خالد نه حمده بادی

وان کسانین پوستین ئیداری وهر دگرن بهینه تومارکرن ل دهزگایین دهولهتی دیسا بهردهوام دویقچوونا کاری وان بهینه کرن ژلاییی بهرپرس و کومیتین تاییهت فه و ماوهیهک بو بهرپرسیاریا وان ریقه بهر و بهرپرسان بهینه دهستنیشان کرن کو چوار سال یان ژئی کیمتر یان زیده تر و نه کهسهک بهینه دانان ل جههکی و چ لدویقچوون بو نه بیت ژلاییی جهین بهرپرسیار و تاییهت فه و چ سزادان و دهستخوشی بو نه بن. جهی داخی یه ل وهلاتی مه ژئی زور جهین بهرپرسیاری هاتینه خومالیکن ژلاییی هندهک کهسان فه کو نه شایستهی وی جهی یان بهرپرسیاریه تی نه بهلکو شیانین ریقه برنا وی جهی نینه و خو بخو مروف دسروشتی خودا حز ژ پله و بهرپرسیاریا دکهت و ههر چ پله یان بهرپرسیاری پی بهینه سپاردن دئی وهرگرت و ل وهلاتی مه ژئی بهرپرسیاری و پله چند دگرنگ و مهزن بن و ب کهسهکی نه شیا و زیرهک و بی سهربور بهینه سپاردن بی گومان دئی وی پلج ب سهربلندی و پشت راستی فه وهرگرت و دئی بیثرت تهز دشیم پتر نانکو کار و بهرپرسیاریه تی بین مهزنتر وهرگرم لقیتره ئه رکهک مهزن و گران دکه قیته سهر ملین دهسته لاتی کو سیسته مهک بو وهرگرتنا بهرپرسیاری و پله یان بهینه دانان کو تیدا دهسته لاتداریین بهرپرسیاریه تی (صلاحیات) بهینه دانان بو ههر بهرپرسهک و ریقه بهرهکی و ماف و ئه رکین وان ژئی بهینه دهستنیشان کرن و سنوردارکرن و داکو تهوژی بشین خزمه تی بکن لدویق وان دهسته لاتداریین وانان ههین و ههروهسا دئی تهو بهرپرس یان ریقه بهر هینه پاراستن ژ هه می شاشیان ته گهر لدویق وان دهسته لاتداریین بو وان هاتینه دانان و زور یا کرته کو ته قین ل جهین بهرپرسیاری نه زانن کا دهسته لاتداریین وانان چ نه و یانژی ده می وهلاتیه کی ساده و هه ژار بجیته لاییی وانان لسهر گو هین خو راکهن و رهوانه ی لایه کی دی یان ریقه بهره کی دی بکن و بیثرتی ته فه کاری من نینه و خو لسهر سهری وی وهلاتی بکه ته مروقه کی جوامیر و شاره زا و بی بهرامبه ری خو بشکینیت. لدوماهیکی دئی بیثم فه ره کار بهینه کرن لسهر دانانا که سین شیا و زیرهک و شاره زال جهین باش و گرنگ و لدویق سیسته می کارگیری بی ریک و پیک و لدویق تاییه تمه ندی و خزمه تکرنی و شاره زایی نه لدویق حز و مروف مروفکانی و هه قالینی و بهر ژه وه ندیین تاییهت داکو وهلاتی مه ژئی مینا هه می وهلاتین جیهانی ناف و دهنگ و نالایی خو بی رهنگین نالایی کوردستانی هه بیت و سیسته مه کی سهرتاسه ری بی کارگیری هه بیت و بهرپا بیت لناف دام و دهزگایین وهلاتی مه دا و وهلاتی مه بیته وهلاته کی پیشکه فتی.

بی گومان هه می تایین و پهرتو کین تاسمانی بهری مروشان و مرقایه تی دایه کارکرن و خو ماندیکرنی و مروقی کارکه ر و زیرهک و پوزه تیق بی خوشتی یه لجهم ههر کهسه کی و مروقی گمشو و ته مه بل بی بی بهایه لجهم ههر کهسه کی و بهلکو تهف ههردو جورین مروشان لجهم کومه لگه هین جیهانی ژئی دبنه جهی هه لسه نگانندی. مروف ژدایک بوینه ب مه ره ما نارمانجه کا چاک و راست تهوژی ئا فاکرنا شارستانیته و کومه لگه هه کی پیشکه فتی و پینگاف هاقیشتن و بزافکرن ب هه می شیانین خو ژبو جه بجه کرنا قی نارمانجی. ههر کهسه بقیته ناقدار و پایه بلند بییت و میژویه کا پاک و چاک بو خو بهرپا بکهت فه ره لسهر وی کهسی خو زور ماندی بکهت و کار بکهت ب دلسوزی و وهفاداری داکو بگه هینه نارمانجین خو و ههروهسا ب دلسوزی کاربکهت دا کو مفایان بگه هینه خو و ملله تی خو ههروهسا مفایان بگه هینه سهرجهم مروقایه تی چونکی جیهان وهکی زه قیه کی یه و تهو زه قی پیدقی ب چاقدانی هه یه و ته گهر تهو زه قی نه هینه چاقدان و پاقرکرن و ئاقدان ته فه تهو زه قی دئی وهکی خو مینیت و چ بهر هه مان ناده ته مه و ههروهسا دئی زه قی ژئی ژکار که قیته و تهو مروقین ب هیشیا وی زه قی قی فه گرتی یان ژئی ل ژقانی بهر هه می وی زه قی بییت دئی ژ برسا دا مرن و دیسا چ باشی و پیشکه فتان بخو قه ناگریته. وهکی هوزانقان دبیزن (ههر کهسه کی پایه بلندی دقیت فه ره شه فان ب حه بینیت و بمینیت هشیار و خو ماندی بکهت) ههروهسا مهزنین کوردا دبیزن (هه تا نیقا دهستی رهش نه بیت تاما ده قی خوش نابیت) و تهف تهردی لبین پین مه نان و هنگشین و روبین و زیر و زبق تیدا هه نه و ب تاسانی و بی ماندیوون ناده ته مه لی پیدقی یه مروف ب هزرکرن و کارکرن و خو ماندیکرنی قان کهل و پهل و پیدقی بین ژیان بدست خو فه بینیت و بو مروقی ب ساناهی ناهین نانکو تاسمان زیر و زیقا بو مه نابارینیت ته گهر ب کارکرن و هزرکرن کاری نه بیت ژیان بریقه ناچیت و دیسا پیشکه فتن و وهرار ژئی نابیت. لقیتره فه ره ههر کهسهک ل دهستپیکا پیگه هاندنا خو یان نه جامدانا ههر کاره کی سیسته مهک و بهرنامه کی بو بریقه برنا ژیان خو بدانیت و ههروهسا بهرنامه کرنا سیسته می کاری تینه بژاندن لسهر هه می پارت و حکومات و دهزگایین جورا و جور و پیدقی یه بهرنامه کرنا کاری کارگیری ل پیشیا ههر کاره کی بیت و مفای ژ سیسته م و بهرنامه بین وهلاتین دیموکراتی و دادپهروه ری تیدا بهر به لاف نانکو که سین زیرهک و شاره زا و دلسوز بین ماندی بووی و خه باتکه ر و خودان سهربور ل جهین بهرپرسیاری بین گرنگ بهینه دانان و ل دهستپیکا وهرگرتنا ههر پوسته کی مال و سامان و داهاتی

گوندی میزی ناسینهك بو دیروك و جوگرافیا فی دهقهری

ره مزیا به کر

گوندی میزی ئیکه ژ گوندیت عیشیره تا رتکان و دکه فیتنه دهقهره نیره و رتکان و ب سنووری خو یی کارگیری یی گرتدای ناحیا دیره لوکی سهر ب قهزا نامیدی یه و نهف گونده شیوی دولانه ئانکو نه دهقهره کا دهشتیه.

دیروکا گوندی میزی:
ل دویف بیروبووچوونیت کهسانیت شاهرهزا و تیرژی و هسا

دایه دیار کرن کو گوندی میزی گونده کی زیده کهقناره و دیروکا وی قه دگه ریتنه قه بوچاخین کهقنار مینا چاخین مهغولیا و خودانا چهن دین شینوارو جهین کهقناره و دک کهلامه غولیان و هندهک نهعوسکان و ژمارا خیزانیت فی گوندی دگه هشته ۱۳۰ خیزانا و دبنه سی ئوجاخ و ۱۲ بنه مال، و په یونددین خیزانی دنافا فی گوندیدا گه لکه کههتیزون هه تا پیک ئینانا هه قزینی دنافا فی

گیانه وهرتین وی پیکه هاتینه سوتن نینا وی هوزانهک پی گوت: ودبیتیت:

(لاته زهری چاند قهدهری)

سهرته فرازی چه پهروک ستیا کهفته بهری

مادوب ره شو شهنگی بگهری)

شکهفتین کهفتارین گوندی:

شکهفتا مهسوزینا: رامانا قی شکهفتی چیروکا دوو
نهفتیندارانه، دبیتین کهسهکی کچهک رهفاندبو و نانی بوو قی
شکهفتی ژبهروکان ههردووکان گهلهک ههز ژ ههقدو دکر و بو
ماوهیهکی درپژمانه د قی شکهفتی دا ژ بهر قی یهکی خهلهکی قی
گوندی ناقتی قی شکهفتی کره شکهفتا مهسوزینان، نهف ههردوو
نهفتینداره مانه د قی شکهفتی دا ههتا بنه مالا ههردووکان پیک
هاتین.

شکهفتا دالیتی: رامانا قی شکهفتی یا ژ وی چهندی هاتی
کو دبیتین: کهسهک ههبو ب ناقتی عبدالرحیم کو نهف کهسه خویندار
بوو و و پاشان خویندارین عهبدوالرحیم نهو د وی شکهفتی دا
هاقتینه خواری.

شکهفتا ناقتی: نهف شکهفته نیتزیکي ۱۰۰ مهتران یا درپژبوو
و گهلهک جهان ناقتی ژ دهردهکفتیت.

تازی □ ن گوندی:

تازی ب سی روزان هاتنه دانان ل گوندی میتز و کهسوکارتین
مری گهلهک د خه ما مریب خدای بوون و گهلهک پهشیمانی مریب
خو بون ژ بهر هندی کهسوکارتین مری سی روزان نه ج دخوار نهژی
سهری خو دشویش و نیتزیکي چل روزان جلین خو ژ بهر خو نه دکرن
و خوارنا تازی سهرگوندیا بو ههر سی روزان.
داوهتین گوندی:

داوهت ب سی روز و شهفان یا بهردهوام بو دوو کهسان ستران
دگوتن و دوو کهسان د فهگیران بهلی تهگهر تازیهک با داوهت بی
دهنگی دهاته کرن وجلین بیکان نه د سپی بوون نانکو جلهکی
ساده و چراههکا سور بو، ژبو برتفه برنا داوهتی خهلهکی گوندی
ههمیا بههفرا هاریکاریا مالا زاقای دکر.

گوندی میتزی و بزاقا رزگاری خوازا مللهتی کورد:

گوندی میتزی ژگوندین سهرهکیه کو رولهکی ههره بهرچاچ د
بزاقا رزگاری خوازا گهلی کوردا ههبوو، دهردوو شورهشین نیلون
و گولانی دا و ل سهرههلدانی ب رتیههکا باش پشمهگرهکیان
پشکداری دقان شورهشاندا کره و ناواری تورکیا و نیرانی بوینهو
ژد ههمان دا ۲۴ کهس ژ خهلهکیچ گوندی میتز د نهفالیین رهش
دا ژ لایی رتیهه گوریهگورا بهعس فه هاتینه کوشتن و ژ
بلی قی یهکی ههردوم ژ بوی رتیهه پارتنی و بارزانی گوندی میتز
تامادهی خو گوری کرنیهه.

گوندی دا دهرنه دکهفت نانکو ب مروقتین خورا خیزان پیک نینایه و
نهف گونده گهلهک جارن توشی هیرشین رتیهه ژناث چویا بهعس
بوینه و ب فروکان هیرش کره سهر گوندی و گوند هاتیه سوتن
و خهلهکی قی گوندی هاتینه فهگوهستن بو گوندی کتیریا دیری و
پاشان هاتینه فهگوهستن بو دیرهلوکی دسالین هفتیاندا.

جوگرافیا گوندی میتز:

گوندی میتز دکهفتیه دهفرا نیره ریکان نیتزیکي دوو دمتران
دووره ل روزهلاتا نامیدی و باکووری دکهفتیه دهفرا دوسکیان
سی دمتران یادووره و ل باشووری دکهفتیه گوندی ههرکیان
شهش دمتران یادووره روناقای گوندی دکهفتیه دهفرا مزیری
بالا سهر ب میتزگسوری فه و چوار دمتران یادووره ژ گوندی.

تابووری گوندی میتز:

گوندی میتز بی بهرنیاسه ب گوندهکی دیمی و نهبی ناقتی یه و
ل روزهلاتا گوندی دوو رووبار دگههنه نیک رووباری شهزینانه
و بی دیر رووباری شینه بهلی چ مفا ژقان رووباران ناهیتیه
وهرگرتن بو میتز، ژیان ل قی گوندی ل سهر خودانکرنا پهزو تهرشو
تهوالیبو و دیسان ژیان ل سهر دهرامهتی سروشی ژ دهاته رتیهه
مینا، کهزان، گویر، میویر، بهری... هند، ژیان زوریا ب زحمهت
بو خهلهکی گوندی بهرهه میتز خو وهک پهز، شیر، په نیر، ژازی،
هروی... هتد، دبهه گهلهک جهان وهکی نامیدی، دهوکی، ناکری،
میرگهسوری بو فروتنی زیده باری رتیکین نه خوش و کاودانیت نالوز
بهلی خهلهکی نه جاربو فان بهرهه مان بهنه فان جهان بو فروتنی
داکو تشتهک یان پارک دبهه رامبهه و درگرتیا بو رتیهه برنا ژیان خو و
خیزانا خو چونکی ژیان دوی دهمی دا یا ب زحمهت بوو.

جهتین جوانین گوندی:

بهرجهل: ناقتی چپایهکی یه و ژمارهکا زیده یا کهفتین بهفری
لی ههنه و ب دیمه نین خو فه زیده بی بالکیتسه.

سهری داری: ژمارهکا زیده یا دار و زوومانه خهلهکی گوندی
پهزی خو دبهه بن وان دارا.

کتیری شهران: جههکی ناسییه ژ بوی شهرین عهشیری.

کانیا گیزی: ژمارهکا زیده یا دار گویران ل قی جهی ههیه و
د سهرده میتز کهفتن دا جهی کومبونین گوندیان بوو و د ههمان دهم
دا نهگهر کهسهکی مهزن سهردانا گوندی میتز کریا دا ل قی جهی
پیشوازی ژ هیته کرن.

خواری دهپری: نهفه ژ پرهکا کهفتار بوو کو گوندیان ب
دهستین خو بو دهریاس بونا رتیهه کنان ل سهر رووباری ناقتی بوو.

بنسیلی: کهفهرک بو نیتزیکي ۱۰۰ مهتران یا درپژبوو و یا ب
ترس بوو کهس نه دویریا بهجیه سهر وی کهفهری دا.

خاواره کیریکی: رامانا قی جهی دبیتین: کهسهک ههبوو ناقتی
وی مادوو بو وی مادویی خوشتیهک ههبوو ب ناقتی شهنگی
نافکربوو، ههموو روز دا چیت بو ماوی چهند ده متران بو
دیتنا خوشتیا خو جارهکی چوو ههتا زفهری دیت کولی وی دگهل

حه مید باقی ژ پیشمه رگایه تیئ به ر ب جقاتا نوینه رین ئیرا ق فیدرال و هه فرکی ل سه ر مافان

دیدار/خبرهات نیرههیی

بروفایل

ناف : هه مید عادل یزدین احمد باقی

ژ دایکبویی ۱۹۵۸/۱۲/۲۰ ل گوندئ (ناف ئاشکا) لناحیا مانگیشکی

د ناف بزمه مالکا رینجبه ر و کوردیه رومر دا ل گوندئ (بافا) ل سه ر رمخی (خابویری) ل ده قه را دوسکیا ژیا نا خوه بریه سه ر و ل ده ستیکی ل ده ق ماموستایی ئایینی ومه لایی گوندئ ریژدار (مه لا عز الدین انور کروری گوئی) ده ست بخواندنی کریه و پشتی چه ند سالان ل گوندئ (باجلی) ل ده ق مامی دهیکا خوه - خودئ ژئ رازی - (حسن یوسف) قورئان خواندیه و پاش ل چه ند گوندئ ده قه رئ خواندیه ل ده ق ماموستایین ئایینی ژ وانا : ماموستایی به ریز (مه لا نه ریز) ل گوندئ مله مبانئ، و خودئ ژئ رازی به ریز (مه لا یاسین هه لالی گوئی) ل گوندئ زیوکا عه بوی، و پاشی ل ده ق ماموستا (مه لا زاهد گوهرزی) ل مزگه فتا گری باصی ل دهوکی خواند و پشتی ریکه فننا ما ۱۱ ئاداری پشکداری د تاقیکرنئ قوتابخانئ نه وقافی دا کر و ل ده ستییکا سالا ۱۹۷۱ چوویه خواندنگه ها (المعهد الاسلامی)، و ل سالا ۱۹۷۴ وه ئه ندامئ ئیکه تیا قوتابین کوردستانی و قوتابی دگه ل (ئیکه تیا زانایین ئایینی ئیسلامی ل کوردستانی) و باشی دهوک بجه هئلا و د گه ل پرانیا ماموستا و قوتابین خواندنگه هئ گه هشتنه ریژین شوره شی و به ردهوامی دا خواندنا خوه ل باژیری ئامیدی و پشتی شکه ستنا ۱۹۷۵ ریکه فتنا خیانه تکارا جه زائیری ل دهوکی به ردهوامی دا خواندنا خوه، ب گشتی خواندن وژیا نا خوه ب فی رهنگی ل خواری بریه سه ری:-

باومرنا ما به کالوریا ژ (المعهد الاسلامی) ل دهوکی - سالا ۱۹۷۸.

باومرنا ما به کالوریوسی ژ کولیزا شه ریه تی ل زانکویا به عدا ل سالا ۱۹۸۲ وهرگرتیه.

ل سالا ۱۹۸۵ئ ل زانکویا به عدا ماسته ر ب (ئاینان) وهرگرتیه.

ل سالا ۱۹۸۶ئ په یوه ندین خوه خورتکتر کرینه د گه ل شوره سا گولانی و پاشی گه هشتیه ریژین شوره شی و دویمه یک کاری وی (به رپرسی لیژنا دهوک یا ئیکه تیا زانایین ئایینی) بوو ل ده قه رین رژگارگری.

ل سالا ۱۹۸۸ئ وهکی هزاره هان کوردین دی به ر ب ههوا ئه نفالین رهش کهفتیه و ئاواریی تورکیا بوویه و ل کهمپا (میردینی) ئاکنجی بوویه، و پشتی سه ره لدانا بهارا ۱۹۹۱ئ فه گه رایه کوردستانا ئازادگری.

ل سالا ۱۹۹۴ئ بوویه ریقه به رئ نه وقافا پاریزگه ها دهوکی.

ل سالا ۱۹۹۸ئ بوویه راگری کولیزا شه ریه تی و خواندین ئیسلامی ل دهوکی.

ل سالا ۲۰۰۶ئ بوویه به رپرسی په یمانگه ها دهوک بو پرسین سیاسی.

ل سالا ۲۰۰۸ئ باومرنا ما دکتورایی ب ده ستخو قه ئینایه ل وه لاتی لوبنانئ

ونوکه ژئ ئه ندامئ مه کته با ناوه ندی یا دیراسات و فه کولینی یا پارتی یه.

و ئه قه ژ سالا (۲۰۰۶) هه لگری ناسناقئ زانستی (پروفیسورئ هاریکار/ استاذ مساعد) ه .

سیلاف: کهنگی هوبن چووینه د ناڤ ژيانا سیاسی دا؟
 ب دیتنا من: ئەڤه چەندین ساله ژيانا سیاسی بو پرانیا مللهتی کوردستانی بویه کارهکی سروشتی ژبه و زولم و زورداریا ل سەر مللهتی ب گشتی و دەمی ماموستایین مه ل دویمههیکا سالیین شیستان ژ چهرختی بوری وانین نایینی ل مزگهفتی نیشا مه د دان ئەم دگهل وئ چەندئ فێردکرینه کوردایهتی و پاش ل بیرا منه روژانه ماموستایین مه چەند ئایهتین قورئانا پیروز و چەند دێرک ژ نووبهرا خودئ ژئ رازی ئەحمەدئ خانی نیشا مه د دان پیکه، ژبه هندی دشیم بیژم پرانیا خەلکی کوردستانی د ناڤ سیاسەتی دا یین فرسک بوین و یین ژیاين نهخاسمه ئەوین د ناڤ جهرگتی شورهشی دا ژیاين.
 سیلاف: ب کورتی بو مه باسی ژيانا خو یا پیشمه‌رگاتی بکه؟

بیگومان پشکداریا من د شورهشا ئیلونی دا وهک ئەندامی ئیکهتیا قوتابیین کوردستانی وقوتابی دگهل ئیکهتیا زانایان بو، بهلی د شورهشا گولانی دا ئەز ئەندامی دەستهکا ئاماده‌کاری یا ئیکهتیا زانین نایینی ئیسلامی ل کوردستانی بووم (کو خودئ ژئ رازی: مه‌لا مه‌حمود دێرشه‌وی و مه‌لا ئەحمەد دوتازی، و به‌یزان: مه‌لا ئبراهیم چیتی، و مه‌لا تاهر ره‌شاقایی، و مه‌لا عصمت گوهرزی، و مه‌لا عبدالوحید ره‌شاقایی) بووین و دگهل هندی ئەز به‌پرستی لیژنا دهوک یا زانایان بووم، و وهک کادرهک د ناڤ ریزین شورهشی و پیشمه‌رگه‌هی دا مه کار دکر بیگومان ژیانەک خوش و پر خهبات و سه‌ره‌رازی بوو، ژلایه‌کی ڤه ژیاره‌کا پری سه‌خت و دژواری و قوربانی بوو.

سیلاف: کهنگی ته بو ئیکه‌م جار خو به‌رێزارکره بو ئەندامه‌تیا په‌رله‌مانی عیراقی؟

من چ هزر ل سەر به‌رێزیا جقاتا نوینه‌ران یا عیراقا فیدرال نه‌بوون د بنیات دا، به‌لی کومبونهک ل باره‌گای مه‌کنه‌با سیاسی یا پارتي هاتبووکرن وه‌فالیین به‌ریز ناڤی من ژئ به‌رچاڤ کر وهک به‌رێز و پاشان کره د ناڤ لیستا (۲۰) به‌رێزیران دا یا هه‌ڤه‌یمانی کوردستانی، و پاش ئەوان هه‌فالان ئەز پی ناگه‌هدار کرم، و دیتنا من وه‌رگرت.

سیلاف: ئەری چ هه‌ست بو ته په‌یدا بوو دەمی هاتیه به‌رێزارکرن ژبو ئەندامه‌تیا په‌رله‌مانی عیراقی و تابه‌ت پشتی ته سه‌رکه‌فتن د هه‌لیژارتان دا ئینایی و ئەری پشتی ئەڤ خوله ب داوی ده‌یت دئ خو به‌رێزکره‌ڤه ڤه ژبو ئەندامه‌تیا په‌رله‌مانی؟
 دەمی ئەز هاتیمه به‌رێزکرن هه‌لبه‌ت خوشیهک بو مروفتی په‌یدا دبیت که پاره‌کا سیاسی یا دێرین هزرا ته بکه‌ت، و ته به‌رێزارکه‌تن بو خزمه‌تکرنی و ل جهه‌کی هوسا گرنه‌گ و ژلایه‌کی دئ ڤه مروف هه‌ست ب بارگرانیه‌کا هه‌ره مه‌زن دکه‌ت به‌رامبه‌ر ملله‌تی خو چونکو ئەرکین ڤی جهی د مه‌زن و به‌رپرسایه‌تیه‌کا مه‌زن یا ل سەر مللین مروفتی به‌رامبه‌ری خودئ و پاشی به‌رامبه‌ری ملله‌تی هه‌می، به‌لی ئەو سه‌رکه‌فتن بو پارتي د زفریت، چونکو ملله‌تی ده‌نگین خو د دانه خه‌بات و پیشمه‌رگایه‌تی و خزمه‌تا هنده سالا یا پارتي و د دانه قوربانی و ئەنفال و هه‌ژاری و ده‌ریده‌ری و کاره‌ساتین ب سهری ڤی ملله‌تی هاتین و د دانه زانست و هزرا لیبورینی و پیکه‌ژیانئ و نه‌ته‌وايه‌تی و د دانه ئەو پروژین پارتي و هه‌ڤه‌یمانی کوردستانی راگه‌هاندین، ژبه‌ر

هندی ئەو سه‌رکه‌فتن بو پارتي د زفریت نه بو نوینه‌ره‌کی وهک من و ده‌ریارا هه‌لیژارتین بیت دا هه‌تا نوکه چ هزرین وه‌سا من نه‌کرینه و ئەڤ چەنده ب دیتنا من دراوه‌ستیت ل سەر زبهره‌کی و شیان و بزاقین مروفتی زبهره‌باری پارتي بخوه کا دئ کئ بو جارا بیت ده‌ستینشان که‌ت بو ڤی جهی، کو پیدڤی یه که‌له‌ک بزانا‌بوون و ژه‌می لایه‌ناڤه ئەڤ چەنده بیته ڤه‌کولین و دیفچوون کرن ل ده‌ستپیکي و پیدڤی یه که‌ستین سه‌رکرده و خودان میژو و شیان و بریار بچنه جقاتا نوینه‌ران و دڤیت ب چاڤه‌کی مه‌زن به‌ری خو به‌دینه جقاتا نوینه‌ران ل عیراقا فیدرال و چونکو د بنیات دا زور زور یا گرنه‌گ.

سیلاف: وه‌کی دیار جه‌نابی ته پی د لیژنا نه‌وقاف و کاروبارین نایینی ئیسلامی دا ل په‌رله‌مانی عیراقا فیدرال، ئەری کارئ ڤی لیژنی چیه؟

(لیژنا نه‌وقافی و کاروبارین نایینی) د (جقاتا نوینه‌ران) دا کارئ وئ ئاماده‌کرن و پیشکیشکرنا ئەوان یاسایانه ئەوین گرتای دام و ده‌زگه‌هین نه‌وقافی و نایینی ل عیراقی و چاڤدیریا کار و بارین فان دام و ده‌زگه‌ها و دیفچوونا بابه‌تین د که‌ڤنه د بیاینی کارئ وئ دا ژبه‌ر هندی بیاینی کارئ لیژنی زور پی به‌ره‌ره‌هه چونکو: دیوانا وه‌قفا شیعا و دیوانا وه‌قفا سوننا و دیوانا وه‌قفا مه‌سیحیا و ئیزیدیا و صابین مهندانی و ده‌سته‌کا جه‌جی و عومری و خواندنگه‌ه و کولیزین نایینی وه‌می دام و ده‌زگایین گرتای نه‌وقاف و نایین و مه‌زه‌بان ل عیراقی بخوڤه دگرت، ژ به‌ر هندی لیژنه هه‌رده‌م بزاقی دکه‌ت ریز ل دام و ده‌زگه‌هین نایین و مه‌زه‌بان به‌یته‌گرتن و ژیارا هه‌می وان که‌ستین ل ویری کار دکهن خوش بییت وه‌می ماف و به‌رژه‌وه‌ندیین وان بیته پاراستن، و خزمه‌تا مزگه‌فت و حوسه‌ینیا و دیر و که‌نیه‌سه و مه‌زارگه‌ها بیته‌کرن، و (سیاحا) نایینی گه‌شه بکه‌ت، و دیتن و بووچون و گانزین هه‌ر که‌س ولایه‌نه‌کی د بیاینی کارئ خو دا گوه لیبریت و وه‌ریگری و دیفچوونی بکه‌ت و کیماسیا نه‌هیتلیت و خواری راسته‌ بکه‌ت، و په‌یوه‌ندیان خورت بکه‌ت دگهل هه‌می دام

دهزگههین وهک خوه چ ل ناڤ عیراقی و چ ژ دهرفه‌ی عیراقی. سیلاڤ: هوبن وهکو لیژنا ئهوقاف و کاروبارین نایینی د جقاتا نوینه‌رین ئیراقا فیدرال دا هتا چ راده شیاینه خزمه‌تا کاروبارین نایینی ل کوردستان بکهن؟

لیژنا ئهوقافی و کاروبارین نایینی پیکهاتیه ژ (۱۲) ئەندامان کو سێ ژێ کوردن و ب ههمی شیاینین خوه ئەم کاری دکه‌بن کو دهسته‌لاتا حکومه‌تا عیراقا فیدرال ل سهر هه‌رئما کوردستان کیم ببیت و نه‌مینیت ل دویف دهستوری و هه‌ر تشته‌کی باشییت بو کوردستان ئەم داکوکیی ل سهر که‌بن و ئەم ماف و به‌رژه‌وه‌ندیین پارچا کوردستان ئەوا ل بن دهسته‌لاتا حکومه‌تا عیراقا فیدرال هه‌ ژ پارێزگه‌هین (نه‌ینه‌وا و که‌رکوکی و صلاح الدین و دیالی) ل به‌ر چاڤ و هه‌رگه‌ری و پارێزین، و په‌یوه‌ندیین هه‌قالینی خورت دکه‌بن دگه‌ل دام و ده‌زگه‌هین نایینی ل کوردستان وهک: وه‌زاره‌تا ئهوقاف و کاروبارین نایینی، و ئیکه‌تیا زانایین نایینی ئیسلامی ل کوردستان، و لیژنا ئهوقاف و کاروبارین نایینی ل په‌رله‌مانی کوردستان، و ریشه‌به‌ریین کاروبارین ئیزیدیان و مه‌سیحیان هتد.

سیلاڤ: بودجا ئەف ساله یا وه‌زاره‌تا ئهوقاف و کاروبارین نایینی چه‌نده و ئەف بودجه‌ چه‌وان ده‌یتته پارقه‌کرن؟

جه‌ی داخێ یه وه‌زاره‌تا ئهوقاف و کاروبارین نایینی ل عیراقی یا هاتیه هه‌له‌وشاندن و پارچه‌ پارچه‌ بوی و نوکه‌ شوینا و ئی چه‌ندین ده‌زگه‌ه هه‌نه: ده‌سته‌یا جه‌ج و عومری، دیوانا وه‌قفا شیعا، دیوانا وه‌قفا سوننا، و دیوانا وه‌قفا مه‌سیحیا و نایینی دی (ئیزیدی و صابئی مه‌ندائی)، و هه‌ر ئیکی ژ ئانا بودجا خوه یا تابه‌ت هه‌یه و ئەف بودجه‌ ل دویف پیدقی و داخواییین وان و شیاینین حکومه‌تی ده‌یتته ده‌ستنیشانکرن، و مه‌زاختنا وان د که‌فته بن چاقدیری دیوانا چاقدیری دارایی هه‌ و هه‌ر سال لیژنا مه‌ (لیژنا ئهوقاف و کاروبارین نایینی) بزاقی دکه‌ت دگه‌ل لیژنا دارایی و بودجا ئان ده‌سته و دیوانا - ل دویف داخوایی وان- زیده دکه‌ت دا ب ره‌نگه‌کی باش کاروبارین خوه ب ریشه‌ به‌ن و خزمه‌ته‌کا باش پیکیش بکهن، و ئان ده‌سته و دیوانا گه‌له‌ک ژیده‌رین به‌ره‌مه‌نیانی ژ ی هه‌نه و بو د مینیت و حکومه‌ت ژێ ناوه‌رگه‌ت به‌لکو حکومه‌ت ژ ی هه‌ر پارا د ده‌تی وه‌کی ده‌سته‌یا جه‌ج و عومری ئەوا گه‌ردای جقاتا وه‌زیران و بودجا هه‌ر ئیک ژ دیوانا وه‌قفا شیعا و دیوانا وه‌قفا سوننا ئەفساله (۵۶۴) تریلیون دینارن، و بودجا دیوانا و قفا مه‌سیحیا و دیانه‌تین دی (۲۱) تریلیون و چیدبیت زیده بین چونکو گه‌له‌ک داخواز ده‌یتته‌کرن و هه‌تا نوکه - ب مخابنیه‌- یاسا بودجا سالا ۲۰۱۲ نه هاتیه په‌سه‌ندکرن.

سیلاڤ: هوبن وهک ئەندام په‌رله‌مان ژ کاری وه‌زاره‌تا ئهوقاف و کاروبارین نایینی د رازی نه؟ و ئەگه‌ر نه چ به‌یتته‌کرن باشه؟

ئەز وهک ئەندامی (جقاتا نوینه‌ران) یی رازی نینم ژ کاری دام و ده‌زگه‌هین ئهوقاف و کاروبارین نایینی و ده‌سته‌یا جه‌ج و عومری و ب دیتنا من گه‌له‌ک کیماسی تیدا هه‌نه و کاری خوه ب ره‌نگی پیدقی ناکهن و چاقدیری (جقاتا نوینه‌ران) ژ ی ب ریکا (لیژنا ئهوقاف و کاروبارین نایینی) یا لاوازه ژ به‌ر سه‌روه‌ری عیراقی یی شیلی و نه‌هین، و نه‌بوونا دلسوزی بو ملله‌ت و وه‌لاتی، و هه‌بوونا توند و تیزی، و کاری تیروری، و مللانا سیاسی، و تیکه‌لیا به‌رپه‌سه‌یه‌تیا و به‌رژه‌وه‌ندیین نه ره‌وا و مایته‌کرن ده‌ره‌کی و بیانیان، ئەقی چه‌ندی چاقدیری جقاتی و لیژنی یا لاواز و بی هیز کری، ئەقجا ژ به‌ر هندی پیدقی یه (جقاتا نوینه‌ران) رولی خوه بگه‌ریت و چاقدیری‌ه‌کا باش ل سهر دام و ده‌زگه‌هین کارگیری بکه‌ت ل دویف سیسته‌می حکومرانیی ل عیراقی هه‌ر وه‌کی د هستوری دا هاتی، به‌لی هندی تیروری هه‌بیت و ئیمناهی نه‌بیت و ده‌سته‌لات ب ده‌ستوری پیگیرنه‌بیت و دیموکراسیه‌ت ب دروستایی نه هیتته قه‌بولکرن و په‌یره‌وکرن دی چاقدیری یا لاواییت و ره‌وش یا خراب بیت و گه‌نده‌لیا سیاسی و کارگیری و دارایی یا به‌ره‌لاف بیت و خزمه‌تکرن و چاکسازی ب ره‌نگی پیدقی نابیت.

سیلاڤ: ئەو چ پینگاکن کو پیدقیه وه‌زاره‌تا ئهوقاف و کاروبارین نایینی به‌رچاڤ و هه‌رگه‌ت ژ بو به‌یزکرن گوتارا نایینی ل کوردستان؟

ب دیتنا من پیدقی یه خواندنگه‌ه و په‌یمانگه‌ه و کولیژ و زانکوبین نایینی بینه‌قه‌کرن و پووینه‌کا مه‌زن پی بینه‌دان ژلایی به‌رنامه و پروگرام و ئاستی زانستی و سیسته‌مین سه‌رده‌می و خوشکرن ژ یارا قوتایی و ماموستایان هه‌، چونکو ده‌رچوین وان دبنه ماموستایین نایینی و پیتشقیژ و په‌یقه‌خوین و دقیت به‌رده‌وام خولین زانستی و ره‌وانبیری و په‌یقه‌خواندن بو ئان به‌ریزان بینه‌ فه‌کرن ژ بو پاراستنا ئاستی هه‌ر نه‌ته‌وایه‌تی و هه‌ستکرن ب به‌رپه‌سه‌یه‌تی و پاراستنا ماف و به‌رژه‌وه‌ندیین ملله‌ت و وه‌لاتی (نه‌خاسمه‌ کو به‌رده‌وام شیخ و مه‌لا و سه‌بیدین کوردستان سهرکیشیا بزاف و سه‌ره‌لدان و شه‌رشین کوردی کرینه‌)، و پیدقی یه وه‌زاره‌تا ئهوقاف و کاروبارین نایینی پتر یا ب بزاف و چالاک بیت، هه‌ندک پینگاکین سه‌رده‌می و زانستی ب هاقیژیت، و یاسا و سیسته‌م و رینمایین ب ریک و پیک ناماده بکه‌ت و ده‌ریخیت کو پتر خزمه‌تا مزگه‌فت و جه‌پین خودی په‌ریسی به‌یتته‌کرن و ژ یارا پیتشقیژ و په‌یقه‌خوین و قورئانخوین و بانگه‌هلدی و کارمه‌ندان خوشتر ببیت، و کاروبارین وان ب دروستایی به‌یتته ریکخستن وهک پارچه‌یه‌کا هه‌ره‌ گرنگ د ناڤ حکومه‌تی و ملله‌تی دا.

سیلاڤ: ب دیتنا ئەو چ خالین گرنگ بین کو پیدقی یه ماموستا و گوتاریژین نایینی په‌یره‌و بکهن؟

پیدقی یه ماموستا و په‌یقه‌خوینین نایینی ئاستی وی یی زانستی یی بلند بیت و به‌رده‌وام خوه پی بگه‌هینیت، زیده‌باری یی شاهه‌زابیت ب سه‌روه‌ری جفاکی و ئیش و ژان و داخوایی و پیدقیین وان، و ئاگه‌ه ژ کاروبارین سیاسی و ئابوری و نایینی و مه‌زه‌بی و کومه‌لایه‌تی و دیروکی هه‌بیت ئانکو: ره‌وشه‌نبیره‌یه‌کا گشتی ل ده‌ف هه‌بیت، و ریزی ل ملله‌ت و وه‌لات و یاسا و حکومه‌تی بگه‌ریت، و یی پیگیر بیت ب رینمایین کارگیری

زی یی مهزن و خودانه کی بچوک

نهم ههمی دزانین کو ئاف چاڤکانیا ژیانئی یه .و بی ئاف ژیان ب هیچ رهنه کی بریقه نا چیت، ئاف نه بتهئی بو ژیانا مروقان بهلکو گشت پیکهاته یین سهر رویی ئهردی یین خودان روح پیتهقی ب هه بوونا ئافی هه یه. لی مخابن ل وهلاتی مندا ب گشتی و ل دیره لوکی ب تایبهتی هه بوونا زی یی مهزن نهك بتهئی چ مفا نینه بهلکو زهره رکا زورا مهزن زی یا هه ی.

ئهركان ئیتوتی

زی یی مهزن:

تایی ههره گرنه و مهزن یی ریباری دیجله یه، چاڤکانیا وی چپاین ههکاری یه (ییگیت، مهنگه نه) ل ناڤهرا ده ریاچه یا وانئ و ده ریاچه یا ئورمی ل باکورئ کوردستانی یه. ل باکور بهرف باشورقه دچیت و جوله میترگی ئاف ددهت و ل گوندی چال ل باکورئ قهزا نامیدی درژیته ههریما کوردستانی و ل گهلیی ره شاقهرا دبوریت و دیره لوکی دکهته دوو بهش و ل بهر کومه لگه هین هیتوتی و شیلادزی و سیری را دبوریت و ل بالندا ری شین دهیته سهر.

ل دیره لوکی ئاراستی وی دهیته گورین بو روژهلاتی قه، تا دگه هیته بهنداڤا بیخمی، پشتی تی رژیسا تایی رهواندوزی ئاراستی وی جاره کا دیر دهیته گورین بو باشورئ روژئاڤا و ل کله کی را دبوریت و ههتا ل باشورئ باژاری موسل ب ۴۵ کم ل نیژیکی شینوارین نه مرود درژیته ریباری دیجله. درژاها یی یی مهزن (۳۹۲) کم، تیگرایا ل بهر چونا ئافی ل ناڤهرا (۴۰ - ۷۰) م ۳ ل چرکه یه کی دا. جهوزا زی یی مهزن (۲۶) هزار کم ۴ زیده تره. سالانه ۳۳٪ ئاڤا دیجله پیک دهینیت.

لی دا بزقرینه سهر بابه تی خو قه کا بوچی زهره هه یه: زهره ر چونکی، ئاڤا وهلاتی مه بو دوژمنی مه یی سهره کی دچیت ئه وژی عیراق و عهره بن. زهره ر چونکی سالانه کسه ک یان چهند کسه ک ژ گهنج و زاروک ژن دبه قوربانین فی ریباری، نمونه زی زورن، ههره کس دزانیت. زهره ر چونکی ههره کسه کی خودان ههست ل فی ریباری و فی ئاڤا هنده یا جوان بنیریت، دی ههردهم یی داڤبار و دامایی بیت ودی باندورئ لسهر کسه یه تی و رهوشتی وی کت و دی قهریت، کا بوچی ئهف ئاڤه هوسا بی مفا ل فی جهی دا ده ریاس دبیت. زهره ر کو لا فاوین ژ فی روبراری رادبن زهره ری دگه هینه زه قین چاندنی و مهرو مالانین ههف وهلاتیان. حکومهتا مه زی یا نفسی یه و بهرپرستین ولاتی مهزی روژانه ئافی قه دخون و چ ژ گرنه یا وی نزانن، ئه گه زانیا نه تیلا ئهف ئاڤه هوسا بی بها ده ریاس بییت، رهنه گه هنده ک کسه هه بن بیژن یا بی مفا نینه بهلکو پروژی ئاڤا دیره لوکی و یا کومه لگه ها هیتوتی ههردوو لسهر فی ریباری هاتینه دروست کرن، ئه قه راسته، لی نایا بتهئی دشیاندا یه هوسا مفاژی بهیته وهرگرتن؟ ههله به ته کو نه. دشیاندا یه ل فان بیافاندا مفا ژنی بهیته وهرگرتن: ژوانا زی:-

۱- ئه گه بو دهولهتا مه زه حمهت نه بییت بلا کهره م کت و ههردوو لاین فی ریباری بکه ته جهه کی گهشت و گوزاری ههر چهنده ههر خو یخو یی جوانه لی حکومهت دکاریت رویه کی شارستانی بده تی وجاده کا بچوک یا کونکریتی ل ههردوو لایان دروست بکهت

بو جهر تیکه ری پایسکل سواران و کورسی بهیته دانان دا کو پیره میرو پیره ژنن ل ژیان چهن دین ساله یا خو وهستیای ل سهر لیفکین فی ریباری ب ئارامی رینه خوارو چاقه ری خواتر خواستنا دوماهیکا خو بن ل فی دونیایی، و نه گه ئهف چهنده بهیته کرن دی مفا یه کی دیر ژیه بیته ئه و زی دی ژماره کا زورا گهشتیاران قهستا ده قهرا مه کهن و دی گهله ک کسه ژ دهردی بی کاریی رزگار بن و دی دوکان و جهین بازرگانی هیته قه کرن.

۲- روبه ره کی مهزن یی ئهردی چاندنی ل ههردوو لاین فی ریباری هه کی هیدی هیدی یی بهرف (ب بیابان بوونی) قه دچن و یین تیته دابهش کرن بو یه کین ئاکنجی بوونی کو ئه قه زی زهره رکا تیگجار مهزنه بو ده قه ری چونکی کشتوکال بربرای ئابوریا یا پشتا هنده ک دهوله تابه ب تایبه تی وهلاتی مه کو کاودان یین کونجایی نه بو چاندنی و ئه م نه ژوان دهوله تاینه یین کو پشت بهستنی لسهر پیشه سازی دکهن، لهورا دهوله تا مه دکاریت ب دانانا پیلانه کا گونجایی ریکی ژ ئاف چونا ئهردی چاندنی بگریت و کهرتی چاندنی ل فی ده قه ری بهرف پیش بهت ب ریکتین نوی یین مودرتین، سوپاس بو خودی ئاڤا زی یا زوره.

۳- زی مهزن زوری زهنگینه ب ماسیا حومهتا مه دکاریت ل زه قین بی مفا یین ره خوکی فی ریباری پروژین خودان کرنا ماسیان دروست بکهت، ئه قی چهن دی زی چهند باشیه ک هه نه ژوانا بهرهم ئینانا ماسیا و فروتا وان بو ده قه ری و ده رقه ی ده قه ری کو سو ده کی ئابوری یی هه ی و ب فی کاری دی ری ل گرتنا ماسیان ب شیوه یه کی هوقانه و نه یاسایی هیته گرتن، یا دووی چهند کسه ک دی لسهر فان جهوزین ماسیا کارکهن و دی بیته سه ده ما کیمکرنا ریژا بیکاریی ل ده قه را مه.

۴- یاز هه موویان گرنه ب زبترین دم حکومهت ههولا دروست کرنا پروژی ته خمین کری یی سه دا گهلیی ره شاقه بدهت، کو ب دروست کرنا وی زی ئه م هه می دزانین کا چ مفا یه کی مهزن یی هه ی ژوانا زی رزگار کرنا خه لکی ده قه رانه ژ کیشا نه بوونا نه لکتریکا پیتهقی.

ئهف کریارین سهری بو دهوله ته کا خودان بوجه یه کی ۱۴ تریلیونی وهکو دلویه کا ئافی به ژ ئاف ئوقیلنوسی ئارامدا بهیته هه لکیشان و دکاریت فی تشتی بکهت، لی ئه ز نزانم کا حکومهتا مه یا نفسی یه و های ژنی نینه، یان زی خه لکی ده قه ری بو وانا هند یی گرنه نینه، یان زی خه لکی ده قه ری یی نفسی یه و ههست ب فی ناکهت. لی ل دوماهیی هیثیدارم ل زی یی مهزن خودانه کی مهزن ژیرا پهیدا بییت.

پاراسایکولوژیا خه واندنا مگناتیسی (التنویم المغناطیسی)

مستهفا عبدالرحمن نوره دنی

ریکین خه واندنی :

دوو ریکین خه واندنی هه نه ، نیک یا زانستییه ویا دی یا ناینی یه ، هه ریکه کی ژوان گهلهک ریک هه نه کو مروث دشیته خه واندنی پی بکته ، لی هه هه میان نیک مه بهست هه یه نهو ژی خه واندنا مگناتیسیه ، خه واندنا مگناتیسی ریکا زانستییه ، ریکا ناینی دبیژنی (مندل) نهقی ریک پیتر سروشتی ناینی پیقه یا دیاره ، بهلی ریکا زانستی نهو سروشت واته ناینی پیقه دیار نینه ، دبیت دهرفهت نه بیته هه می وان ریکا بهرچاڤ بکهین ، لی دوو ریکا دی بو خوینه ری بهرچاڤ کهین و هه بو هند ری کو خوینه ری هیژا هندهک پیزانین ل سهر خه واندنا مگناتیسی هه بن .

چهند جورین خه واندنا مگناتیسی هه نه :

۱- خه واندنا مگناتیسی یا ناره زومه ند، واته کسه کی بقیته بهیته نقانن لدویف ههزا وی .

۲- خه واندنا مگناتیسی یا بکوتهک ، واته نیکی بنقینی وی بقیته ونه قیته ب تویری .

خه واندنا مگناتیسی یا بکوتهکی دبیته دوو جور (دویر و نیزیک)

ریکا خه واندنا مگناتیسی یا زانستی :

۱- ل دهست پیک پیقیته ژوورهکا تاییته هه بیته ومهرجیت نقاننی تیدا هه بن .

نهو کسه دهیته هه لبرژاردن بو خه واندنی ، لسه کورسیه کی دانه وبلا پشتا وی ل رونا هی بیته و پشت راست به کو درونشتنا خودا یی نارامه وچ تشته نه خوشی بو چیناکه ن ، دقیت بی دنگی دوو ژوریدا هه بیته ل ده می خه واندنی چونکه هه دنگهک دبیته ریگر دریا نقاننی دا لهوما دقیت بتنی وی کسه دنگی ته گوه لی بیته .

۲- پیقیته ته باوره یهکا مهزن بخو هه بیته کو تو دشیته وی کسه بنقینی ، چونکه باوره یه بخوبون مهرجه کی بنه رته یه دخه واندنی تیدا ، چونکه نه گهر ته باوره یه بخو هه بیته تو دی شتی وی نقینی ، هشیار بی ترس و لهرز ل جهم ته پهیدا نه بیته یان ژی گومان دشیانین ته دا دورست نه بیته ، دبیت هندهک زه حمه تی بکیشی و پیقیته کونترولی ل سهر خو بکه ی و پشتی جارا نیکی دی بینی کو خه واندن گهلهکا ب ساناهیه .

پشکا هفتی

۳- پیقیته نهو کسه دهیته هه لبرژاردن بو نقاننی ههست ب باوره یی و ریژرگرتنی بکته چونکه نهف باوره یه ب رهنه کی نه ههست پیکری دی گه هیته وی کسه ژی ، تو دشیته ناراندنا گرنگی دانی ب وی بابه تی ل دهف پهیدا بکه ی و بو دیار بکه ی کو خه واندن تشته کی زانستییه وچ زیان تیدا نینه بهلکو بهروفاژی گهلهک مفا تیدا هه نه ژلایی ته ندورستی و زانستی هه .

۴- پیقیته نهو کسه دهیته خه واندن له شی خو و ده مارین خو خاڤ بکته و خو نارام بکته چونکه نه هه هوکاره کی سهره کیه ژ بو نقاننی وزانا دبیتن نهو کسه بشیته بو دوو خولهکا و پتر له شی وده مارین خو خاڤ بکته دروژتیدا ب قی ریکی دشیته خو ژ دوو دلیمی وده مارگیری خلاس کته یا کو بو ژ ده وروبه ران پهیدا دبیت .

یا باش نهوه نهو کسه دهیته نقانن ب فان راهینانا رابیت :-

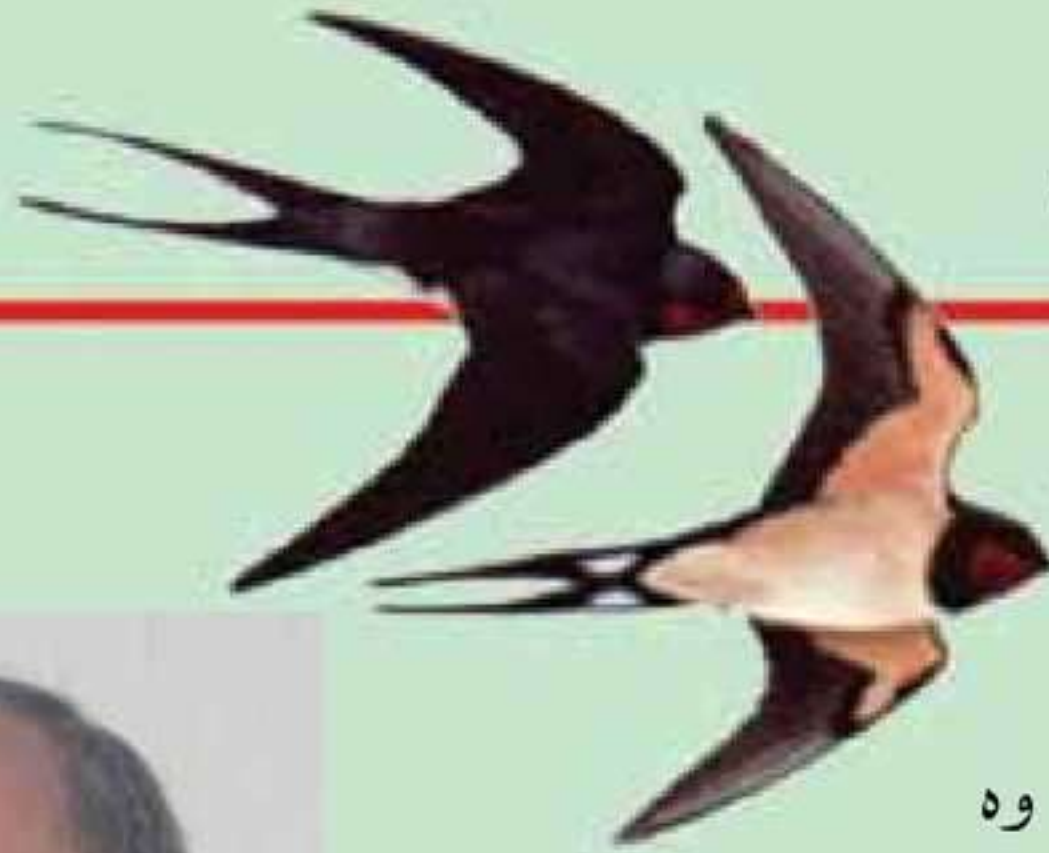
۱- داخوای ژ وی کسه بکه کو دهسته کی خو بلند بکته وپاشی بهیلتی نهو بخو بکه قیته هه وه کو دهسته کی مری و خاڤ .

۲- داخوای ژ وی کسه بکه دهستین خو دانیهته سهر سهری خو وپاشی ژ سهر سهری خو بخشینیهته خواری وهکو دهسته کی مری .

۳- داخوای ژ بکه پین خو دریتز بکته و ل سهر کورسیه کی رونستی بیته و بلا نهو بخو بکه قنه نه ردی

۴- داخوای ژ بکه بلا ستوی خو و سهری خو هه ب وی ریکی خاڤ بکته ، یان بلند بکته و نهو بخو بکه قیته خواری فان راهینانا پشتگوه نه یخه چونکه دی هاریکاریا ته کهن کو نهو کسه گوهداریا ته بکته ل ده می خه واندنی تیدا .

هه می هزر و بیبر و شیانین خو ب سه پینه ل سهر شیانین وی کسه ل بهر سینگی ته و باشتره تو دگهل وی کسه باخقی ل ده می تو فان راهینانا پی دده یه کرن وداکو بشی کونترولی ل سهر له شی وی بکه ی و بو دیار بکه ی کو نه بتنی خواسته کا (ارادا) وی یه کارتیکرنی ل سهر له شی وی دکته بهلکو تو و نهو هه ردووک دشیته وی بکه ن .

پىلىستانكىن كۆچەر :

۳ - دۆتمير

ئەدىب چەلكى

ھانۇقەر : ۱ . ۹ . ۱۹۹۷
ئاوازو ستراندن : ئەيۇب على (ئەلبوما :
ئەسسوتىم تراك ۳) ۲۰۱۱

* دۆتمير : ئەمىرا (كچا مير) ب زمانى فارسى :
شاهزادە خانم. ب عەرەبى : اميرة.
Bi zimanê

ناقدارن شوخ و شەنگين وه
كراس خفتان هفت رهنگين وه
جوان و ژير، پهرى و دۆتمير
بهلاقبوون ناف و دهنگين وه
كهچين ههولير، كهچين دهوك
سليمانى و نامهد كهركوك
ئاخ ئەمان ئەمان ئەمان
ئاخ ئەمان ئەمان ئەمان

ژ ئىلامى حەتا سىواس
زنجيرا حەمرين حەتا قارس
بەششتا حۆرو پەريانە
گەردەن زىرو دىرو ئەلماس
كهچين عەنتاب، كهچين ميردين
قامشلى و وان كهچين عەفرين

مەست و حەيران ژ سەد خەوان
هشياركرن دلين لاوان
تيلى و قيزين كوردستانى
دۆتين شيرين كهچين جوان
كهچين ورمى ئورفاو باتمان
سنه و سابلاغ يين كرماشان

ئەحمەد زىيارى:

ئەم سترانا كوردى دگەل سترانا توركى و فارسى تىكھەل دكەين، كو ئەقەزى تىتەكى گەلەك خرابە و تاما سترانا كوردى بەرەف ئەمانى قەدبەت

دیدار: عەممار ئاكرەبى

ھونەرمەندى دەنگ خوش و فولكلورى، ئەحمەد
سالخ يى ناسيار ب ئەحمەد زىيارى ژدايك بويى
۱۹۵۷ ل گوندى شكەفتى ل دەقەرا نەھلى ھاتىبە
سەردونىيى و دەمەكى درىژە دەست ب كاري ھونەرى
كرى و خزمەتەكا مەزن پيشكىشى ھونەرى كوردى
كرىبە و تاكو نوکە ب سەدان ستران تومار كرىنە و
سالا ۱۹۷۳ دەست ب ستران گوتنى كر و كاسيت
توماركرىنە بو تومارگەھا سالخ ل ئاكرى، ھەتا ئەقى
دەمى پترى ۲۰۰ كاسيتان ھەنە.

ول قى ھژمارى دىبىتە مېھقانى سىلاڧ و روناھىي
دئىختە سەر چەند وىزگەھەكىن ژيانا خو دوارى ھونەرى
دا، ئەقا ل خارى ژى قەرىژا دیدارى يە
ئەحمەد زىيارى: بىنەمالا من رىگرى ل كاري من يى
ھونەرى كرىبە دوجاران مامى من تەمبىرا من شكاندىبە
ژبەرگوتنا سترانىت سىياسى و شورەشگىرى
حكومەتا بەعس ھەشت ھەيقان زىندانى كرىمە

دیدار: عەممار عەزىز
سىلاڧ: دەمى تە دەست ب ستران گوتنى كرى
رىگرى ل تە نەھاتە كرن بوقى كارى.

ئەحمەد زىيارى: بەلى رىگرى ل من ھاتە كرن
و بىنەمالا من ھەزەدەر ئەز سترانا بىژم، من سازەك
كرى، مامى من نەدھىلا بىنەمە مال چەند سالەكا،
ل وى دەمى ژى بابى من ئەمرى خودى كرىو مامى
من ئەز بخودان دكرم، مامى من دو جاران تەمبىرا
من شكاند وگوتە من تەمبىرى نەكرە، بخو چىلەكى
بكرە باشترە، بەلى من ئەف سنورە ھەمى شكاندن
و من دەست ب ستران گوتنى كر ھەتا ل دەقەرى ئەز
ناقدار بويم و من خزمەتا سترانا رەسەنا كوردى كر
سىلاڧ: تە سترانىت سىياسى نەگوتىنە.

دایکا من یا بو من قه‌گی‌رای

کورئ من ژبانا ته‌ چیروکه و چیروکه‌کا درێژه ل گاره‌یی ده‌ست پێدکه‌تن ل که‌لا نزارکئ ل ده‌وکا داسنیا ژن و میرا ژیک قاقار دکرن، گهنج، خورت، ل پێش چاقیت ژن و زاروکا ب بلوکا سه‌ر هه‌رشئ دکرن، دهرن، دهرن، ب شه‌ف سیخورا ژ نا‌ف مه‌ دهرن و بئ سه‌ر و شوین دکرن.

بیت مای ژئ وه‌کی هه‌یوانا باردکرن ل ده‌شتا هه‌قلیرئ ل به‌حه‌رکئ و جێژنیکانئ هه‌شیاردکرن ره‌خ و ری ژئ لئ دگرتن و دوربێچ دکرن، هه‌قلیر و ده‌ورویه‌ر و فه‌قیر و هه‌ژار و ده‌وله‌مه‌ند هه‌وار دکرن، ئیدی به‌سه و شه‌رمه وه‌رنه دهر هه‌میا پێکفه کوم کرن که‌ل و په‌لا بارکه‌ن و بیه‌ن نه‌راوستن بیه‌ن به‌حرک و جه‌ژنیکانئ تاکو هه‌مبیزدکه‌ن زاروکیت بادینانئ کورئ من چیروکه‌کا درێژه. من هه‌فرکیا ژیانئ کر بوی دوژمنا خوبا‌کر (شیر شیره چ ژنه چ می‌ره) ... له‌وه‌ندیت خو ده‌ستیت خو ئالاندن گولین گهنمی ل پرێژین ده‌شتئ جه‌ماندن ب پارزینکی برنه ناشی و قیتئ سالی عنباردکر.

ل ۱۹۹۱ سه‌ره‌لدانئ کوردستان ژئ رزگار کر.

ل جه‌ژنیکانئ و به‌حه‌رکئ بارکر زقرینه واری بابو باپیرا گونده‌کئ ویران و کافل و سوتی بویه هه‌قشئ گورگ و هرچا مه‌ ده‌ست سه‌ر نه‌فراز کرن شوکر ژ خودئ مه‌زن کرن تولا مه‌ ژ زوردارا قه‌کر.

چیروک و بیرهاتنیت که‌فن ژئ دسه‌رئ مندا د تومارکینه و هه‌ر دزقرن و هه‌ر دزقرن.

محمد محسن

تو پاش بابی و زاروکئ گوندئ گیزی ی ، دئ بو ته‌ قه‌هینم خال خال، ل بناری چیا بئ گاره‌ی، ل په‌ساره‌کا خه‌ملاندی ب دار به‌ری و مازی و دیندار و گیز و که‌زانا بوی ل به‌ر گوندی ژئ پر ژدار گویز و هژیر و تری و هه‌نارا بوی یا ب نا‌ف و ده‌نگه ب تویتنا خوش و زه‌قی و قه‌سیلا بوی ئا‌فا ته‌زی و هه‌قشئ و هیلینین په‌ز و ته‌یر و ته‌ولا بوی. شکه‌فت و دول و نه‌هالیت خو هه‌شارا پێشمه‌رگه‌ها بویی ل ده‌شتا کانی بوتکئ و ل روژ ئا‌فا گوندی جه‌ئ شاهی و یاری و دیلانین خورتا و گهنج و بیری و شقانا بویی. پاله و رێنجبه‌ریت سه‌ره‌فرازیا ژیانئ بوون. ل گوره‌پانین شه‌ری ل بادینا و سورا که‌سین پێشیی و قوربانی دانئ دا پیر و کال و بیری و شقان بو روژین ره‌ش هه‌می پێکفه به‌رگری مللی بوون مل ب ملئ پێشمه‌رگه‌ها. هه‌رده‌م ددیروکئ دا کورد ده‌ونه نیچیرا دروندا. ل ناگری و سه‌بلاغئ ل دیرسم و گه‌رمیانئ و ل هه‌له‌بچه و بادینانئ. زیندان و وه‌شکه‌نجه بن عهد کرن بساخ دکوشتن و سوتن. تالان و ویرانکرن ده‌ریه‌ده‌ر و مشه‌خت کرن. قه‌گوه‌استن و ته‌عریب و ته‌تریک و فارس کرن. زیده‌بارئ نه‌نفال و کیمیا باران کرن.

نۆچەيیت ھونەری

پیرس ئامیدی

**دەرھینەری ناقداری سینەمای دارین ئارنوفیسکی دق دەمی دا مژویلی دانوستاندنی یە بو وەرگرتنا دوماھیک بریاران دگەل کومپانیا پارامونت دەربارە ی فلمی ژيانا جورج واشنتون ئیکەم سەرۆکی کومارا ئەمریکایی دا بیخەنە ل سەر پەردا سینەمای . ھەژییە بیژین کو سیناریویا فی فلمی ئادام کوپەر و بیل کولاج نقیسایە ب ناڤی جەنەرال دەیتە بیسبینی کرن ژ لایئ رەخنەگرین سینەمای، ئەف فلمە دئ بینەرەکی باش کیشیتە خو نەخاسمە پشتی دچەندین مالپەر و پیگەھین تاییەت ریکلام بو ھاتیە کرن و ئەفە دبیتە تشتەکی سەیر چونکی دئ پتیرا تشتا ژ ژيانا فی سەرۆک کوماری بینن ، و ئەفە و ژ لایەکی دق ئە نوکە ب تنی ل ئەمریکا ھژمارەکا مەزن یا بینەر مژویلی خو بەرەفکرنی نە بو دیتنا فی فلمی.

** ئەفی دوماھیی خانما سترانبیژا دەنگ خوش چوپی فتاح دایە راگەھاندن کو سترانەکا سینگل واتە «کت» ئامادەکرە کو ژ تیکستا ھونەر مەند ھەمە سەعید ئیبراھیم یە و پارفەکرنا موزیکئی ژ ی ئاریوس ھەمە دروست کرە، لی تشتی سەیر دق تراقی دا ئەو ھ کو ستران ب چوپیئ خو ھاتیە دروستکرن لەوما ناڤی سترانا خو کرە «چوپی» و ئەوژی نە فەشارت کو ھەمی کارین فی تراقی دوماھیک پی ھاتیە بتنی یامایی بەیتە بەلافکرن وەکی بو مالپەری روبر دایە دیار کرن .

**بریارە بەرامبەری گریبەستەکا ئی: ملیون دولاری ستیری ناقداری ھولیودی ((برات پیت)) د زنجیرەبەکا درامایی یا تورکی دا پشکداریی بکەت و بەر پرسین بەرھەم ئینانا فی درامایی فی دەنگ و باسی پشت راست دکەن و گوت ژ ی دگریبەستا وان دا وەسا ھاتیە بەرامبەری چەند گرتەبەکی کورت ئەف کوژمە داخاز کرە لەوما دئ د چەند دیمەنەکی کیم دا ئەف ستیرە ھیتە دیتن دق درامایی دا ئەوژی نە فەشارت کو ئەو دراما دئ ب ناڤی ((ژنن سولتانی)) بیت. ژ لایەکی دق ئە نوکە بەرھەم ھینەر یی کار بو پشکا دووی دکەن کو ئەف ستیرە دئ ب تەمامی دناڤدا دەرکەڤیت.

photo by: Hemn Ra

ههکه هات و دیاردهیین سروشتی ب ناوایهکی دی بان !!!

د. ناستی عهبدلحهکیم

چاقتی روزئی دهردهکفیت و دگههیتته مه) دا کیمتر بیت، لهوما ریژهیا پهنجهشیرا پیستی ژئی دا کیمتر بیت.

۲-ههکه هیژا کیشانی مهزنتر با:

ههمی لهش، بگره ژ ستیرا و ههتا گهردیله و نهتومان ههقدوو دکیشنه خو ب ریژهیهکا تاییهت. ههکه هات و هیژا کیشانی ((نانکو قوه الجازییه)) زیدهتر با دا سهنگا ههر تشتی پتر بیت، و نهجامین کارهساتی دا روی دهن. زیدهبوونا هیژا کیشانی ب ریژهیا ب تنی ۱٪ ی تیرا وی چهندی ههیه ژیان لسهرووی ئهردی قرقهبیت و نهمینیت. مه گرتی لژیر فی کاودانی نوی ژیان ل سهر روی ئهردی پهیداوو، وی دهمی دا ههستیین گیانداران ستوبرتر بن و زهقلهکین وان ب هیژتر بن داکو بکارن سهنگا وان راگرن. لقییره دا سروشت ههمی گیانداران ((کوئیک ژ وان مروفن)) نهچار کهت لسهر چار لهپان بریقه بچن داکو سهنگا لهشی وان لسهر وان لهپان پارقه بیت، روهک ژئی دا کورتر بن و قورمین داران ستوبرتر بن. دیسان ههمی گیانداران دقتیت خو لبهر گهرمهکا مهزن راگرتبا، چونکی دا روژ یا بچویکتر بیت، بهلی دا یا گهرمتر بیت، قهباری بهفری ل ههردوو جهمسهرین ئهردی دا کیمتر بیت و دا کهل ههیتته ئاقتی ل هیلا نیفا تهپا ئهردی.

۳-ههکه قهباری ئاقتی کیم بیا لدهمی دبوو جهمه:

ئاقتی خاسلهتهک ههیه چ کهرستهیین دی ل جیهانی نینه. ههرکهس دزانیته کو قهباری ئاقتی زیده دبیت لدهمی دبیتته جهمه، بهلی ههکه قهباری وی کیم بیا دا نقوو بیت و چیتته بنی ئاقتی لشوینا کو ب سهر ئاقتی کهقتبا. ههکه ئاقتی ئهف خاسلهتی تیقهل ((متمیز)) نهبا دا ئاقتا ههمی ئوقیانوس و دهریایان بیتته جهمه ل دهمهکی کورت، چونکی ههبوونا جهمهدی ل بنی دهریایی ناهیلیت ئاقتا تیهن شیر بگههیتته بنی ئاقتی. دیسان ههمی گیاندارین ئاقتی دا قرقه بن چونکی زنجیرا چهرا وان گیانداران دا ههلوهشیت ژبهه ههبوونا جهمهدی ل بنی ئاقتی. ب تنی مفایهک دا قتی دیاردی ههبیت نهو ژئی ل شهقین گهلهک سارین زقستانی بوریین ئاقتی نه

نهم مروث د دیاردهیین سروشتی دگههین وهک ب چاقتی دهینه دیتن و وان دیاردهیان دنیاسین وهک ب گوه دهینه بهیستن، بهلی ههکه هات و هندهک ژ وان دیاردهیان بهینه گهورین دی چ ههیتته رویدان؟، ههلبهت ل وی دهمی دی ژیان ب رهنهگهکی دی بیت و دی ساخلهتین گیانداران ب ناوایهکی دی بن.

دا نهم پیکفه سهحبهکین ههکه هندهک یاسایین سروشتی بهینه گوهارتن دا بینین کا دی چ رویدهت؟. ۱-ههکه ئوکسجینی تهپا ئهردی ب ریژهیا ۱٪ زیدهتر با:

ریژهیا ئوکسجینی دناف بایی تهپا ئهردی دا ۲۱٪ یه. چونکی ئوکسجین هوکارهکی سهرهکی یه بو سوتنی، لهوما ههکه ریژهیا ئوکسجینی دناف بای دا زیدهتر با و گههشتبا ۲۲٪ دا ریژهیا ناگر بهروونی ژ نهجامی بروسیان زیدهبیت ههتا دگههشته ۷۰٪. دیسان ژهنگی بوون دا توندتر و ب لهزتر بیت. ئوزون کو یی پیکهاتیته ژ ۳ نهتومین ئوکسجینی نهو ژئی دا زیده بیت و دنهجامدا تیشکا دسهه بنهفشی دا ((نهوا ژ

دپهقین!!!

۴- ههکه ئەم مروڤ گیاندارین ناڤی باین:

دا تبلین دەست و پیین مه پیکه دنویسیای بن و دا لهشی مه یی بی موی بیت و دا هندهک توشپی ((غده)) ل بن پیستی مه ههبن مینا ماسیان ژبو هندی کهرستهیهکی نیسهک قهریزنه سهرفهه ههمی لهشی داکو ژیکگرنا لهشی و ناڤی کیم ببیت. دیسان دا دوهنی لهشی مه پتر بیت ژبو پاراستنا پلهیا گهرمیا وی دناڤ ناڤی دا.

۵- ههکه ئەم مروڤ گیاندارین شهقی باین:

دا هندهک گوهرین دلهشی مه پهیدا بن ژبو دیتنهکا باشتر. دا چاڤ د گروڤر و فرهه بن و بیبیکین وان د مهزن بن داکو بکارن کیمترین سیناهی ببینن. تورا چاڤی دا پتر خانه تیدا ههبن ژبو وهرگرنا روناھیی، ئانکو دا چاڤین مه مروڤان گهلهک نیزیکی یین بوما بن. بهلی ئاریشهیا ژبانا شهقی نه ب تنی روناھی یه، چونکی پلهیا گهرمی ل شهقی کیمتره ژ روژی، لهوما دڤیت لهشی مه یی تژی پهڕ یان هری با داکو شیابا پلهیا گهرمیا خوب پارێزبت.

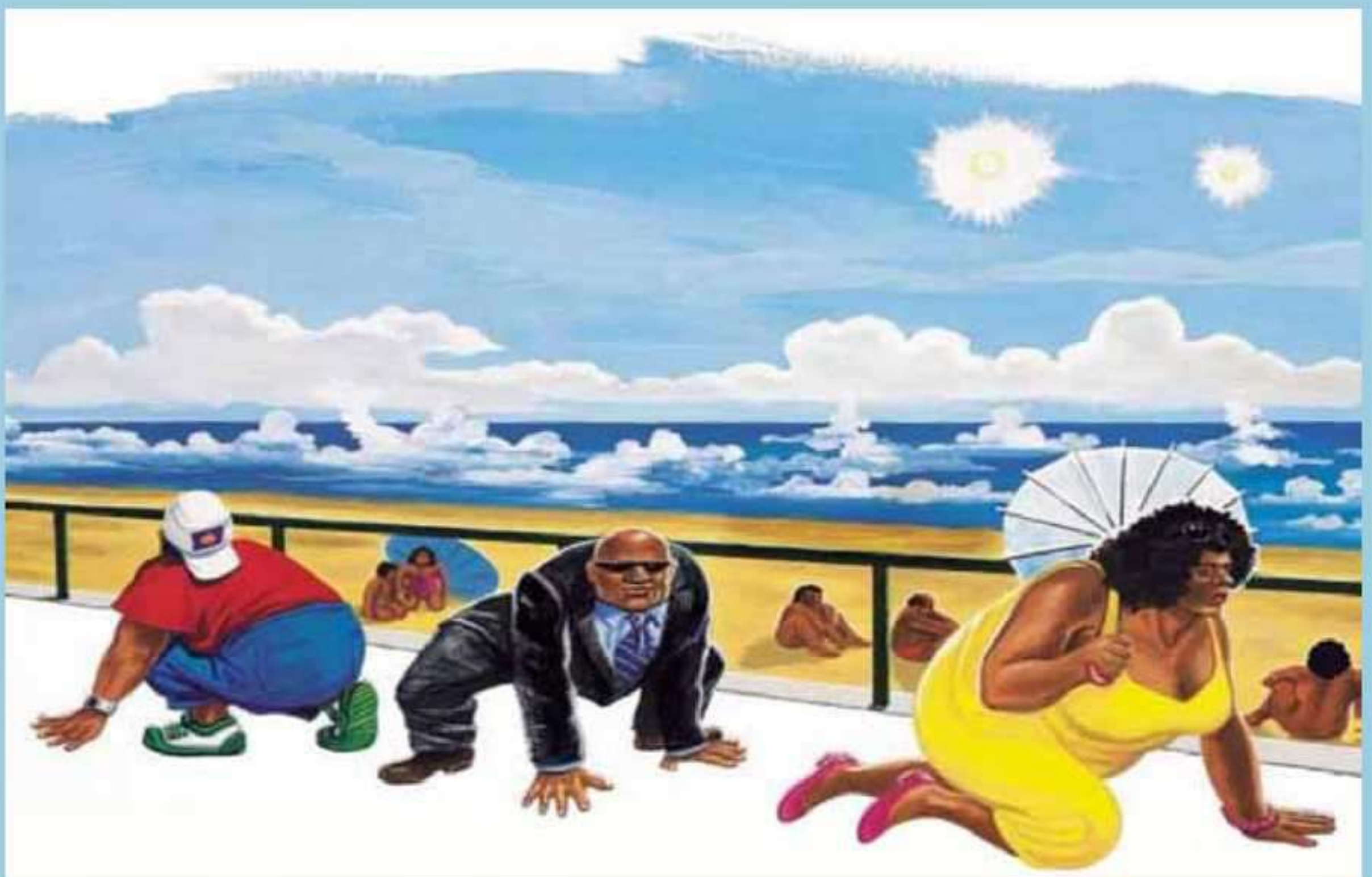
۶- ههکه ههیف ته مهت ئهردی با:

تهپا ئهردی ههیفهک ههیه هه ۲۹-۳۰ روزان جارهکی

لدور وی دزقریت. ئەف ههیفه ۵۰ جارن ژ ئهردی بچوبکتره. ههکه ههیف ته مهت ئهردی با دا ههیفی ژی کهفلوژانکهک وهک ئهردی هه بیت و زکی وی وهک قی گاشی یی رهق نه دبوو و دا ئهرد و ههیف ل دور ههڤدوو زقرن.

۷- ههکه ئەلکترون مهزنتر با:

ئهو ههڤه نديا دناڤهرا بارستهیا ئەلکترونان و پروتونان قهبارهیی ئەتومان ددهت. ههکه بارستهیا ئەلکترونان پتر با دا چهرخا وان لدور ناڤکا ئەتومی کورتتر بیت و دئه نجامدا دا قهبارهیی ئەتومی بچوبکتر بیت و دیسان دئه نجامدا دا قهبارهیی ههه تشتهکی ل گهردوونی بچوبکتر بیت. ئەتوم یا پیکهاتیه ژ ناڤکهکا ئیکجار بچوبک ((نه پتر ژ ۱ لسهر ملیون ملیون مللیمتر)) ئەڤه ل دههکی کو چهرخا ئەلکترونان ل دور ناڤکا ئەتومی ۱۰۰ هزار جارن مهزنتره ژ قهبارهیی ناڤکی، ئانکو دراستی دا پتریا قهبارهیی ئەتومی یی قالایه. ههکه بارستهیا ئەلکترونان ته مهت بارستهیا پروتونان با ئیدی پروتون نه دمان دناڤ ناڤکا ئەتومی دا بهلکو دا ئهو و ئەلکترون لدور ئیک و دوو زقرن و دا ههمی کهرسته ل دونیایی ب ئاویی گازی بن و نه دمان رهق یان روهن.

نووچه یین زانستی

***تیکم وینهیی تهافت بو گالاکسیا مه**

بفریت ب هاریکاریا دوو شه پهران کو دکارن لسهر نهردی خو وه ریچن. بهایی قی تومبیتلا بالافر ۲۷۰ هزار دولارن و دکاریت ب ۱۰ لترین بهزینا پاقر ۱۴۸ کیلومتران لسهر نهردی بچیت و ۱۲۰ کیلومتران ل نهمانی ب شهقینیت.
***هرچک هاته قورتالکرن ژ مرنی پشتی سهری وی دناث دولکهکی دا ناسی بووی**

پشتی ههژمارهکا وینهیان بو گالاکسیا مه ((ریکا کادزا)) هاتینه گرتن زانایان نهو وینه کومکرنه سهریک و دانه بهریک و تیدا ملیارهکا ستیران دهینه دیتن. نهو وینه دوو تلسکوپین زه بهلاحتین بریتانی گرتبوون، نیک ژ وان ل هاوای و یا دی ل چیلی هاتینه دانان. وینه وهک کهقالهکی قهشهنگی نهمانی خویا دیت. وان ههردوو تلسکوپان وینه گرتینه ب هاریکاریا تیشکی دبن سوری دا ((الاشعه تحت الحمراء)) کو دکاریت دناث توزا گهردوونی را ده باز بییت و نهو ستیرین ل پشت توزی دیار بکته.

***ل چینیی مروقهک ب گرانی هاته سزادان ژ بهر کوشتن و خوارنا پلنگهکی**

حکومهتا چینیی سزایی زیندانکرن بو ماوهیی ۱۲ سالان ب ههقرا دگهل ستاندنا کوژمی ۷۰ هزار دولاران ل سهر ههقوه لاتیهکی چینیی سهپاندن ژ بهر کوشتن و خوارنا رفیشتهکی پلنگان کو نهقرو ل جیهانی ب تنی ۱۸۰۰ کهت ژئ ماینه ساخ. دیسان ۴ کهسین دی دگهل وی ههقوهلاتی هاتنه زیندانکرن ژ بهر پشکداریا وان د خوارنا گوشتی پلنگی دا و بی دهنگبوونا وان ل ههمبهر تاوانی.

***تیکم تومبیتلا بالافر ل پیشانگههکا نیوبورک**

ل ویلایهتا فلوریدا یا نهمریکی تیمهکی زانایین زینده وهرزانی شیان کودیکا هرچهکی کو ۱۰ روزان سهری وی دناث دولکهکی دا ناسی بووی ژ مرنی قورتال بکن. نهف هرچه دگهل چند هرچهکین دی فیر ببوو دناث گلشی دا ب خهبتیت ههتا کو روژهکی سهری وی دناث دولکی دا ناسی بووی. تیما زانایان گوت هرچ دا مریت پشتی چند روژهکین کیم ژ تیهن و برسان بهلی خوشبهختانه هاته قورتالکرن.

بو تیکم جار کومپانیهکا نهمریکی نمونهیهک ژ تومبیتلا بالافر نمایشکر کو خودانی وی شیایه دهستویریا هاژوتنا وی ل نهردی و دهستویریا فرینا وی ل نهمانی ژ حکومهتی وهرگرت.

قی تومبیتلا بالافر دوو کورسی تیدا ههنه و لسهر نهردی ب ریقه دچیت ب هاریکاریا چار تایران، دیسان دکاریت

د. ناشتی عبدالرحه کیم

نوژداری سیلاقت

جهلتا دلی

یا تاشکرایه ل قی سهردهمی دهندگ و بهحسین نهساخیین دلی مشه بووینه و مه همیان گوه ل جهلتا دلی و راوهستیانا وی و قهیرانین دلی بوویه. نهساخیین دلی تهگهرهکا راستهوخو یا مرنئی یه ل جیهانی و دناث هر ۳ مریاندا ٹیک ب نهساخیین دلی نهمایه.

گهلهک کهس هزر دکهن و دبیزن ل زهمانئی باب و باپیران نهساخیین دلی د کیم بوون و هوسا د بهلاف نهبوون، تهف هزره و گوته دزقریتن بو دوو تهگهران:

۱- د بهرئی دا نامیر و نالافین دهستنیشانکرنا نهساخیین دلی نهبوون یان گهلهک دکیم بوون، لهوما گهلهک جارن نهساخیین دلی نههاتینه نیاسین.

۲- ل سهر دهمین بووری ریژهیا نهساخیین دلی ژ قئی گاقئی کیتر بوو ژ بهر کومهکا هوکاران مینا زیدهبوونا قهلهویئ و بلندبوونا پهستانا خوینی و دهردی شهکری و زیدهبوونا کولیسترولی دناث خوینی دا و مشهبوونا جگاره کیشانی و رهفتارین شاشین خوارن و قهخوارنی و سستی و خاقی

و کیم لقینی و بهلاقبوونا ناریشهیین دهررونی. تهقه همی هاریکاریا زیدهبوونا نهساخیین دلی مینا جهلتا دلی دکهن. رامانا جهلتا دلی مرنا پارچهکی یه ژ شانہیین دلی کو نهجامی ب ٹیکجاری خهتیمین و چکبوونا خوینی یه ل ٹیک ژ وان خوینبهران یین دلی ناقددهن. ههکه تهو پارچهیا مری یا بچویک بیت نهساخ پستی چند روزهکا ژ بیهن قهدان و هندهک دهرمانان دکاریت ب زقریته سهر ژیانا خو یا بهرئی دگهل هندهک لبر خو راوهستیان و پاریزی. لی ههکه تهو پارچهیا مری یا مهزن بیت یانژی جهی مری گهلهک یئ گرنک بیت نهدویره هندهک دوژهنکین کریت روی بدن و نهساخ گیانی خو ژدهست بدهت.

نیشان:

نهساخ جهلتا دلی گازندهیان ژ ژانهکا ٹیکجار دژوار ل نیفا سینگی خو دکهت و تهو ژان قهدهدن ملی چهپی یان لایئ چهپی ژ گهردهنی و نهدویره ٹیلنجی و بیهن تنگی و خوهدانهکا بوش و پیتوبوونا رهنگی و هندهک جارن تاگهه ژخو نهمان دگهل ههبن.

چارهکرن:

۱- دقیت نهساخ ٹیکسهر بهپته روانهکرن بو نیزیکترین خهستهخانه.

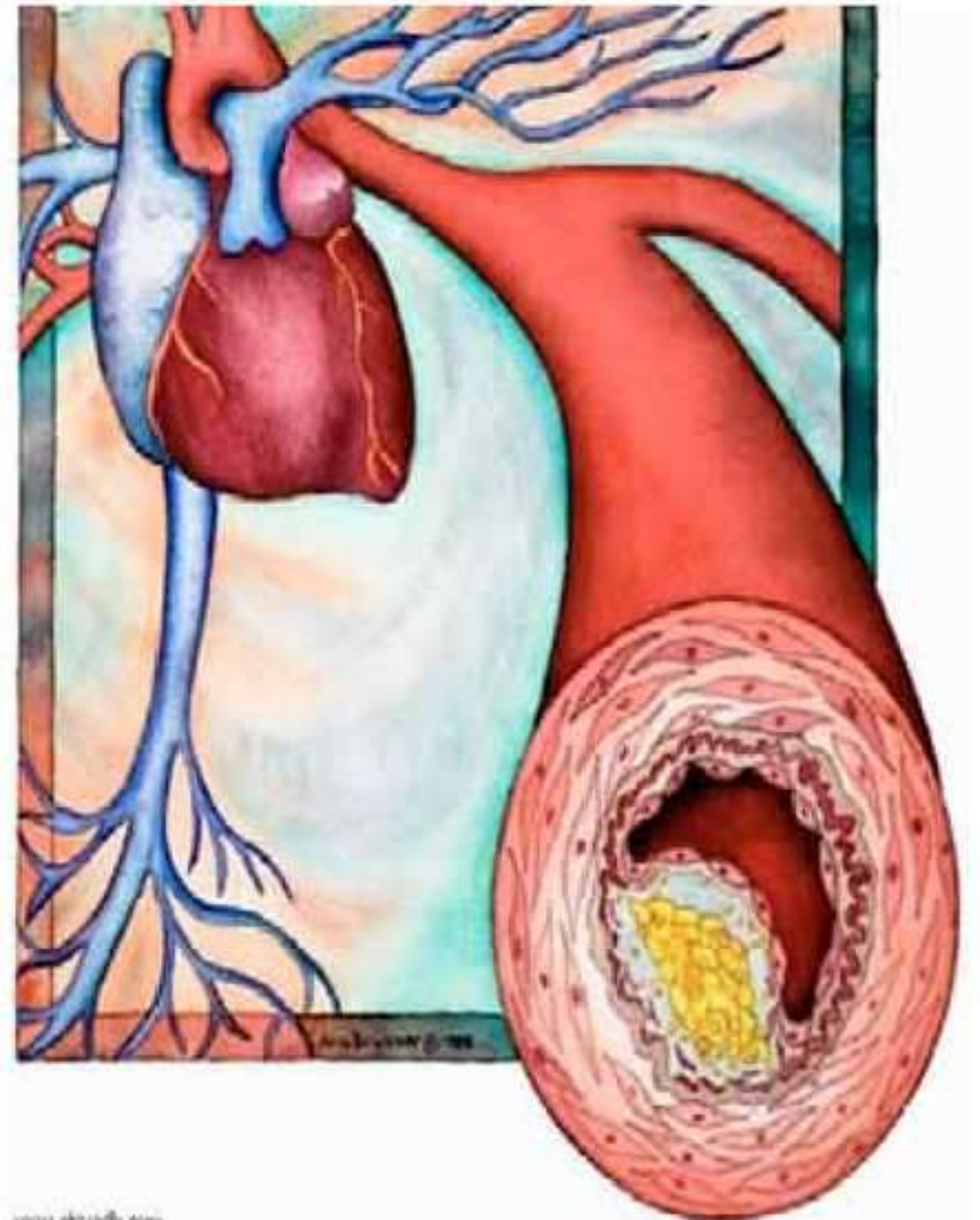
۲- قهکرنا بوینباغی و قومچین کراسی.

۳- دانا ٹوکسجینی.

۴- دانا دهرمانین جهلته ههلین کو نوکه ل پرانیا خهستهخانهیان ههنه.

۵- بیهن قهدان و خوارنا زادین نهرم و بی روین و بی خوی.

۶- فرهکرنا خوینبهرتن خهتمی ب بالونی یانژی قهکرنا سینگی و گوهرینا خوینبهرتن قهپات ب هندهک رهین دی یین خوینی.

www.sirjadb.com

باشترین (۱۰) یاریکهر بو مهها (۲۰۱۲/۴)

دهزگههئى (کاسترول ئیچ) دهزگهههکئى وهرزشى تهپایئ یه کو یا تاییهته ب دهستنیشانکرنا باشترین (۱۰) یاریکهر د ههر مهههکئى دا و بو مهها (۴) ژى دهزگههئى (کاسترول ئیچ) ل سهر مالپهريئ خو یئ تاییهت لیستهک بناقئى باشترین یاریکهرئین مهها (۴) بهرلا فکریه کو تیدا دهزگههئى ناقرى دیار کر کو گوهرینهکا مهزن کهفتیه فئ لیستهئى تهگهر نهه بهراورد بکهین دگهل مهها بوری، ب وی شیوهی کو چهند یاریکهر ل ریزین دو ماهیکئى هاتینه ریزین دهست پیکیئ و بهروفاژى هندهک پاشقه چوینه و دگهل هندئى ههر ئیک ژ (لیونیل میسی) و (ماريو گومیز) جهین خول ریزا ئیکئ و دووی بهرنه داینه بهلئ تهگهر نهه سهجکهینه یاریکهرئ هولهندي و یانا بايرن ميونخ یا تهلمانی (ناریین روبن) گورانکاریهکا مهزن یا بسهردهاتی نهو ژى کو پشتی ریزا (۱۷) هاتیه ریزا (۳)ئ و نهقه ژى لیستا باشترین (۱۰) یاریکهرئین جیهانی یه بو مهها (۲۰۱۲/۴):

- ۱- یاریکهرئ یانا بارشه لونا (لیونیل میسی): (۱۱۸۳) خال.
- ۲- یاریکهرئ یانا بايرن مونيخ (ماريو گوميز): (۱۰۶۰) خال.
- ۳- یاریکهرئ یانا بايرن مونيخ (ناریین روبن): (۱۰۱۵) خال.
- ۴- یاریکهرئ یانا نارسنال (روبن فان پیرسی): (۹۶۶) خال.
- ۵- یاریکهرئ یانا ریال مهدرید (کهريم بنزيمه): (۹۴۶) خال.
- ۶- یاریکهرئ یانا ریال مهدرید (کریستیانو رونالدو): (۹۳۸) خال.
- ۷- یاریکهرئ یانا ریال مهدرید (گونزالو هیگواین): (۹۳۲) خال.
- ۸- یاریکهرئ یانا مهنجیسته رستی (ئیدن دزیکو): (۸۹۷) خال.
- ۹- یاریکهرئ یانا بارشه لونا (جیترارد پیکئ): (۸۷۹) خال.
- ۱۰- یاریکهرئ یانا تهله تیکو مهدرید (رادافیل فالکاو): (۸۵۷) خال.

باشترین ۱۰ گولکه‌ر د ۱۰ سالین بوری دا

ئیکه‌تیا ته‌پاپی یا جیهانی بو نامار و میژوو ل سه‌ر مالپه‌ری خویی تایه‌ت لیسته‌ک بناقی باشترین (۱۰) گولکه‌رین د (۱۰) سالین بوری دا به‌لافکره، کو تیدا یاریکه‌ری هلبژارتیی (هوله‌ندا) و یانا (مالاگا) یا ئیسپانی ب کومکرنا (۸۶) خالا وه‌ک باشترین گولکه‌ر د (۱۰) سالین بوری دا هاتیه ده‌ستنیشانکرن.

هه‌ر چه‌نده ناقی گه‌له‌ک گولکه‌رین بناف و ده‌نگ دقئ لیسته‌ی دا دیار نینن، بو نمونه: یاریکه‌ری به‌رازیلی (رونالدو) و یاریکه‌ری نه‌رژه‌نتینی (لیونیل میسی) و یاریکه‌ری پورتوگالی (کریستیانو رونالدو)، لی‌ئ نه‌ف لیسته ژلایی باشترین شاره‌زایین ته‌پاپی هاتیه دانان.

ئه‌قه‌ژی لیستا باشترین (۱۰) گولکه‌رانه کو د (۱۰) سالین بوری دا ل سه‌ر ئاستی جیهانی هاتینه ده‌ستنیشانکرن:

۱ - یاریکه‌ری هلبژارتیی هوله‌ندا، رود فان نیستلروی:	۸۶ خال
۲ - یاریکه‌ری هلبژارتیی فرهنسا، تیری هینری:	۸۵ خال
۳ - یاریکه‌ری هلبژارتیی کوتدیشوار، دیدئ دروگبا:	۸۳ خال
۴ - یاریکه‌ری هلبژارتیی نه‌لمانیا، میروسلاف کلوزئ:	۸۱ خال
۵ - یاریکه‌ری هلبژارتیی کامیرون، ساموئ ئیتو:	۷۹ خال
۶ - یاریکه‌ری هلبژارتیی نه‌نگولا، فلاقیو تامادو:	۷۳ خال
۷ - یاریکه‌ری هلبژارتیی بولگاریا، دیمیتار بیریاتوف:	۷۱ خال
۸ - یاریکه‌ری هلبژارتیی ئیسپانیا، رائوول گونزالیس:	۷۰ خال
۹ - یاریکه‌ری هلبژارتیی ئیسپانیا، داخید قیا:	۶۸ خال
۱۰ - یاریکه‌ری هلبژارتیی ئوکرانیا، نه‌ندری شیفشینکو:	۶۷ خال

دیاردا خازوکی ل دھوکی سنور بهزاندینه

وهفیدا چه لکی

دیاردی ئەف چەندە ژێ دزقریتە قە بو رولێ حکومەتێ چوونکی بەس ئەو دشتیت ریکێ ل قان جورە کاران بگریت کو هەرکەسەک بەگەهیتە مافیتن خو ، و بدیتنا من لایەنێن شولە ژێ لیژنەکا دویفچوونێ بو وان کەسیتن قی کاری دکەن پیک ئینابا و دویفچوونا وان کربا و هە می پارزنیبان و ژیک قافارتبان ئەوتن هەژار موجهیهک بو دابین کربا و ئەوتن دی ژێ ریک بو نە هاتبا دان بتایبەتێ ئەو سنیلین کارین بویاغی و بەنیشتی دکەن خیزانین وان ژێ بهیتە ناگەهدار کرن کو زاروکیان وان بین توشی کارین خراب دبن، و باشە موجهیهک بو وان کەسیتن دین وکیم ئەندام ژێ بهیتە دابین کرن دا خیزانین وان پتر چاقدیربا وان بکەن نەهیلن بهیتە ناڤ بازاری بو خازوکی. هیشی و ئومیدین مە ژبو روزەکا وەسا کو چ دیاردین بقی رەنگی ل ناڤ جفاکی کوردهواری نەمینن.

دیاردا خازوکی ئیکە ژ دیاردین نەجوان و نەشرین، کو یا بەرەلەقە ل کوردستانی، ئەقە ژێ کارەکی نەشارستانیە دنای مللەتێ مەدا و رۆژ بو رۆژ یا بەرەف زیدەبوونێ قە دچیت ب تایبەتێ ل سەنتەرێ باژیرێ دھوکی کو یا وەلێ هاتی ئیدی مروف شەرمێ ژ خو دکەت کو ل ناڤ بازاری دھوکی کارین خو بین پیدقی بکەت و ئەف کەسە ژێ پتربا وان (زاروک، سنیلە، ژن، دین، کیمەک ژ زەلامان) و دبەلاقن ل ناڤ بازاری و هەندە ک ژ وان ژێ های ژ ئیک هەیه و دزانن دێ کەنگی چنە کیژ جەبی، چوونکی پتربا وان ئیک و دوو ناس دکەن و ئەندامین ئیک خیزانن، پتربا وان ل ئیقاران ژێ دچنە کلینیکین نوژداران کەسانین سەرەدانا نوژداران دکەن زور گازندا دکەن و دبیتن ئەم نەشیتن ل ئیقاران ل کلینیکین نوژداران روینین ژبەر کو پتربا خازوکان دەیتە قیرێ نەساخ ژ خو بیتار دبن چوونکی ژمارا وان زورن نەشیتن هاریکاریا هەمیان بکەن و ئەوژی بخو بدەرفەت دزانن چوونکی مروقین نەساخ دلنازکن و هاریکاریا وان دکەن. پشکەک ژقان ئەو سنیلە نە یێ کار دکەن دنای بازاری دا و نەشیتن چ کوژمیت پارە ی بدەست خوقە بینن ئیقاران دێ چنە کلینیکین نوژداری دا بشیتن کوژمەکی پارە ی بو خیزانین خو کوم قەکەن و بشیتن رەزامەندیا خیزانیت خو بدەست قە بینن، ئەو ژنێن ل سەر دەرەجکیت کلینیکا ژێ دروینن کو زاروکیان وان ژێ دگەل دانە ئەف ژنە ژێ هیشتا دگەنجن و هەندک جاران ژێ ژن و زەلام هەردو دەیتن و دگەنجن دبیتن مە نەساخیهکا گران هەیه و پیدقی هاریکاری یە. هەر وەسا ئەو سنیلین کاری بەنیشت فروشی و دەسمال کاغەزیا ژێ دکەن بوونە ئەگەرێ دل گرانیا خەلکی و ئەقە ژێ فییری خازوکی و دزیکرنی دبن زیدەباری وێ چەندێ ئەقە ژێ دبیتە ژیدەرەکی سەرەکی بو ئاراستەکرنا قان مروقان بو ئەنجامدانا کارین خراب و خرابتر. دیسان دینیتن مە ژێ بازار بێ تام کربە بەردەوام ل ناڤ بازاری خەلک ژێ بیتار بوویە ، لێ ئەو کەسیتن کیم ئەندام ژێ زور دەرەزلن گەلەک دەیتە دیتن ، ئەم نابیتن مە هەژار نینە چوونکی جفاکی مە بوویە دوو تەخە، تەخا زەنگین و تەخا هەژاران بەلێ هەژار دنای قان کەسیتن خازوک دا بەرزەبووینە و مافی وانە هەمی خەلک هاریکاریا وان بکەت ، لێ ئەف دیاردا نەشارستانی دقتیت بهیتە کیم کرن و بن برکن و دنای جفاکی کوردی دا نەمینیت چوونکی کارین بقی جوری رەنگەکی نەشرین بسەر جفاکی دا دینیت وەسا دیار دبیت کو ئەو جفاک یی پاشقەمایە رەنگقەدانەکه ژێ بو لاوازا حکومەتێ خو یا دکەت ، و باشە هەندەک ریک بهیتە دانان بو بن برکنا قی

خوگۆشتنا گەنجان ل کوردستانی ژ پیخەمەت ئەقینی و کیشین جفاکی یا بەرەف زێدەبوونی ئە دجیت !!

راپورت (دڵگەش سیتەیی)

وان نه رازیبین بو وی کوری حەژێکری یان فشارەکا مەزن ژلایێ باب و برا ئە ئیخستیه سەر بو پەیره و کرنا هەندەک دیاردین جفاکی و ئاینی مینا کرنا دەرسوکی بو قوتابخانێ یان هەر جەهەکی دی و نه ل بەر کرنا جلکین بێ ستاره و دەرکەفتنا دگەل هەندەک هەقالین نه باش پەنابریه بەر خوگۆشتنێ، دقیت کچ باش خو هشیار بکەت ئەف چەندە نه بێته هوکار بو خوگۆشتنا وان و ب چاڤەکی گەشبین بەری خو بدەنه ژبانێ). هەر دیسان مه خو گەهانده (مه لا سامی) زانایی نایینی ئیسلامی کا قی دیاردی چەوا دینیت؟؟ بەرسف دا و گوت: (خو گوشتن ژبەر هەر ئەگەرەکا هەبیت د ئیسلامی دا حەرامه ، قیجا چ ئەگەر ئەقینی بیت یان هەر ئەگەرەکا دی بیت، چونکی خودی دبیژیت: (ولا تقتلوا انفسکم انه کان بکم رحیما) واته: خو نه کوژن خودی دلوقانی ب ههوه دبهت، لهورا دقیت مروف پتر دلوقانی ب خو ببهت، ئەف سه بارهت خو گوشتنێ، بهلی سه بارهت خو گوشتنێ پیخەمەت ئەقینی دەسپێکی ئەف ئەقینیا ئەف کوره دکەت دقیت هزرا پاشهروژا خو بکەت، کا ئەری دی شیت گەهیتە قی یان نه؟ ههروهسا دقیت ئەقینیهکا شهری بکەن کو ئیسلام ریکی بدەت نه بتنی دەرکەفتیه جههکی نه پەنی خو قەشیریت هەتا دبیته ئەگەر هندی کیشه و گرفت پەیدا بین، دقیت باوهریهکا موکم هەبیت بو هەر کیشهکا بکەفتیه درێکا وی دا، خودان هەدار بیت تا دگەهیتە وی رادهی مرن بهیت بیژیت: (انا لله وانا الیه راجعون)، دبیت عشق و ئەقینیا نه شهری وان سزا بدەت خودی مه ژێ بیاریزیت تا پەنایی بیهن بەر خو گوشتنێ، ئەگەر ئەف کەسه بخو حەلال کەت دی کافر بیت، بهلی ئەگەر ژبەر وی یهکی بیت کو خو قورتال کەت ژقی ئاریشی نابیتە کافر بهلی دی د دوزهخی دا بو ماوهکی درێژ مینیت تا سزایی خو وهردگریت). پاشی مه خو گەهانده ماموستا (ئەزهارێ) کو ماموستایا دەررون ناسی یه ل زانکویی ب قی تەرزێ خاری هاته پەقین: (ژی ۲۰ - ۳۰) سالی ژیهکی نازکه بو گەنجی، دقێ ژێ دا وهسا دینیت کو یی بوویه گەنج پیدقی ب ژنی ههیه، لهوما دی گەلهک ههول ددهت و بزاقا کەت دا دگەل کچهکی بیته نه قیندار، دەمی دبیتە ئەقیندار چەندین کیشه و گرفت پەیدا دبن، قیجا چ ژلایێ نابووری قە یان چەندین ئەگەرین دی یین دەرەکی، ئەف گەنجە نشیت کونترولی ل سەر میشکی خو بکەت، دزانیت هەر ناگەهیتە ئەقیندارا خو وهک ئیشهکا دەررونی ل جەم پەیدا دبیت و دی بیته ئەگەر هندی تا دگە هیتە وی رادهی ئەف گەنجە پەنایی بیهته بەر خو گوشتنێ داکو قورتال ببیت ژقان ئاریشان، چەندین ئەگەرین دی هەنە دبنه ئەگەر وی چەندی مینا خاندنا پەرتوکیین ئەقینی و هوزانین ئەقینی ئەوین کارتیکنهکا نیگەتیف ل سەر میشکی دکەن).

دیاردەکا نه جوان ، نەشرین و دویر ژ شارستانیەت و رهوشه نیری کو چ ئاینین ئاسمانی قەبیل ناکەن خو گوشتن، لی مخابن ل فان سالیین دو ماهیکی کۆمهکا زۆر یا گەنجین مه ل کوردستانی پیخەمەت ئەقینی و کیشین جورا وجور، پەنایی دبنه بەر خوگوشتنێ و وهسا هزر دکەن کو ئەف ریکا ئیکانهیه بشین خو ژقی دوزهخی قورتال بکەن. لدوئ ئەو ئامارا گشتی یا هاتیە نهجامدان ژلایێ هەندەک ریکخراوین مافی مروقی قە ل کوردستانی، دیارکریه کو ئەف دیاردە ل سالا (۲۰۰۷-۲۰۱۲) ی زیدەتر بوویه و تا نهو یا بەر دهوامه، ب ساناهی دهیتە نهجامدان بیی مال و کەس و کارین وان ناگە ژ قی چەندی هەبیت. مه گەلهک جارا دیتیه یان بهیستیه کچین مه ژبەر بی دسهتهلاتی و لاوازیونا داب و نهریتین بنه مالی ل سەر و توره بوونهکا ئیکجار زۆر، بیی کو ههولبدەن ئاریشین خو ب ریکا گفتوگویی چاره بکەن دگەل خیزانا خودا پەنابریه بهرخو گوشتنێ و گیانی خو ژ دەست دایه، بهلی ئەف دیاردە ل جەم کچان پیچەک کیم بوویه و نها بهروفاژی لی هاتیە و کور یی خو دکەنه قوربانی ئەقیندارا خو و ئەو ئاریشه یین ل ژیر کونترولا وان دەرکەفتی و چاره بو نه دیتی پەنابریه بەر خوگوشتنێ، هەر ژبەر قی چەندی گوشارا سیلاف بیر و بوچوونین چەند گەنجان وهگرتن.

قوتابی (سەرهنگ عادل) دبیزیت (ئەز بقی چەندی نیگەرانی و ب مخابنی قە بهری خو ددهمی، گەنج پەنایی بیهته بەر خوگوشتنێ، ژبەر هەندەک مه ره مین خو یین تاییهت نه مازه ئەقینی، چونکی گوشتن نابیتە چاره سەری بو قی کوری، بهلی مخابن چەند هوکار هەنە کارتیکنهکا نیگەتیف ل سەر میشکی گەنجی دکەن مینا لاوازیونا باری نابووری و بی کاری... هتد. ههروهکی ئەز دبیم کچین قی زهمانی بیت بوینه ئەقینداریت مالی دنی، کور ژێ ژبەر قی چەندی بیزار دبیت و نه شیت ب گەهیتە ئومیدین خو).

هوشهنگ ل کولیژا نادایی دبیزیت: (نه کرنا ئەقینیهکا راست و دروست ژلایێ ههردوو ره گەزان قە نه مازه کچی، چونکی کوری دکەنه پاریهک ب ساناهی دشین داعویرن، چەندین ئەگەرین دی وهکی لاوازیونا باری نابووری و نه رازیبوونا مالا کچی و کوری و خیانهتا کچا ئەو ب فەر دینین پەنایی بیهته بەر خوگوشتنێ لی مخابن بو وان گەنجا). دیسان تورینی یا ل هه مان کولیژ دبیزیت: (خوسوتنا کچان ئەز نابیزم خوگوشتن چونکی کیم جارا مه دیتیه یان بهیستیه کچی چەک بکار ئینابیت بو خوگوشتنێ خر لاسایکره، هوکاریت هه ره سەرەکی کیم تیگه هشتنا وانە دئاینی پیروزی ئیسلامی دا، چونکی چ دین قەبیل ناکەن خو ب کوژن، دبیت هەندەک جاران کچ ئەقینا وی ئاشکرا ببیت و یان بنه مالا

کی پتر درهوا دکھت .. زهلام یان ژن ؟

نأ / نیهاد نوره ماری

بودره وی و ریکا بکارئینانا دره وی نه فجا دهیته داعیران بیکو بهیته ناشکھرا کرن . بوزانین کو فھکولینئ گرتدانهک دناقبهرا ناستئ هزرکرنئ ودره وی دا گرتدایه هندی کو ناستئ هزرکرنئ بلندبیت دئ ناستئ شیانا دره وی کیم بیت و هندی کو ناستئ هزرکرنئ کیم بیت دئ شیانا دره وی پتر بیت . دیسان فھکولینئ نه وژی دیارکریه بشیوهیه کئ کشتئ زهلامی شیانیئ دره وی هه نه و دناقبهرا هر چار زهلاماندا زهلامهک هیه نزانیت دئ چاوا دره وی کهت یان بکارئینیت و دئ هه لنگفیت وشه پلپیت ل ده می پی رادبیت .

ژن زیره کتره بوئاشکھرا کرنا دره وی .
ژلایه کئ دیکه راستگویا دورست نهوه کو زهلام وژن ب ٹیک پله درهوان دکھن جتوازی دناقبهرا واندا نهوه کو ژن شههره زاتره بو ئاشکھرا کرنا دره وی ژ زهلامی نهوژی ده می زهلام درهوان دکھن هندهک جورئین شهرمینیی لسهر سهر و چاقئین وی پیدادین و هندی کو دره و یامه زن بیت سهر و چاقئین وی پتر سوور دبن . ژبه ر وی یه کئ ناموژگاریئ ل زهلامان دکھین ده می دره وی دکھن بلا بریکا ناما بکه ن یانژی هر ریکه کا دی بیت کو نه که فیتته بهرامبه ر ژنئ و بلا هر دم ل بیرا زهلاما بیت کو میژکئ ژنئ هه می په یقئین دهیته گوتن توماردکهت بو گهنگه شئین پاشهره روشئ .

ده می زهلام فان په یقا دبیتته هه فژینا خوه نهو ریکا دره وی بکارئینیت داکو ژکئشا یان هه لو بستئین ته نگاف قورتالبیت نهوژی .

- . تو جوانترین ژنی ل جیهانی
 - . بهس تو یارازیه پاره چینه
 - . من نهغه بهری ته نهگوتینه چ ژنا
 - . من کومبون هه بوو لهوا گیروبوم
- درهوا سپی :

دبیتژن هندهک زهلام هندهک جورئین درهوا پیدادکهت دبیتژنئ (درهوا سپی) ژبه رکو دابگه هه صیغه ته کا بهراورد بوپیکفه ژیانئ دگهل می شکئین هه فژینئین خوه داکو ژیانا هه فژینیی یابه رده و امبیت بی کو بکه فنه دخه فکا دوودلیئ دا نهوا ژیانا هه فژینیی ژیکفه دکهت وبله زترین دم بهره ف دو ماهیکئ دبهت هه رچه نده کو ژن ژئ هندهک جارن درهوا دکھن لی زهلام تنئ بکارئینیت داکو ژیانا خوه پیش بیخیت و خو ژتوره بوانا هه فژینئین خو قورتالبکه ن و دابشئینه نه خوشیئین ژیانئ نهوئین ژلایئ ژنئ پیدادبن .

شههره زایی ودره و :

فھکولینه کا نوی یانه مریکی دوپاتکریه کو زهلام بهیترن ژبو دورست کرنا دره وی وشههره زاترن بوده ستنئیشان کرنا ده می گونجای

ناریشن خیزانی و دهرکهفتنا وان نالوز تر لی دهین

ل دووڤ وان ژننن ناخفتین دبیزن نهو ژننن کو پتر ناریشا ژ خیزانی دهر دئینن نهون یین کو پتر په یوه ندینن جفاکی دگهل ژ دهرقهی خیزانی ههین و پتر دقین بابه تی مهزن بکهن کو پتر ههست دکهن نهگهر نهو ناریشا بیژن دی نارام بن و توشی نه خوشیا نابن و دی چاره بو ناریشنن وان هینه گوتن. شاره زاین جفاکی نهو چهنده وهسا دیار کر کو دهریخستنا ناریشنن خیزانی دی پتر بابه تی ناریشی نالوز تر لی هیت و پتر نهو دی کهساتیا خوه لاواز کهن و پتر خوه توشی نه خوشیا کهن کو دبیت ژی چارهیه کا بسانه هی بیت لی ژ بهر دهمی هاته به لاف کرن چاره کرنا ناریشی ژی ب زحمهت تر دکهفت.

دهوڤ، هه یفا دوسکی:

ژنی هه می هه فالین ژنی بناسیت ژ بهر حالات هه نه کو زهلامی پیزانین لسهر دهوروبه راهه بن و پتر نهو دکاریت دی چهوا سهره دهری کت بهری کو نهو دپشت هه فزینا خوه را بابه تا بزانی.

ل فیره ژی جفاک ناس مونا عه بدولمه جید وهسا خوبا دکهت کو ژن ب کهساتیا خوه فه کهساتیه کا نازک و ههستیاره و دگهل دهمی هندهک پی بحسن بخوه نیستغلل دکهن دقین وی پیشینن و نهو گوتن و نهپینین گوتین ب خوه دکهنه بهلگه ل سهر وی ژنی و رترسینن ل فیره پیدقی یه کو ژن یا خوراگر بیت و بشیت هه داری ل سهر نهپینان بکهت داک و خیزانا خوه پاریزیت و چونکو هه می ناریشه نه نهون یین مهزن کو پیدقی گوتنی بکهن، بهلکو ژن ب خوه دشیت هندهکان ب گهنگه شی چاره بکهت دگهل هه فزینی خوه، نانکو نهو ژننن هوسا پتر باشتره په یوه ندینن خوه بهر به لاف نه کهت و بشیت کیم هه فال هه بن و نهو ژی جهی باوه ری بن ژ بهر هه می کهس جهی باوه ری نهپینان نینن.

که میلا موسا ژنه کا فرمانه بهر وهسا دیار کر کو نهو ژننن توشی نه خوشیا دبن و پتر ناریشنن خوه به لافه دکهن و نه شین هه داری ل سهر بکیشن نهو یین همز دکهن خه لک بزانی نه وی چ ناریشه هه یه، ژ بهر هندی دهمی نهف چهنده هه بیت نهو بابه تی دقیت بهر چاف بکهت نه شیت بگه هینته چ ناستنا و بتنی دقیت ب فی رهنگی بتنی به لاف بکهت و دهنگی ژی بینیت.

دیسا ژنه کا دی کو پشتی فیایی پتر ناریشا خوه بیژن بو هه فالین خوه یین کاری و پاشی بابه تی وی گه هشتی گو هین هه فزینی وی نیکسهر هه فزینی وی بریارا بهردانی دهت و خیزانی بهر هلا دکهت نانکو هه دار کیشن ل سهر ناریشه خیزانا خوه تیکدا.

زنده باری کو ژنهک ل زیندانی و پشتی کو ناریشا خوه دگهل هه فزینی خوه یا نفستنی گوتی بو کهسه کی □ دی نینا دهیته نیستغلل کرن و پاشی دهیته ب کارینان ژ بهر وی کهسی ب خوه دهلیقه دیت کو ل سهر بکهته بهلگه نهگهر کاری وی دقیت بو نه انجام نه دهت نهو شهرما وی ل ناف خه لکی بهت و دقنی یه کی ژی ترسیا نهو بهیته بهردان، لهورا ژنا ناف نه نیایی گوت (نهو توشی هندهک ناریشنن دهر وونی بوم و هه فزینی من پی زانی نینا نهوی ب خوه سکاله ل سهر من بلند کر و نهز نه ل چاکسازیی دژیم و ژیانن دبه مه سهر و دزانم ژی نهفه سزایی من بو دهمی من ناریشا خیزانا خوه گوتی و بتاییهت یا هه فزینی خوه کو فیان و چهز ژیکرن و خوشیا هه فزینی هه می من دانه ب هندهک دهقیقین ناخفتن کو من ههست کر کهسه کی باشه و من باوه ری زوو پی نینا.

ل فیره شاره زایی داری دهر وونی دا دختر سالم نه لحه کیم وهسا نامازه دکهت کو گوتنا نهپینان راسته نارامی بو ژنی پهیدا دبیت بهلی هه می کهس هه لگرین نهپینان نینن و پیدقی دویچهونه کا باشن و ل جهی باوه ری بیت، ژ بهر هندی دقان حاله تین وهسا دل باشتره هه فزینی

ژسرهاتییت جفاکی

پشتی ب خودان کری و ب خیزان ئیخستی دهست ژ خودانکهره
بهرددهت

هه یفاء دوسکی

چونکو هه ژژیکرنهکا زیده دایه سنوری و ژ دهست دانا وی دئی ژیان ل ههردویان تاری بیت.

ئینا هه دو دایک و بابا روئشتنهک کر و بابهت بو سنوری نهگوت نهکه نهو سوحبهت کارتیکرنی ل سنوری بکهن و بیزارای بگریت، لهوا روژهکی دایک و بابا ههردویان سنوردگهله خوه بر و قهستا ههفلیری کرن بو هندئی پشکنینا بو بکهن ل وی دهمی پشتی پشکنین بو هاتینه کرن دیار بو دقیت بو تورکیا بهیتته رهوانه کرن و دئی ل ویری بو دوو گولچیسکتین دئی هینه دانان، پاشی نهو پشتی چهند روژان مانه ل ویری و تا بابهتی نشتهگهیری دروست کری و زقرینهقه.

روژ بورین و نهوان سهحکری نهو داهاتی نهو نشتهگهیری بو دکهن ل بهرددهست نینه، ژبهه هندئی نهوان بریارهکا دی دا و خانیی خوه بفروشن و نهو پارئی هه می ژئی بدانن سهه داکو ژیان کوری خوه قورتال بکهن، یا ژقئی سههیر تر نهو بو هزر دهندی نهکر کو کور یی وان نینه بهلکو گرنگی ب ژیان وی دا ل پیشیا ههه تشتهکی داکو روژهک بهیت سنور دلوقانیا کوری بدهته دایک و بابین خوه و نههیلته یی خودان.

پشتی روژا نشتهگهیری هاتی و سنور بریه نشتهگهیری و کهیفهکا زیده نهو گرتن ژبههکو سنور ل نشتهگهیری ب سههکفت و گرئینی دیم و دهروون و ژیان وان پر کر تاکو ناگه ژ خوهنهمای.

یا ژقئی گرنگتر نهوان سنور ئینا قه و ژیانکا گهشبینی بوراند، سال بورین و سنور بهرهف قوناغا کولیری قه چو روژهکی کهسهک دبیرتی تو کوری وان نینی و نهوان تو یی ژ نهخوشخانئ ئینایی دهمی کو سنوری دهنگ و باس زانی گهلهک بیزار بو نهخارن و نهقهخوارن نهبو زیده نهخوش ههتا نهوان زانی کو یی یی حهسیایی ئینا نهو گهلهک یی نهخوش بوون، چونکو سوحبهت بو روژهکا تاییهت هیتلا بو، لی دیارکرنا نهپینی نهچارکرن نهو بابهتی بو بیژن، ههتا کو نهوان ب دروستی بابهت بو کری، ئینا سنوری بریار دا ل دهف وان بژیت ژبههکو هه دوو دایک و بابا گهلهک قوریانی بو پاراستنا ژیان وی دان، تا روژهک هاتی سنور دبیتته کهسهکی

خودانکرنا زارویتن بیانی کو ژ خیزانی نهبن یا بویه دیاردهکا بهریهلاف و ههه ژنهکا زارو نهبن نهو کورهکی ب خوه دئینیت و بخودان دکهت، بو هندئی نهو ژ دلینیا زارویا و ههژیکرنا زارویا بی بار نهبیت، دروژهکی دا پشتی کو نههلا گههشتی یه ژیی ۴۷ سالی ژخوه بی ئومید دبیت کو زاروک ببین و بریارهکی دگهل ههفلیری خوه ددهت کو زارویهکی ب خوه ببین و ل جهی زاروی خوه ببین داکو بیته میراتگری وان ژبههکو دبی زارو بون، پشتی کو ب خودان کری و مهزن کری و ب خیزان ئیخستی دایک و بابا دهیلیت بتنی دژیت. سنور نهو زاروی ل نهخوشخانئ ئینایی و یی بی خودان پشتی کو خیزانهکا بی زارو ب خوه زارو ئینایی و ب خودان کری و قیای ل جهی کوری خوه بدانن داکو نهمین بی خودان ل پاشهروژئی و ههه پیدقیهکا ژیان بو دابین دکر و هاریکاریا وی دکر داکو چاڤ ل کهسی نهمینیت.

بو قئی یهکی ژئی چونکو سنور هاتبو نازاندن و حهزهکا مهزن دابویی و ههه نهخوشیهکا دهاتی دایک و بابین وی یین کو سنور وهکو کوری خوهیی دروست چاره دکر و نهگهه نهخوشیا وی چهندا گران با نهوان ب هه می شیانین خوه چارهیا وی دکر.

ل گورهیی قئی یهکی ژئی روژهکی سنور توشی نهخوشیهکا گران دبیت و تاییت سار دهاتنی و کهفته نقینا ئینا روژهکی ل بهر سینگی بابی خوه دکهقیت و بیزار دبیت، دهمی بابی وی دیتی ههست ب دل سوتنهکا مهزن کر و ئینا ئیکسهه بره نهخوشخانئ و پشتی بری ژئی ل ویری نوژداری ژئی دخواز کر گوتی کوری ههوه نهخوشیا گران لی و پیدقی چارهیهکا مهزنه نهو ژئی دقیت گولچیسکتین وی بهینه گوهورین و نهقه ژ ملین ههوه ناهیت، ل وی دهمی بابی وی دکهقیت و ناگهه ژ خوه نامینیت. ل دههکی پشتی بابی سنوری هشیار دبیت دیت سنوری ل هنداف بابی خوه یی گازی دکهتی بابو، دهمی بابی سنوری نهو ههلوست دیتی ئینا ئیکسهه رادبیتته قه و سنوری دبهته مال و سوحبهتی بو دایکا سنوری دکهت ل وی دهمی ژبلی گریا دایکا سنوری چ دهنگ ل خانیی وان نههاتن و گریی مالا وان پرکر ژبهه نهکه نهو سنوری ژ دهست بدهن

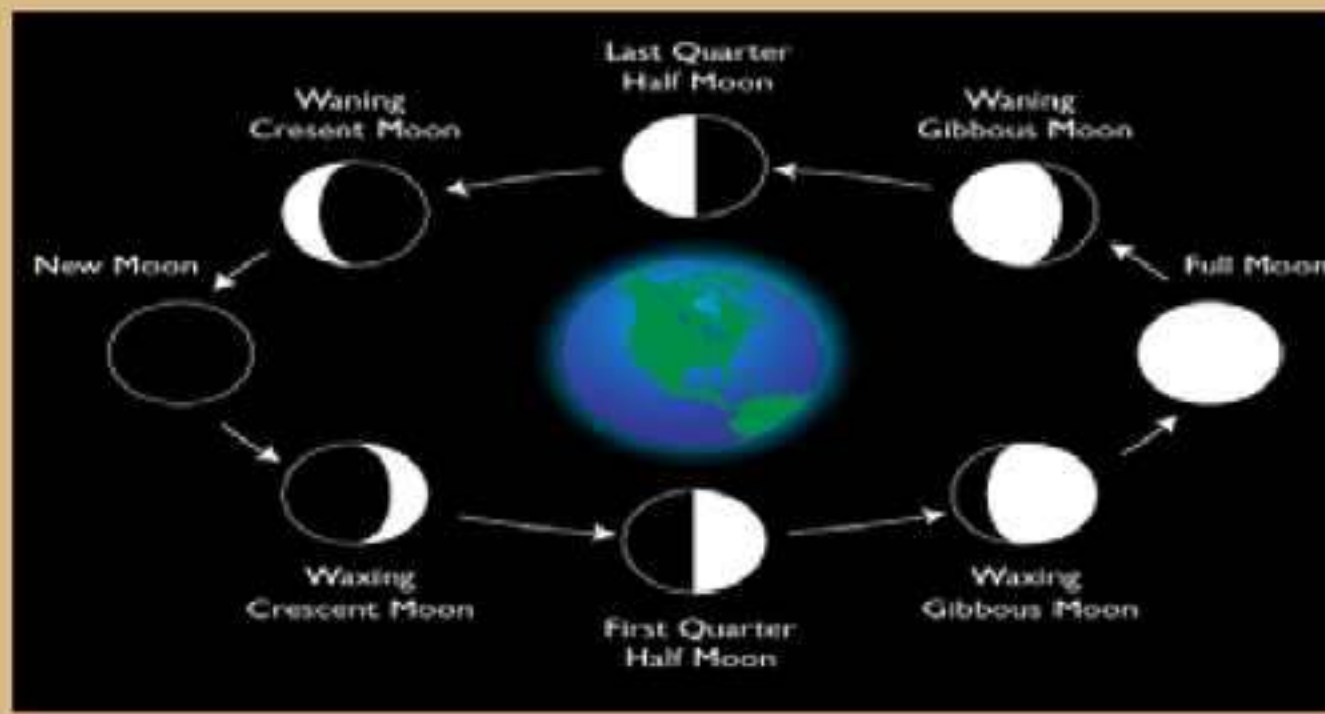

ژئی کرن، لی چئی ب سهرنگرت و سنوری یا دسهری خوه دا جیبه جئی کر، لهوا نها ژئی خوزیا دایک و بابا بتنی یا بویه نهو کو سنوری ل بهرسینگی خوه همبیتز بکهن و ژیانئی لی خوش بکهن، تانکو هیشتا نهو ب هیقی نه رۆژک بهیت سنور نهوان ل جهئی دایک و بابا بدانیت هزرژیکرنا کوری بدهتنی، لی سنور بتنی یی مایی ب خرغه کرنا پارهیی و هزرژیکرنا دایک و بابین ژیان ل خوه تاری و نهخوش کری یا دایه لایه کی.

خودان شیان و دبیته خودان کومپانی و ریشه بهره کی زیرهک نهقی چهندی که یقه کا زیده ل دلی دایک و بابا چاند، کو نهو نهخوشی و زهمه ته کا ب سنوری فه بری نه یا بی مفا بو، ل قیره بریارا پیکتینانا خیزانی ژئی ددهت و دایک و بابا نهو پاری بو پاشه رۆژا وی ههلگری و بو خیزانی لی مهزاخت و خیزان بو نینا، پشتی شه هیان ب دو ماهیک دهیت سنور دگهل هه قژینا خوه بریارا جودابونئی دهن و هندی دایک و بابا هیقی

ڦان پيڙانينا ل دوور هه يقى بزائن

- هه يقى ب جوانيا خول ٿه سمانا يا هاتيه ناسين لي هه تا نوڪه دببت هه وه هندهڪ پيڙانين ل دوور هه يقى نه بن لهوان دي ڦان تشتين ب مفا بو هه وه دهينه ديار کرن: .
١. ٿه ورونا هيا هه يقى يا وي نينه، به لڪو شوقا روڙتيه.
 ٢. هه يقى (هه يقى جارهڪي) ل دوور ٿه ردي دزقريت و ل سهر ريبازهڪا جيگير، ڙ بهر هندييه ڪو ب بهرده وامي لايهڪي هه يقى رونا هيا ليدهت.
 ٣. ٿه و لقين و بهره ڦ پيشچونا هه يقى ڙ ٿه گهر ٿي هندييه ڪو ٿه ردي هر ٢٤ ده مڙميڙان جارهڪي ل دوور خو دزقريت، ٿانڪو ٿه ردي دزقريت نهڪ هه يقه وان لقينان دڪهت.

مفايين ڦان خوارنا

خوارن بو لهشي مروفي گهلهڪا پيدقيه لهوا دڦيت هوين هر ڙ زاروڪينيبي زنده گرنگيبي بدنه جورين خوارنا و خوارنين باش و ب مفا بخون و نوڪه ڙي دي مفايي ڦان هر دوو خوارنا (فيتي) بو هه وه ديار كه بن.

ليمونا ترش: . دلج مروفي دبهته خوارني، دل رابووني رادوهستينيت، بو وان كه سين دلج وان زنده خو د قوتيت زنده يا باشه.

گوندور: . بو پاڦڙڪرنا مهعيدج و رڻيڪا يا باشه، بهرڪين گولچيسڪان د هه لينييت و مهڙي مروفي ڦه دڪهت و بهيڙ د ٽيخيت، هندهڪ فيتامين (سي) تيڊا هه يه ڪو بو پيستي يا باشه. ٿه گهر تيڦلي گوندوري د پيست و سهروچاڦين خو بدهي دي نهرم و جوان بيت.

گوتنين مهزنان

د ناڦا فلڪلوري گهلي مهدا گهلهڪ گوتنين ب مفا هه نه ڪو يا فهره هوين ڙي هيشت د ڙيهڪي ڪيم دا بزائن دا ڪو دهما مهزن بين ل سهر وان گوتنان بچن و بنه رينيشاندهرهڪ بو هه وه: .

مهزنين ڪوردان گوتيه: .

١. دوڙمنهڪ گهلهڪه

بهلي سهه هه ڦال پيچهڪن.

٢. سهه گوتن گوري

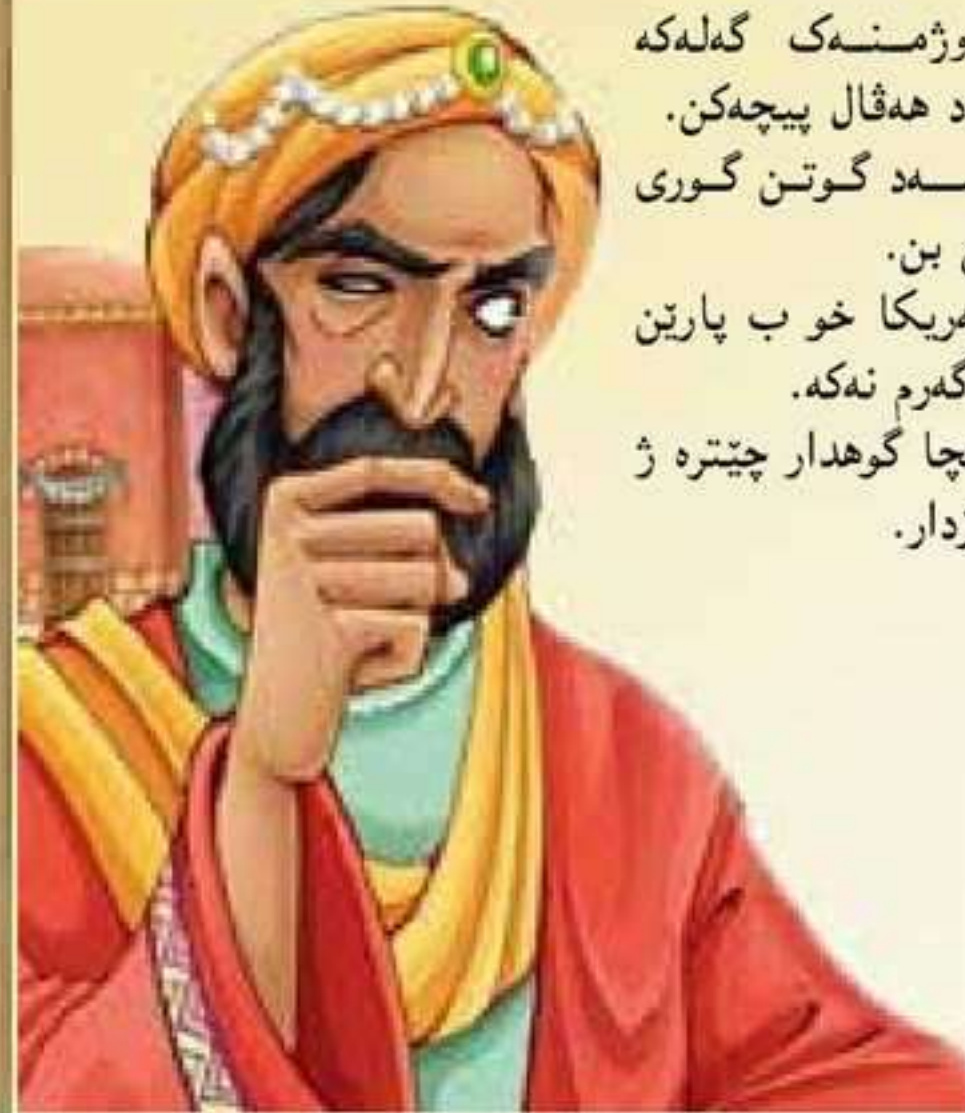
ڪريارهڪي بن.

٣. بهريڪا خو ب پارين

خه لڪي گهرم نهڪه.

٤. ڪچا گوهدار چيتره ڙ

ڪوري نازدار.

سنیله

گوتنا سترانی بو من نهک دهم بوراندنه بهلکو بهره‌وامی دانا ژیانى په

گه‌میان خه‌لیل: ژ بلی سترانی هه‌ز ژ نقیسانا هه‌لبه‌ستان ژى دکهم.

گه‌میان خه‌لیل نه‌مین هه‌ز ژیکه‌ری سترانا کوردیه و شیاپه د ناڤا هه‌ڤال و قوتابیان دا ناڤه‌کی بو خو دروستبکته و هه‌ر ژ زاروکینیى ده‌ستدایه گوتنا سترانی و نوکه ژى ل گوشا سنیله یا کوفارا سیلاڤ میڤانه. و ب ڤى ناوایی بو سیلاڤ ده‌یته ناخفتنی:.

گه‌میان خه‌لیل دبیتیت: من گه‌لهک هه‌ز یا ل سه‌ر کارى هونه‌ری هه‌ی و ب تاییه‌تی گوتنا سترانی و هه‌ر ژ زاروکینیى و ده‌ما دچومه قوتابخانئ ل قوناختین ده‌ستپیکى من دخاست بیهه سترانبیژه‌کئ زیرهک و نوکه ژى هه‌ر هه‌زا من یا ل سه‌ر گوتنا سترانی هه‌ی و داخازا منه بشیم نه‌ز ژى ب ڤى ریکئ خزمه‌تا وه‌لاتئ خویکه‌م. گه‌میان خه‌لیل د پشکه‌کا دیترا یا گوتنا خو دا دبیتیت: نه‌ز هه‌ز ژده‌نگئ هونه‌رمه‌ندئ مه‌زن همه‌ن شه‌ریف دکهم و دخازم هه‌ر دهم سترانین وی ببیژم، و گه‌لهک هه‌ز ژ که‌ساتیا ڤى مروڤئ ژى دکهم چونکى شیاپه ب رتیا هونه‌ری هه‌م گه‌لئ خو هه‌م ژى ده‌ڤه‌را خو بو هه‌موو لایه‌کی بده‌ته ناسین.

سیلاڤ: ستران ل نیک ته چ دکه‌هینیت و ژ بلی سترانی تو هه‌ز ژ چ لایه‌نه‌کئ دیتراى هونه‌ری دکهمی؟

گه‌میان خه‌لیل: ستران ل نیک من یا تئری رامانه و نه‌ز دشیم ب رتیا سترانی هه‌ستین خو بینم زمان هه‌روه‌سا ستران یان هونه‌ر ب گشتی نیشانا گه‌لانه و گه‌لئ مه‌ ژى خودان کانیه‌کا زه‌لالا سترانایه. د پشکه‌کا دیترا گوتنا خودا گه‌میان دبیتیت: نه‌ز ژ بلی سترانی هه‌ز ژ نقیسانا هه‌لبه‌ستان ژى دکهم لئ هه‌تا نوکه من چ جارن هه‌لبه‌ست د ناڤا ناڤه‌ندان دا نه‌خواندینه.

سیلاڤ: بو پاشه‌روژئ دئ یئ بهره‌وام بی ل سه‌ر گوتنا سترانی یان نه؟ و تو هه‌ز ژ وه‌رزشئ دکهمی؟

گه‌میان خه‌لیل: بو من گوتنا سترانی نا‌هیتته وئ واته‌یئ کو دهم بوراندنه و هنده‌ک هه‌زین سنیله‌یئ نه بهلکو گوتنا سترانی بو من بهره‌وامی دانا ژیانئ یه و چ پینه‌ڤیت دئ ل سه‌ر گوتنا سترانی بهره‌وام بم، و ده‌رباری وه‌رزشئ و هه‌زا وه‌رزشئ ژى من زیده هه‌زا ل سه‌ر ڤى لایه‌نی ژى هه‌ی و نه‌ز هه‌واداری یانا به‌رشلونا یا ئسپانی مه‌ ژى.

سیلاڤ: کینه پالده‌رتن ته بو هونه‌ری؟

گه‌میان خه‌لیل: ژ بلی مالباتا من کو پالده‌رتن سه‌ره‌کینه، هه‌موو هه‌ڤال و ماموستایین من ژى ب بهره‌وامی بو من بونه پالده‌ر دا کو بهره‌وامی بده‌مه ڤى کارئ پیروز و ژ دل سوپاسیا وان هه‌موویان دکهم.

سیلاڤ: ل قوتابخانئ تو خو چاوان دبینی؟

گه‌میان خه‌لیل: قوتابخانه بو من وه‌ک مالا منه و ماموستا ژى وه‌کی مالباتا منن و زیده ریزئ ژى دگرم و هیڤیا منه نه‌گه‌ر روژه‌کئ من شاشیه‌کی ژى کریتت نه‌و ژ من بیورن.

سیلاڤ: ته لبه‌ره بیجیه جهه‌کئ نه‌کادمی یئ تاییه‌ت ب هونه‌رڤه بخوینی؟

گه‌میان خه‌لیل: چ پینه‌ڤیت دئ باش خوینم و خو ماندی که‌م دا کول کولیزه‌کئ یان په‌یمانگه‌هه‌کا تاییه‌ت ب هونه‌ری ڤه به‌یتمه وه‌رگرتن و بهره‌وامی بده‌مه کارئ هونه‌ری ب ناوایه‌کئ نه‌کادمی.

سیلاڤ: هه‌ڤال و هه‌ڤ ژیتن وه‌کی خو کو د بیافیتت جدا یئین هونه‌ری دانه ته چ گوتنه‌ک بو وان هه‌یه؟

گه‌میان خه‌لیل: خو‌زی نه‌م هه‌موو ب جانه‌کئ پاڤژ خزمه‌ته‌کئ پیسکیشی هونه‌ری خو بکه‌ین هه‌ر چه‌نده هیتت ژیه‌کئ کیم مه‌ هه‌یه لئ دڤیت د ڤى ژى دا راهینان ب مه به‌یتنه کرن و ده‌ست خوشیئ ژ وان هه‌ر هه‌موویان دکهم.

ژن بریارده‌ره

و : ره‌فهند گوهه‌رزی

نه‌جامین فه‌کولینه‌کی کو دگوفارا (تایم) یا نه‌میریکی دا هاتنه‌به‌لاش کرن. ژنی شیانیین دیارکرنا وی ره‌نگی تاخفتنی بیته هه‌ین نه‌وی دنیقبه‌را ژنی و زه‌لامیدا دروست دبیت . بو نمونه‌ه‌گه‌ر په‌یشه‌کا سفک ب کارئینا رامانا ناگه‌هدارکرنی دده‌ته زه‌لامی، کو شیانیین تاخفتنی ل دور تشتین سفک بیته هه‌ین ل ده‌می دگه‌لیکدا گه‌نگه‌شه‌کی دکهن، وه‌کی دوئی راپورتیدا هاتیه به‌لافکرن نه‌و ژنین نه‌قین گه‌نگه‌شا وان دگه‌ل زه‌لامان قوناغا هه‌قالینیی ده‌ریاز بکه‌ت، گه‌له‌ک ب جورته‌ت و سه‌رخونه و ب هشیاری دتاخفن دلقلن. ناراستی گه‌نگه‌شا خو فه‌گری ناهیلن داکو به‌ره‌ف ریکه‌کا نه‌شرین بچیت. زانا ناقریی ب هندی دکهن زمانئ له‌شی ب ره‌نگه‌کی راسته‌وخو کاریگه‌ریا ل سه‌ر کارفه‌دانین زه‌لامی هه‌ی به‌رامبه‌ر ژنی . لقاندنا سه‌روچاڤا و گرئینا ژنی زه‌لام گه‌له‌ک بله‌ز وه‌ردگرن . بوچونین خو به‌رامبه‌ری وان ژنان ده‌له‌سه‌نگینن.

په‌يشين هه‌قدوو بر

ناسویی

- ۱ - ناڤئ کتیبنا زهردهشت - سیتک ب زمانئ فارسی .
- ۲ - جهه‌کئ گهشت و گوزارییه سهر ب دهوکتئ ڤهیه - ((وار)) ناڤ ڤه‌دبری .
- ۳ - بی دهنگه (ب -) واتا + پیتهک .
- ۴ - ((هیڤئ)) ب زارائئ سورانی - مینا هه‌ڤن .
- ۵ - نیشانئین نه‌ساختینه (ب -) بهرزه - بوچی + پیتهک .
- ۶ - نیڤیا ((تارا)) - ناڤه‌کئ کوردیئ کورایه + پیتهک .
- ۷ - سئ پیت ژ ((رادیو)) - ناشکرا .
- ۸ - ناڤئ کومپانیایه‌کا مهزنا نه‌لکترونییه .
- ۹ - ده‌مئ بچیک ژ دایک دبیت بی یه (ب -) گیانه‌وه‌رکئ مه‌ترسیداره .
- ۱۰ - ترسیان .

بهره‌ڤکرنا کامی گوهرزی kamiguherzi@hotmail.com

بیرا نه‌ڤئ به‌رسڤئین هه‌ڤئا ده‌ریازبووینه

ستونی

- ۱ - فه‌یله‌سوفه‌کئ ب ناڤوه‌نگ .
- ۲ - نیڤیا « تارا » (ب -) ولاته‌کئ ناسیایی یه .
- ۳ - هنده‌ک شه‌ڤا دیار دبیت (ب -) که‌ڤر ((ت)) .
- ۴ - سایته‌کئ مهزنیئ نه‌نترنییتییه - پیته‌کا ئنگلیزییه (ب)
- ۵ - خوارنه‌که - سئ پیت ژ (سیارو)
- ۶ - ده‌سپیک و دوماهی ته‌بریز - چوار پیت ژ دادخواز .
- ۷ - سئ پیت ژ ((تایله‌ند)) - (پرچ) .
- ۸ - مل ب زارائئ سورانی - خاتر خواستن ب زمانئ ئنگلیزی (ب) .
- ۹ - مه‌بخانه - نه‌ز .
- ۱۰ - پیته‌ک + روزنامه‌کا کوردیه (ب +) پیته‌ک - ڤه‌خارنه‌که .
- ۱۱ - چیایه‌کئ کوردستانییه - ریک .

۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ش	ر	د	ا	ی	ش	ی	ن	د	ئ	ی
ی	ر	د	ش	ر	و	ڤ	د	د	د	د
ل	ا	س	ا	ا	ا	ا	ز	ی	ر	ی
ا	و	ر	ی	پ	ا	ن	ا	ی	د	د
د	ر	ی	ا	م	د	ن	د	ن	د	د
ز	د	ن	ی	م	ب	ر	ر	ب	و	و
ی	ب	ر	ا	ل	و	م	ا	ن	ا	ا
ن	ك	ك	ی	ی	ی	ی	ل	ن	ن	ن
د	ش	د	د	غ	ا	ن	ب	ك	ك	ك
م	و	ت	ی	ئ	ل	ی	م	ا	س	س

بورج

کیڤژاله: ۶/۲۲ - ۷/۲۳

بهرئ خو بو هنده‌ک تشتن بی مفا ب وه‌رگیره دا بگه‌هییه ده‌ستکه‌ڤته‌کئ باش، نابوری ته به‌ره‌ڤ باشیئ دجیت.

کافر: ۳/۲۲ - ۴/۲۰

لاوازی دکاری دا ته دویر دکه‌ت ژ سه‌رکه‌ڤتتا هینجا یاباش نه‌وه خو ڤیری هنده‌ک گوهورینا و نویخازیا بکه‌ی.

شیر: ۷/۲۴ - ۸/۲۳

وه‌ڤاداری دهنده‌ک ده‌لیڤان دا خیانه‌تن ل ته دکه‌ت نه‌ڤجا گه‌له‌ک ب کارنه‌نینه، بابه‌تئین خیزانی گرنگیئ بی بده .

گلا: ۴/۲۱ - ۵/۲۱

د هه‌ڤدیتنه‌کئ دا دئ ره‌خنه‌کا مهزن ل ته هیته گرتن ئئ بوچونا ته دمینیئ وکی خو، نه‌ڤیداری گه‌له‌کا باشه بو ته ل شان دهمان .

کچ: ۸/۲۴ - ۹/۲۳

دئ خوشیه‌ک بوته هیته رهنه‌گه‌له‌ک ته داخباری هنده‌ک تشتا بکه‌ت کو به‌ری نوکه ته نه‌د ڤیان، هزرا خو بو هنده‌ک بابه‌تان بگوهوره .

جیمک: ۵/۲۲ - ۶/۲۱

گه‌له‌ک گرنگیئ بده که‌سایه‌تیا خو دا خو ل هه‌مه‌به‌ری هنده‌ک هه‌لوستان بگری، نه‌وه‌کسئین په‌سنا ته دکهن پیلانا بوته دادن.

جاتر گیایهکی باشه بو چارهکرنا

و: رهفهند گوهرزی

قهکولهرتن بریتانی ل زانکویا (لیدز میترو پولیتان) یا دیارکری کو گیایی (جاتر) ی ریژهیهکا باش یا کریمی یاتیدا بو چارهکرنا پرسکا دهیته ب کارئینان، کو پتریا گهنجان توش دبن ل دهستپیکا ژیی سنیلهی ب تایبته دبیته نهگهری ژناقبرنا وی بهکتریبی و دیسان دبیته نهگهری ههستایرکنا پیستی . ژبلی هندی کو گیایی جاتری وهکی چارهیهک بو وی نهخوشیی ب کاردهیته دگهل هندی نه دشتین بو خوارنی ژی مفای ژی وهربگرین. نهف گیایه ل دهقهرین جودایین دهریایا ناقهراست شین دبیت و ل کوردستانی ژی گهلهکی مشهیه.

(مارغریتا عومیز اسکالادا) تویرهرا جفاکی نهجامی وی قهکولینا ل سهر گیایی جاتری نهجامدای گوتی : جاترا هویر چارهیهکا باشه بو پیستی و ژناقبرنا پرسکان

پیرس ئامیدی

گیسک: ۱۲/۲۳ - ۱/۲۰

ژ وی تشتی نه رهفه بی راستیی بوتنه دیار دکهت ژ بهرکو دی پی پیشکلهفی، پروژهکی مهزن ل بهر دهستی تهیه دی تیدا ب سهرکلهفی .

سهتل: ۱/۱۲۱ - ۲/۲۲

خو مانندی کرن ل دویف هندهک کاران شه دهمی ته دکوژیت و بی دستکلهفتهک ل گهل دا ههبيت، خو ژ بابهلین نهفینداریی دویر بکه .

نههنگ: ۲/۲۳ - ۳/۲۱

دی یاردهکی مهزن کهفیه ل بهر دهستی ته بزانه دی چهوا مهزیخی نهگهر دی ژ دهستین ته چیت،مهژیی خو فاللا بکه ژ هندهک هزرین چ بوو نهبيت .

تهرازی: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳

دی خوشتقی پیشوازی ته کهت ب یاداشتهکی ل رهنگه ب مهترسی بن ل سهر ژایانا ته، توب شانسی

دویشک: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳

گوهورینین سیمایی دی رهخن بوتنه نینن ههر چهوا بیت دهفیت ب ویرهکانه خول ههمبری وان رهخنا بگری .

کفان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲

گهلهک دویف تشتی نهچه دی بو ته ناریشه پهیدا بن ل دوماهیی سهرکلهفتنا ته دی گهلهک یا ب زحمهت بیت .

ڦڻي ستيرا جيهاني بنياسه

نهوشكا شارما

پيرس ناميدي

دجيهانا هونهري سينه مائي دا و دخله كا ڦڻي هڙماري دا دي بو ههويين بهريز بهحسا ستيره كا ناقدارا هندي كهين كو نهوڙي ناڦڻي وي « نهوشكا شارما » يه ٽهف ستيره ڙينه ماله كا لشكري ل بنگالور هاتيه ل سهر دونيايي ل ۱-۵-۱۹۸۸ ل بنگالور ل وهلائي هندي كو بابي وي عقيدي عسكري بو، ناڦيري خاندانا خو يا ب دوماهيڪ ٽينايي ٽهو ڙي دهچوويا كوليرا هونهري

يه ل باڙاري خو . سهبارت دهسپيڪا وي بو ٽه انجام دانا كارين هونهري ٽهو ڙي وهڪ نمايشڪهرا جلڪا كار كريبه و دڙڦريت بوو سالآ ۲۰۰۸ ٽي ٽهوي دهسي شيا ناقداريه كا مهزن وهريگريت ڙ بهرڪو لهشهڪي بالڪيش ههيو بو ٽهڦي كاري ٽهڦه و پشتي دههڪي دڇيته دناڦ بواري سينه مائي دا و دهست ب كاري ٽهڪتيري دڪهت و ٽهو بخو ديڙيت پشتي من كاري سينه مائي كري، بو من ڙ كاري نمايشڪرن خوشتره. سهبارت كاري وي بيت سينه مائي ٽيڪه مين ٽهزمونا وي دگهل ٽهڪتيري مهزن شاروخاني بوو ل سالآ ۲۰۰۸ ٽي دفلمي «راب ني بانا دي جودي » كو سهركهفتنه كا مهزن دميتروويا فلمين هندي دا تومار كر و دووهم فلمي وي دگهل « شاهيد كابو» بوو ٽهوڙي فلمي ((بادماش كمبني)) ل سالآ ۲۰۱۰ ٽي بوو و ههر دگهل ڦڻي سي فلمين دي ل سالآ ۲۰۱۰ ٽي و فلمي «بتيلا هوس» و «ريڪي بال» ل سالآ ۲۰۱۱ ٽي دروستكرينه و ب ڦان فلما شيا چند خهلاته كا وهريگريت . ههروهسا نوڪه بزاقان دڪهت بو بهرههم ٽينان و رولگيرانا چند فلمهڪين دي ٽهو ڙي كو دهينه پيشينڪرن دي بنه سهركهفتي ترين فلمين وي ل جيهانا بوليودي دا .

بزاقیت نابقابوونا دهولهتی و پهیدا بوونا سی بهروکان

خالد دیرهشی

هەر دکه فندا و بو دهمه کی دریزه کورد ل ساخکرنا خهونا خو دگهرن، کو نهو ژێ نابقا کرنا دهولهتا خو یا نهتهوی یه، کو نهغه مافه کی خودایه ب ههمی گهل و نهتهوان را هاتیه دان، هندهک پی شابووینه و ل هندهکان ژێ هاتیه حهرامکرن و هکی مه کوردان و قی ژێ گه لهک نه گهریت خو بیته ناق و دمرقه هه بوینه، کو ل فیره نهو دهلیقه نینه نافرینی پی بدهین، و ل قی دو ماهیی پتر ژ ههر جاره کی نهغه بابته هاتیه شاراندن و کهفتیه سهر زاری ههر وهلاتیه کی کوردستانی و ههر دیوان و جقاتا مروقه بجیتی و لی روینیت نهغه مزاره دی هیته فه کرن و دان و ستاندن ل سهر هیته کرن و هندی من هزر و دیتن، گوهر لی بوین و خاندین، نوکه کورد بوینه سی بهروک.

بهروکا ئیکی: کو کومه کا هیزیت سیاسی و ناقه ندیت جفاکی مهدهنی ب خوفه دگریت، گه لهک ب گهرمی خو هاقیتیه قی مزاری و خزمهته کا مهزن ژێ بو دکهت و دی باوهریی داینه کو پینگا قین مکوم و ب هیز هاتینه هاقیتن و گه لهک نیژیکی نارمانجی بوینه.

بهروکا دووی: کو کومه کا نه گه لهک بهرفرهها رهوشنیر و کادریت هیزیت سیاسی و هندهک ژێ ژ پیکهاتا جفاکی فه دگریت، د دوو دن و دبیزن هیس نهه گه لهک ماینه کو خو ل مزاره کا هوسا یا مهزن بدهین، کو چاره نشیسی گهل و وهلاتی مه پیقه گریدایه ونهغه (مغامره که) دی هیته کرن. و بو راگه هاندنا دهولهتا کوردی گه لهگ درش بین.

بهروکا سی: کو کومه کا سهرکردیت هیزیت سیاسی و رهوشنیرا ب خوفه دگریت، نهو ب ئیک جاری دگهل راگه هاندنا دهولهتی نین و چه ندین بهانه یان بو سهر راست کرنا قی هه لویست و مرگرتنا خو دئین و نهه د وی باوهریی داینه ژێ نهو بزاقیت مهزن دکهن داکو نهغه پروژی سهرنه گریته، و دیسان نهه دووی باوهریی داینه کو نهو ژێ چه زدکهن دهولهتا کوردی سوبه هی ناقا بیته، به لی وان نه قیت ل سهر دهستی وان که سان بیت بیته کو نهغه خزمهتی بو قی نارمانجی دکهن و بوینه پیشه نگیت قی کاروانی پیروز.

ههر چاوابیت و جفاک ل دور قی مزاری بیته چه ندین پشک و بهروک، یا فهه و پیدقیه سهرکیشت بهروکا ئیکی کو پتیرا گهل و وهلاتیان ب خوفه دگریت و نهو (پترینه) سستی ب چ رهنگان نه ئیخنه قی مزارا نیشتمانی و نهتهوی، چونکه دهلیقه کا زیرینه بو کوردا هاتی و گونه هه کا مهزنه کورد قی ژ دهست بدمن و باومردکهن بیت کو نهغه ب دژی قی خهونا مه دراوستن نه گهر سوبه هی نهغه دهلیقه ژ دهستی مه چو، ههر نهغه بهروکه دی هزار ئیک قهوانا لی دمن و دی بهروکا ئیکی ب گونه هبار و خه مسار دقی واریدا ل قه لهم دهن.

ریزه ندکرنا کومه کا خالان ژلایی ههردو جوینیت ل سهری مه نافرینی پی داین کو ل سهر بنیاتی پی باوهری ب خوبوونی هاتینه نابقا کرن، و ههر بو هندی یه کو رهوشا کوردستانی ب رهوشه کا نه تهنا و سه قهت و فالنجی وینه بکهن و دیسان نهو کیم و کاسیته نهو دکهنه بهانه، دبنیات دا نهو ژێ ههر بو قی مه ره می نه و ددونیایا مه یا نهغه دا تو چ وهلاته کی نابینی پی بی تاریشه و گرفتاری و ب کورت و کوردی دبیزین چیبوون و ناقا بوونا دهولهتی، ههمی تشت دهینه دروست کرن و ژيانا وهلاتی بهر ب کناریته تهنا دهیته ریکرن. و هیشیته مه دمهزنن و ل دهمه کی نیژیک نهو هیشی دی ب جه هین.

